

AVRUPA HAREKETLİLİK HAFTASI

AHH: SÜRDÜRÜLEBİLİR
KENTSEL HAREKETLİLİK
İÇİN BİR ARAÇ

YEŞİL ULAŞIMIN
İKLİM DEĞİŞİKLİĞİYLE
MÜCADELEYE KATKISI

LOCALINTERNATIONAL
2022

SLOW STREET ANLAYIŞI
VERNON SOKAĞI
UYGULAMASI

DIŞİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI FARUK KAYMAKCI RÖPORTAJI

TBB

“Birlikte Belediyecilik”

www.tbb.gov.tr

@tbb1945

@TBB1945

@TBB

@tbb1945

@tbb1945

@TurkiyeBelediyelerBirligi

Türkiye Belediyeler Birliği Kamu Tüzel Kişiliğini
Haiz Bir Kamu Kuruluşudur.

Türkiye Belediyeler Birliği adına sahibi
Fatma ŞAHİN

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü
Dr. Hayri BARAÇLI

Yayın Kurulu
Dr. Hayri BARAÇLI (Başkan)

Dr. Ahmet KAZAN

Ahmet OKAY

Cemal BAŞ

Cenk KADIOĞLU

Cüneyt TÜRKMEN

Halil İbrahim AZAK

Kayhan ÖZÜM

Nilüfer SİVRİKAYA

Nuraydın ARİKAN

Dr. Ramazan Özcan YILDIRIM

Yüksel KOÇAK

Zeliha MERCİMEK

İçerik-Tasarım

Kurumsal Yayıncılık/Baha GÜLTEKİN

Yönetim Yeri

Tunus Caddesi No :12

Kavaklıdere - ANKARA

Tel: (0312) 419 21 00(pbx)

Yayın Türü

Dergimiz ayda bir yayımlanan
yaygın süreli yayındır.

Ağustos-Eylül-Ekim 2022 Sayı: 892-893-894

Basım Tarihi:13/01/2023

ISSN 1308-6707

Baskı

Ofset Fotomat Tasarım Matbaacılık Yay.

İvedik Organize San. Sit. 24. Cad. 729 Sok. No:17

İvedik Yenimahalle / ANKARA

Tel: 0 312 394 48 63-64

www.tbb.gov.tr

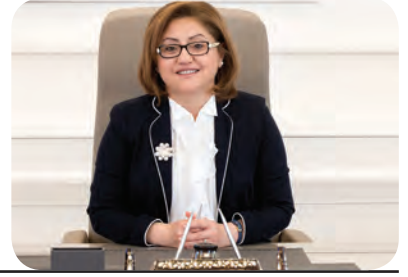

**TBB Dergi Yayın ve Yazım
İlkeleri Madde 8**

Dergide yayımlanan çalışmalardaki fikirler ve
görüşler tamamıyla yazara aittir.

Görüş ve önerileriniz için:

dergi@tbb.gov.tr

Fatma Şahin

**Türkiye Belediyeler Birliği ve
Gaziantep Büyükşehir Belediye Başkanı**

Kıymetli Okurlar,

Türkiye Belediyeler Birliğinin 2018 yılından bu yana ulusal koordinatörlük görevini yürüttüğü Hareketlilik Haftası'na en aktif katılımı gösteren ülkemiz, bu yıl da belediye-lerimizden ve halkımızdan yoğun ilgi gördü ve tüm yurtta renkli etkinliklerle kutlandı.

Çevre dostu ve sürdürülebilir ulaşım konusunda farkındalığın artmasına vesile olan Avrupa Hareketlilik Haftası kapsamında "Daha iyi bağlantılar kur" temasına uygun pek çok etkinlik gerçekleştirdi. Son üç yıldır olduğu gibi ülkemiz, 2022 yılında da 47 ülkeden 2 bin 738 kent ve kasabanın katıldığı Avrupa Hareketlilik Haftası'na 495 belediye ile katılımın en fazla olduğu ülke oldu. Bu gurur tablosunu ülkemizdeki zihinsel dönüşümün bir işareti olarak değerlendiriyor, tüm belediyelerimizi tebrik ediyorum.

Elbette bu hareketlilik dergimiz sayfalarına da yansıdı. Bütün yurttaki hareketli ve renkli etkinlikleri okurlarımız için derledik. Bunun yanı sıra bu konudaki röportajlar da dergimizdeki yerini aldı. Dışişleri Bakan Yardımcısı ve Avrupa Birliği Başkanı Büyükelçi Faruk Kaymakcı, Hareketlilik Haftası ve Türkiye-AB ilişkileriyle ilgili sorularımızı yanıtladı. Ayrıca Büyükçekmece Belediye Başkanı Dr. Hasan Akgün, Isparta Belediye Başkanı Şükrü Başdeğirmen ve Kurucuşile Belediye Başkanı Mehmet Zihni de belediye olarak haftaya verdikleri katkılan okurlarımızla paylaştılar. Kendilerine dergimize verdikleri destek için şükranlarımı sunuyorum.

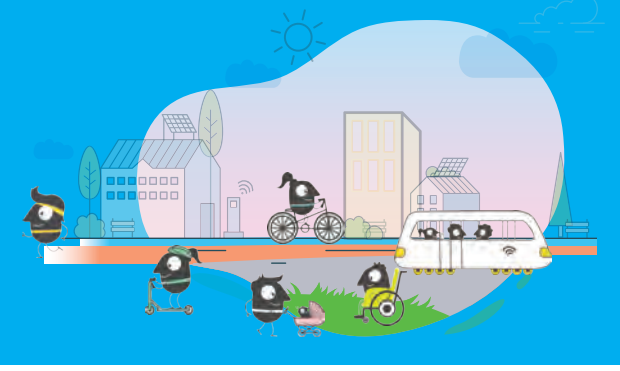
Bildiğiniz gibi teknoloji hızlanıyor, hareketimiz azalıyor. Çoğu zaman ofiste veya evde masa başında saatler geçiriyor, en kısa mesafelere bireysel araçlarımızla gitmeyi tercih ediyoruz. Yetersiz fiziksel aktive günümüzün en önemli sağlık sorunlarından biri olan obeziteye yol açıyor. Bireysel araç kullanımındaki artış çevreyi kirletiyor. Bisiklet bu iki olumsuz etkeni de ortadan kaldırmak için en doğru araç olarak karşımıza çıkıyor. Bisiklet artık bir spor ve hobi vasıtası olarak değil bir ulaşım aracı olarak görülmeli. Bisiklet sürücüsü trafikteki diğer otomobil sürücülerini gibi görülmeli ve kurallara riayet etmeli. Unutmayalım bisiklet hem beden hem ruh sağlığı artırır, çevreyi ve bütçeyi korur. Bu nedenle belediyeler bisiklet ulaşımını kolaylaştıracak çalışmalara hız vermeli ve bisikletle şehrin dört bir köşesine kesintisiz ulaşımı sağlayacak alt yapılar sağlanmalıdır.

Belediyelerimiz bu konuda çok başarılı çalışmalar ortaya koyuyorlar ancak henüz yeterli seviyede olduğumuzu söylemek mümkün değil. Bisiklet ve yayaların önündeki engelleri kaldırmamız gerekiyor. İnanıyorum ki bisikletle entegre toplu ulaşım sistemleri, bisiklet otoparkları, bisiklet üst geçitleri ve bisiklet kiralama sistemleri tüm şehirlerimizde en kısa zamanda yaygınlaşacak ve halkımız da bu zihinsel dönüşümü yakalayacaktır. Dergimizin bu sayısında Çorum'dan Gaziantep'e, Mersin'den Isparta'ya İzmir'e uzanan Hareketlilik Haftası kutlamalarına yer verdik. Her zaman olduğu gibi soru-cevaplar da dergimiz sayfalarındaki yerini aldı. Bunun yanı sıra uzmanlarca kaleme alınan güncel makaleler de okurlarımızın ilgisine sunuldu. Sizi dergimizle baş başa bırakırken gösterdiğiniz ilgiye teşekkür ediyorum; bol "hareketli" günler diliyorum.

içindekiler

04

Avrupa Hareketlilik Haftası (Sürdürülebilir Kentsel Hareketlilik İçin Bir Araç)

12

Dışişleri Bakan Yardımcısı ve Avrupa Birliği Başkanı Büyükelçi Faruk KAYMAKCI, İller ve Beldiyeler Dergisinin sorularını yanıtladı.

22 AVRUPA HAREKETLİLİK HAFTASI İZMİR ETKİNLİKLERİ/ *SİBEL ÖZGÜR*

24 AVRUPA HAREKETLİLİK HAFTASI KUTLANDI

27 "HAREKETLİ" HAFTA

28 "GÜVENLİ YÜRÜME VE BİSİKLETE BİNME" *ŞÜKRÜ BAŞDEĞİRMEN*

31 LABİRENT ORYANTİRING ETKİNLİĞİ

32 HAREKETLİ VE ÇEVRECİ YAŞAM ÖNCELİĞİMİZ *DR. MURAT GERENLİ*

06

Avrupa Hareketlilik Haftası 2022

42

Yerel Yönetimlerde Yeşil Ulaşım Uygulamalarının İklim Değişikliğiyle Mücadeleye Katkısı/ *Doç. Dr. Çiğdem TUĞAÇ*

35 SAĞLIKLI YAŞAM İÇİN PEDAL ÇEVİRDİLER

36 "ÇEŞİTLENDİR VE DEVAM ET" *DR. HASAN AKGÜN*

38 "YEREL YÖNETİM VE ÇEVRE" *MEHMET ZİHNİ SAYIN*

40 KAYSERİ'DE HAREKETLİ HAFTA

41 BİSİKLET SÜRÜCÜLERİ TARİHE PEDAL ÇEVİRDİ

54 BAŞKAN ŞAHİN YEREL YÖNETİMLER VE KADIN LİDERLER BULUŞMASI'NA KATILDI

48

Kanada Halıfax Belediyesi Slow Street Anlayışı
(Vernon Sokağı Uygulaması)/
Dr.Öğr.Üyesi Yelda DURGUN ŞAHİN

66

TBB 2022 Ekim Ayı Olağan Meclis Toplantısı

56 LOCALINTERNATIONAL 2022

57 “BİSİKLETİNİZİ ALIN, BU EŞSİZ HEYECANA SİZ
DE KATILIN”

58 BELEDİYE HUKUKÇULARI TBB’DE BİR ARAYA
GELDİ

60 SÜKİ GENEL MÜDÜRLERİ KOMİSYONU
TOPLANDI

61 e-BELEDİYECİLİK SİSTEMİ PROJESİ TANITILDI

62 MATRA-CA PROJE SONUÇLARI İSTİŞARE
TOPLANTISI

63 ÜRDÜN HEYETİ TBB’Yİ ZİYARET ETTİ

64

İklim Değişikliği Görüşüldü

72

Belediye Başkanlığı Görevi Yapmış Olan
Emeklilere Makam Tazminatı Ödenmesi ve 7417
Sayılı Kanun’un Getirdikleri/ *Akın ŞİMŞEK*

65 TEPEBAŞI BELEDİYESİNDEN İSTASYONDAN
BAĞIMSIZ ELEKTRİKLİ BİSİKLET
DT. AHMET ATAÇ

68 TÜRKİYE VE AVUSTURYA BELEDİYELERİ
İŞ BİRLİĞİNE GİDİYOR

69 YAŞLILARIN SORUNLARINI ARAŞTIRMA
KOMİSYONU TOPLANDI

69 UCLG DÜNYA KONGRESİ

70 ULAŞIM DAİRE BAŞKANLARI İSTİŞARE
TOPLANTISI

77 KANOYLA KÜREK ÇEKTİLER

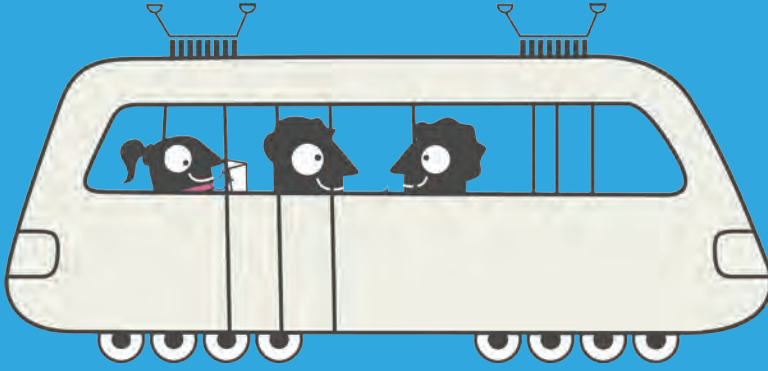
78 SORU-CEVAP

AVRUPA HAREKETLİLİK HAFTASI

(SÜRDÜRÜLEBİLİR KENTSEL HAREKETLİLİK İÇİN BİR ARAÇ)

Mevcut trafik sorunlarına karşı bir çözüm önerisi olarak kentlerde uygulanması teşvik edilen “Sürdürülebilir Kentsel Hareketlilik Planları” Avrupa Komisyonu tarafından geliştirilen ve AB ve ötesindeki şehirlerde ulaşım planlamasına yönelik bir öneri sunan kılavuz belgedir. Sosyal, çevresel ve ekonomik hedefleri dikkate alarak belediyeler tarafından hazırlanması beklenen bu planlarda, bölgesel düzeyde altyapı liderliğindeki kentsel ulaşım sistemlerinin geliştirilmesi beklenmektedir.

Şehirlerin büyüyen boyutları ve artan nüfus hareketliliği, pek çok sorunları da beraberinde getirmektedir. Dünyanın pek çok şehrinde kent içinde yaşayan vatandaşların hayatını doğrudan ve olumsuz etkileyen ve yaşam kalitelerinin düşmesine neden olan sebeplerin başında da hareketlilik sorunları gelmektedir (Singh vd.: 2022: 8). Goldman ve Gorham (2006: 262), 2006 yılında kaleme aldıkları “Sürdürülebilir Kentsel Ulaşım” başlıklı makalelerinde, hareketliliğin dünyanın hemen hemen tüm bölgelerinde, genellikle ekonomik büyüme hızında veya ondan daha hızlı ve uzun vadede enerji tüketimi ve kirlilik yoğunluğunu artırıcı etkisinden söz etmektedir. Bu tespitler neticesinde de günümüzde şehirlerimizde bireysel araç kullanımının arttığı, hava, su ve çevre kirliliğinin de bu artış oranında kentlerimizi tehdit ettiği, trafik sıkışıklığının gözle görülür şekilde yaşamımızdan çaldığı görülmektedir.

Kentlerin büyümesi ve nüfusun artmasıyla ortaya çıkan pek çok sorunun sürdürülebilirlik teması ekseninde çözümlenmeye çalışıldığı görülmektedir. Geniş anlamda sürdürülebilirlik, insanlık ve doğa arasında sosyal içerme, ekonomik kalkınma ve çevresel dengeyle uyumlu ilişkiyle kalkınmayı teşvik etmeye yönelik bir strateji olarak anlaşılmaktadır (Brundtland Raporu, 1987). Bu açıdan değerlendirilerek ele alınan sürdürülebilirlik kavramı, yerel ve ulusal düzeyde dâhil olmak üzere sürdürülebilir ulaşım

ilgili bir politika söyleminin parçası haline gelmektedir.

Kentlerimizde hızla artan trafik sorunlarına yönelik olarak vatandaş katılımını ön planda tutan bir anlayış geliştiren Avrupa Hareketlilik Haftası, 2002 yılında belediye önderliğinde Brüksel’de uygulanmaya başlayan ve Avrupa Birliği Komisyonu çatısı altında bu yıl 21’inci yılını kutlayan bir girişimdir. Sürdürülebilir ve aktif hareketlilik, toplu taşıma kullanımının artması ve diğer temiz, akıllı ulaşım çözümlerin lehine davranış değişikliğini teşvik etmeyi amaçlayan kampanyada amaç sürdürülebilir kentsel hareketliliğin sağlanması olmakla birlikte 16-22 Eylül haftasında tüm Avrupa’da çeşitli etkinliklerle kutlanarak medyada görünür olmayı amaçlar. Belediyelerimiz tarafından gerçekleştirilen hafta etkinliklerinde yenilikçi planlama önlemleri denemek, yeni altyapı ve teknolojileri teşvik etmek, hava kalitesini ölçmek ve vatandaşlarımızdan geri bildirim almak için kullanımı teşvik edilir.

Avrupa Hareketlilik Haftası, her yıl bir tema ekseninde kutlanmaktadır. 2019 yılının teması “Güvenli Yürüyüş ve Bisiklet”, 2020 yılının “Herkes için Sıfır Emisyonlu Hareketlilik”, 2021 yılında ise “Sürdürülebilir Ulaşım: Sağlıklı ve Güvenli Hareketlilik” olarak belirlenmiştir. 2022 yılı Avrupa Hareketlilik Haftası teması-Şehrini Kucakla- çerçevesinde ele alınmış olup 2022 yılı sloganı -Çeşitlendir ve Devam Et- olarak kararlaştırılmıştır.

**2018 yılı öncesinde
ülkemizden Avrupa
Hareketlilik Haftası’na
katılım kısıtlı sayıda
olmakla birlikte, 2020
ve 2021 yıllarında
en fazla sayıda
katılım Türkiye’den
gerçekleşmiştir. 2022
yılı içerisinde Avrupa
Hareketlilik Haftası’na
katılan 51 ülkeden
2989 belediyenin
529’u ülkemiz
belediyelerinden
oluşturmaktadır.**

Ülkemizde Avrupa Hareketlilik Haftası’na katılımın artırılması, iyi uygulama ve bilgi transferinin gerçekleştirilmesi, sürdürülebilir kentsel hareketlilik planlarının desteklenmesi, kampanyaya belediyelerimizin katılımının artırılması ve teşvik edilmesi amacıyla Birliğimiz 2018 yılından bu yana Ulusal Koordinatör görevini üstlenmiştir. 2018 yılı öncesinde ülkemizden Avrupa Hareketlilik Haftası’na katılım kısıtlı sayıda olmakla birlikte, 2020 ve 2021 yıllarında en fazla sayıda katılım Türkiye’den gerçekleşmiştir. 2022 yılı içerisinde Avrupa Hareketlilik Haftası’na katılan 51 ülkeden 2989 belediyenin 529’u ülkemiz belediyelerinden oluşmaktadır.

AVRUPA HAREKETLİLİK HAFTASI 2022

2022 yılı Avrupa Hareketlilik Haftası (AHH) tanıtım ve kapanış toplantıları Türkiye Belediyeler Birliği hizmet binasında gerçekleştirildi.

Tanıtım toplantısına TBB ve Gaziantep Büyükşehir Belediye Başkanı Fatma Şahin, Dışişleri Bakan Yardımcısı ve Avrupa Birliği (AB) Başkanı Büyükelçi Faruk Kaymakcı, AB Türkiye Delegasyonu Başkan Yardımcısı Büyükelçi Müsteşar Eleftheria Pertzinidou, AB Dönem Başkanı Çekya'nın Ankara Büyükelçisi Pavel Vacek, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı Yerel Yönetimler Genel Müdürü

Turan Konak ile çeşitli bakanlıklar ve belediyelerden temsilciler katıldı.

Şahin: “Sera gazı üretmeyen, havayı kirletmeyen bu bağlantıyı güçlü projelere dönüştürmemiz lazım.”

Açılıшта söz alan Başkan Fatma Şahin, AB'nin dünya için çok önemli bir kuruluş olduğunun altını çizerek “Her ne kadar tam üyelik olmamış

da olsa bizim AB ile olan sürecimiz tarihten gelen, bugün gördüğünüz ortak sorunlara ortak çözüm üretme kapasitesi ve geleceğe dair baktığınız zaman bizim hem komşularımızla hem Avrupa kıtasıyla yapacak çok işimiz var.” dedi.

Dünyada küreselleşmeyle birlikte sınırların kalktığını belirten Şahin, ortak sorunların ortak çözülmesi gerektiğinin altını çizdi. Belediyelerin tematik çalışması gerektiğini söyle-

yen Şahin, “Modern dünyanın en büyük sorunu masa başında sürekli çalışması. Bedensel olarak az hareketlilik birçok sorunu beraberinde getiriyor. Bu yaşam şekli insanların obezite, yüksek tansiyon, şeker gibi birçok sağlık sorunuyla karşı karşıya kalmasına neden oluyor. Artık bütün dünya koruyucu-önleyici tedbir diyor. Olmadan önce neler yapacağız? Bunun maliyeti daha düşük.” ifadelerini kullandı. Bisiklet kullanımının bir zihinsel dönüşüm olduğunun altını çizen Şahin, “Bu bir bakış açısı, hayata bakıştır. O yüzden AHH’de proje kapasitesinde dünya ile yarıştık. İlk kez geçen yıl biz Avusturya ve İspanya’yı geçtik. Belediyeler buna inandı, belediye başkanlarımız bu işi sevdi, sahip çıktı ve biz de TBB olarak fikir projeleri ürettik. Projeleri ödüllendirdik, mali destek verdik.” dedi.

Geçen yıl proje sayısının 617 olduğunu kaydeden Şahin, Avrupa’daki bütün ülkelerden daha fazla proje ürettiklerini söyledi. Bu konuda da sürdürülebilirliğin sağlanmasının önemli olduğunu işaret eden Şahin, konuşmasında Gaziantep’te hayata geçirilen çalışmaları paylaştı. Bu yılki AHH temasına değinen Şahin şöyle konuştu: “Bu yılki tema ‘bağ-

lan’ diyor. Nereye bağlanacağız? Pandemi bize bir şey söyledi. Çevreye bağlanacağız, tabiata bağlanacağız. ‘Bağlan’ dediğimizde doğaya, çiçeklere, böceklerle bağlanmamız lazım. Sera gazı üretmeyen, havayı kirletmeyen bu bağlantıyı güçlü projelere dönüştürmemiz lazım.”

Kaymakçı: “TBB’nin de katkılarıyla ‘Avrupa Hareketlilik Haftası’na belediyelerimizin katılımı yüksek bir seviyeye ulaştı.”

Bisikletle Dışişleri Bakanlığında ki ofisinden toplantının yapılacağı TBB binasına gelen Kaymakçı, hareketliliğe, kent yaşamında bisiklet kullanımına ve bisikletlilerin trafikte bir sürücü olduğuna dikkat çekti.

TBB’nin sergilediği çabaların da katkısıyla Avrupa Hareketlilik Haftası’na çok daha etkin bir şekilde katıldığını bildiren Kaymakçı, “20 yıl önce başlatılan bu etkinliğe açıkçası ilk zamanlar arzu ettiğimiz düzeyde dahil olamadık, ancak bir Avrupa ülkesi olarak, bir aday ülke olarak bugün geldiğimiz noktayı çok önemsiyorum. Yakaladığımız bu seviyede Türkiye Belediyeler Birliğinin çalışma ve çabalarının çok etkili olduğunu ifade etmek is-

terim. Belediyeler Birliğimizin bu gayretleri sonucunda ülkemiz belediyeleri artık Avrupa ölçeğinde, Avrupa Hareketlilik Haftası etkinliklerine her geçen yıl artan düzeyde katılım sağlıyor. Geldiğimiz noktayı önemsiyor ve bu katılım seviyesini daha da ileri götürmek için çalışmalarımıza devam ediyoruz.” dedi.

Konuşmasında Avrupa Hareketlilik Haftası’nın bu seneki “tema”sına da değinen Kaymakçı, “Pandemi bizi evlerimize kapattı, hareketsizleştirdi. Pandemi sonrası hareketin değerini anladık. Öte yandan Rusya-Ukrayna savaşıyla birlikte artan enerji fiyatları, enflasyon ve küresel ölçekte bazı bağlantıların tıkanmış hatta kopmuş olması da keza hareketliliği hem ülke içi hem de ülkeler arasında çok daha önemli bir konu haline getirdi.” şeklinde konuştu.

Vacek: “Bisikleti destekliyorum, genişletilmesi, ilerletilmesinin son derece arkasındayım.”

Avrupa Hareketlilik Haftasının 20 yıllık bir etkinlik olduğunu hatırlatan Çekya’nın Ankara Büyükelçisi Pavel Vacek, sürdürülebilir hare-

TBB ve Gaziantep Büyükşehir Belediye Başkanı
Fatma ŞAHİN

Dünyada küreselleşmeyle birlikte sınırların kalktığını belirten Şahin, ortak sorunların ortak çözülmesi gerektiğinin altını çizdi.

Bisikletle Dışişleri Bakanlığındaki ofisinden toplantının yapılacağı TBB binasına gelen Avrupa Birliği Başkanı Büyükelçi Faruk Kaymakcı, hareketliliğe, kent yaşamında bisiklet kullanımına ve bisikletlilerin trafikte bir sürücü olduğuna dikkat çekti.

ketliliğin hala çok önemli bir konu olduğunun altını çizdi. Vacek, Türkiye'nin hafta kapsamında aktif katılımdan memnuniyet duyduklarını belirterek Türkiye'nin aday ülke ve ilerleyen ve yükselen bir ülke olarak statüsünün önemli olduğunu ifade etti. Konuşmasında Çekya'daki AHH faaliyetleri hakkında bilgiler veren Vacek, "Bisikleti destekliyorum, genişletilmesi, ilerletilmesinin son derece arkasındayım." sözlerini kullandı. Konuşmasının sonunda kaskını takan Vacek konuşmasını "Kask takmayı ihmal etmeyin!" mesajıyla noktaladı.

Pertzinidou: "Bu etkinlik sadece bir farkındalık etkinliği değil."

Hareketlilik Haftasının 20 yıldır devam ettiğini bildiren Eleftheria Pertzinidou, "Bu etkinlik sadece bir farkındalık etkinliği değil. Burada davranışlarda da bir değişiklik yakalanmasını hedefliyoruz. Bu değişiklik çok ihtiyacımız olan bir husus; bizim davranışlarımızda, alışkanlıklarımızda kişisel araçlarımıza bağlılığımızı azaltacak bir husus. Bu değişim süreci ise maalesef kolay bir süreç değil." dedi. Düşük karbon salımlı bir ulaşım seçeneğine geç-

menin çok önemli olduğunu belirten Pertzinidou, bunun ise yürüme, bisiklet ve toplu taşıma araçlarının kullanımıyla sağlanacağını söyledi.

Yerel yönetimlerin bu değişikliklerin sağlanması ve sürdürülebilir olmasının ardındaki en önemli etken olduğunu kaydeden Pertzinidou şöyle devam etti: "Dünya nüfusunun artık yüzde 70'i şehirlerde yaşıyor. Önümüzdeki yıllarda bu sayı daha da artacak. Bu sebeple de artık trendleri bu değişiklikler üzerine kurmanın vaktinin geldiğini düşünüyoruz. Hem kazaların hem egzoz gazı salınımının azaltılması hem de sürdürülebilirlik için şehir içindeki mobilitenin artırılması gerektiğine inanıyoruz."

Açılış Programı Altındağ'da yapıldı

Avrupa Hareketlilik Haftası kapsamında Altındağ Belediyesi ev sahipliğinde gerçekleşen açılış programında "Bisikletli Hareket ile Altındağ'ı Keşfet" etkinliği düzenlendi. II. TBMM önünde protokol heyetinin eşliğinde bisiklet sürüşüyle başlayan etkinlik, Başkent Millet Bahçesi'ndeki programla devam etti.

Açılış programında; Türkiye Belediyeler Birliği Genel Sekreteri Dr. Hayri Baraçlı, Altındağ Belediye Başkanı Doç. Dr. Asım Balcı, Avrupa Birliği Türkiye Delegasyonu Başkanı Büyükelçi Nikolaus Meyer-Landrut, Dışişleri Bakan Yardımcısı Avrupa Birliği Başkanı Büyükelçi Faruk Kaymakcı konuşmalarıyla yer aldı.

Dr. Baraçlı: "Bu sene de belediyelerimizle birlikte en fazla etkinlik yapan ülke olma yolunda ilerliyoruz."

TBB Genel Sekreteri Dr. Hayri Baraçlı Avrupa Hareketlilik Haftasının yürütücüsü olmaktan gurur ve onur duyduğunu kaydederek Avrupa Hareketlilik Haftası boyunca birçok etkinlik düzenleneceğini belirtti. Altındağ Belediyesine düzenledikleri coşkulu ve yüksek katılımlı açılış etkinliği için teşekkür eden Dr. Baraçlı, Avrupa Hareketlilik Haftası'nın kentlerde sürdürülebilir, temiz ve sağlıklı yaşam şartlarını hedefleyen bir çalışma olduğunun altını çizdi. Dr. Baraçlı konuşmasını şu sözlerle sürdürdü: "Gururla paylaşmak isterim ki 2002 yılından beri sürdürülen Avrupa Hareketlilik Haftası'na ülkemizden katılım ulusal koordinatör

olarak göreve başlamamızla birlikte hızla arttı ve son iki senedir en fazla katılım sağlayan ülke olduk. Bu yıl da Türkiye 492 katılımcı, İspanya 478 ve Avusturya 472 katılımcı sayısına ulaştı. Yine Avrupa’da en çok katılım sağlayan ülke konumunda olduk. Bu sene de belediyelerimizle birlikte en fazla etkinlik yapan ülke olma yolunda ilerliyoruz.”

Meyer-Landrut: “Daha fazla yürümeli, daha fazla bisiklete binmeli ve daha fazla toplu taşıma kullanmalıyız.”

Büyükkelçi Nikolaus Meyer-Landrut, etkinlikte bulunmaktan mutluluk duyduğunu ifade ederek iklim değişikliği ve hareketli yaşamın önemi- ne dikkat çeken bir konuşma yaptı. Meyer-Landrut, “Hepimiz salgınlar, taşkınlar, kuraklık yaşıyoruz ama biliyoruz ki iklim değişikliğinin çözümü karbon emisyonlarını azaltmak. Aslında hepimizin hedefi aynı; bu yüzyılın ortalarında karbon nötr bir ortama ulaşmak. Bu süre uzak gibi görünse de aslında çok yakın. Kentsel ulaşım, karbon emisyonunu

artıran önemli etken. Bu konuda tekrar düşünmemiz gerek. Bizim alışkanlıklarımızı değiştirmemiz, belediyelerin de daha fazla yatırım yapması gerekiyor. Daha fazla yürümeli, daha fazla bisiklete binmeli ve toplu taşıma kullanmalıyız. Bunlar şehirleri daha yaşanabilir hale getirecektir.” dedi. TBB ve diğer paydaş kurumlara teşekkür eden Büyükkelçi Meyer-Landrut, “Çünkü sadece sizin yardımımla böyle bir farkındalık yaratabilirdik ve bu değişim de ancak farkındalıkla sağlanabilir.” sözleriyle konuşmasını noktaladı.

Kaymakcı: “Avrupa’nın en hareketli ülkesi Türkiye.”

Dışişleri Bakan Yardımcısı Avrupa Birliği Başkanı Büyükkelçi Faruk Kaymakcı ise şu anda Avrupa’da en fazla etkinlik düzenleyen ülkenin Türkiye olduğunu hatırlatarak “Avrupa’nın en hareketli ülkesi Türkiye. Bunu unutmamak lazım.” dedi. “Bu enerjimizi olumlu bir gündeme çevirebilirsek Türkiye ve Avrupa Birliği ilişkilerinde her alanda iş birliğimizi artırıp hepimizin yararına

olacak projeleri birlikte gerçekleştirebiliriz.” diyen Kaymakcı bisiklet ve yürüyüşle kentsel ulaşım da emisyon azaltımını başarabilirsek daha temiz ve daha sürdürülebilir yaşayacağız.” ifadelerini kullandı.

Açılıшта kısa bir konuşma yapan Altındağ Belediye Başkanı Doç. Dr. Asım Balcı ise Avrupa Hareketlilik Haftası kapsamında TBB ile ortaklaşa düzenlenen etkinliği çok anlamlı bulduğunu ifade ederek programın güzel geçmesi temennisinde bulundu. Açılış konuşmalarının ardından heyet eşliğinde etkinlik alanı stant ziyaretleri gerçekleştirildi.

AHH 2022 Kapanış Resepsiyonu

Türkiye Belediyeler Birliğinin ulusal koordinatörlüğü ve Avrupa Birliği Türkiye Delegasyonunun desteğiyle düzenlenen Avrupa Hareketlilik Haftasının 2022 yılı kapanış resepsiyonu, TBB hizmet binasında gerçekleştirildi. Sürdürülebilir kentsel hareketlilik konusunda Türkiye’de atılacak adımların önemine ve kentsel hareketliliğin geliştirilmesi

AB Dönem Başkanı Çekya'nın Ankara Büyükelçisi Pavel Vacek, Türkiye'nin hafta kapsamında aktif katılımdan memnuniyet duyduklarını belirterek Türkiye'nin aday ülke ve ilerleyen ve yükselen bir ülke olarak statüsünün önemli olduğunu ifade etti.

konularına değinilen etkinlikte Türkiye Belediyeler Birliği ve Gaziantep Büyükşehir Belediye Başkanı Fatma Şahin, Cumhurbaşkanlığı Yerel Yönetim Politikaları Kurulu Başkan V. Prof. Dr. Şükrü Karatepe, Avrupa Birliği Türkiye Delegasyonu Başkanı Büyükelçi Nikolaus Meyer-Landrut ve Dışişleri Bakan Yardımcısı Avrupa Birliği Başkanı Büyükelçi Faruk Kaymakcı konuşmalarıyla yer aldı.

Şahin: “Ortak evimiz olan gezegenimizi koruyarak kullanmak zorundayız.”

Avrupa Hareketlilik Haftası'nın bu aşamaya gelmesinde emeği geçen herkese teşekkür eden Şahin, AB sürecinde yapılan ortak bir çalışma olarak Avrupa Hareketlilik Haftası'nın her yıl değişerek, büyüyerek ve gelişerek daha katılımcı ve kapsayıcı bir şekilde devam ettiğini kaydetti. Pandemi sonrası dünyadaki değişimlere dikkat çeken Şahin, “Dünya değişiyor. Sayın Cumhurbaşkanımız ve bütün liderler bugün Birleşmiş Milletlerde. Dünya nereye gidiyor ve biz ne yapmalıyız? Her birimize düşen görev ve sorumluluklar var. Tam da bunun için buradayız.” dedi. Hareketlilik Haf-

tası'nı pandemiden çok daha önce başlattıklarını hatırlatan Şahin, “İyi ki başlatmışız. İyi ki o çalışmaları uygun bir şekilde yönetmişiz ki bu konuların pandemiden sonra çok daha önemli hale geldiğini gördük. Bu mesele artık bir lüks ve fantezi olmaktan çıkmıştır ve bir zorunluluktur. Ortak evimiz olan gezegenimizi koruyarak kullanmak zorundayız. Bugün bunu yapmazsak yarın torunlarımıza bırakacak bir dünya kalmayacak.” diye konuştu.

Prof. Dr. Karatepe: “Şehrini kucaklayan insan çok önemli. Biz bunu kaybettik.”

Cumhurbaşkanlığı Yerel Yönetim Politikaları Kurulu Başkan V. Prof. Dr. Şükrü Karatepe konuşmasında Avrupa Hareketlilik Haftası'nın bir gelenek haline geldiğinin altını çizerek toplantının herkesin kendi şehrini kucaklamasına vesile olmasını umduğunu söyledi. “Sorumlu vatandaş, hemşehrilik bilinci taşıyan vatandaş, şehrini kucaklayan insan çok önemli. Biz bunu kaybettik.” diyen Prof. Dr. Karatepe çevre temizliği konusunda insanların duyarısızlaşmasına işaret ederek “Şehirde üretilen hizmetlerden yararlanmaya hak sahibi olabilmek için de insan olarak sorumluluklarımız vardır.

“Şehri kucaklamak” bu demektir.” şeklinde konuştu.

Kaymakcı: “Türkiye zaten hareketli bir ülke. Önemli olan bu hareketin yönünü, dengesini, ölçüsünü tutturmamız.”

Avrupa Hareketlilik Haftası boyunca farklı şehirlerdeki etkinliklere katılarak hareketliliğe vurgu yaptıklarını aktaran Kaymakcı, Avrupa Birliği Başkanlığı olarak yerel yönetimlerle yakın çalışmayı çok önemsediklerinin altını çizdi. Avrupa Hareketlilik Haftası ve yerel yönetimleri ilgilendiren diğer konuların tüm Anadolu'ya ve şehirlere aktarılmasında TBB'nin öncü ve önemli bir rol oynadığına vurgu yapan Kaymakcı “AB müktesebatının çok büyük bir bölümü yereli ilgilendiriyor. Bir Avrupa ülkesi ve AB aday ülkesi olarak Avrupa Hareketlilik Haftasını da her yıl TBB ile birlikte kutluyoruz. Birliğimize teşekkür ediyoruz.” ifadelerini kullandı. Kaymakcı, konuşmasına şöyle devam etti: “Türkiye zaten hareketli bir ülke. Önemli olan bu hareketin yönünü, dengesini, ölçüsünü tutturmamız. AB hantal, bürokratik ama gerçekten oluşturduğu müktesebat

Cumhurbaşkanlığı Yerel Yönetim Politikaları Kurulu Başkan V. Prof. Dr. Şükrü Karatepe, “Sorumlu vatandaş, hemşehrilik bilinci taşıyan vatandaş, şehrini kucaklayan insan çok önemli. Biz bunu kaybettik.”

sağlam bir müktesebat. 27 ortak akıl geliyor AB ülkesi ülkelerden. Dolayısıyla bizim hızımızı ve AB'nin de hantallığını dengeleyici bir yapıyı oluşturursak sanıyorum çok daha güçlü ve güzel bir Avrupa ortaya çıkacaktır.”

Meyer-Landrut: “Bu sadece belediyelerle kalmamalı vatandaşların da bu harekete katılması lazım.”

TBB'ye Avrupa Hareketlilik Haftası'nı tüm Türkiye'ye duyurduğu ve yaygınlaştırdığı için teşekkür ederek konuşmasına başlayan Büyükelçi Meyer-Landrut belediyelerin katkı

lamlarının çok kıymetli olduğunu söyledi. Meyer-Landrut konuşmasında şu ifadelerle yer verdi: “İklim değişikliğinin etkisini sellerden kuraklığa, orman yangınlarından doğal afetlere hepimiz çok iyi biliyoruz. Karbondioksit emisyonları azaltmak için elimizden geleni yapmak zorundayız. AB'de toplu taşıma oranını artırmaya çalışıyoruz. Elbette ki bu değişiklikleri yaparken vatandaşlarımızı daha fazla hareket etmeleri, yürümeleri ve bisiklet kullanmaları yönünde teşvik ediyoruz. Onlara ‘alışkanlıklarımızı değiştirelim, farklı şekilde hareket edelim’ diyoruz. Tıpkı sizin belediyelerinizin

gösterdiği çaba gibi bizler de çaba gösteriyoruz ama bu sadece belediyelerle kalmamalı, vatandaşların da bu harekete katılması lazım.”

Uzmanlar Sürdürülebilir Kentsel Hareketliliği Anlattı

Toplantının tematik konuşmasını Sürdürülebilir Kentsel Hareketlilik Uzmanı Susanne Böhrer-Baedeker yaparken Sürdürülebilir Hareketlilik Uzmanı Mateo Gomez Jattin ise “Şehirlerde Planlama ve Uygulama Desteği İle Kentsel Hareketliliğin Geliştirilmesi” konu başlıklı bir sunumla etkinlikte yer aldı. Re-sepsiyon, TBB Genel Sekreter Yardımcısı Kayhan Özüm'ün kapanış konuşmasıyla sona erdi.

AB Türkiye Delegasyonu Başkan Yardımcısı Büyükelçi Müsteşar Eleftheria Pertziniidou, “Bu etkinlik sadece bir farkındalık etkinliği değil. Burada davranışlarda da bir değişiklik yakalanmasını hedefliyoruz.” dedi.

“HERKES İÇİN BİSİKLET”

“Helsinki” isimli bisikletiyle aktif olarak yeşil ulaşımın en önemli unsurlarından birini kullanan Dışişleri Bakan Yardımcısı ve Avrupa Birliği Başkanı Büyükelçi Faruk Kaymakcı, İller ve Beldiyeler Dergisinin sorularını yanıtladı.

Sayın Büyükelçim, 2022 yılının sonuna yaklaşırken Türkiye ile Avrupa Birliği ilişkilerinin bu yılki çıktılarını nasıl değerlendirirsiniz?

2022 yılına AB ile karşılıklı çabayla pozitif gündem oluşturma yaklaşımıyla başladık. Bu arada Rusya-Ukrayna krizi Türkiye'nin AB için birçok açıdan önemini tekrar gözler önüne sererek, AB ile özellikle gıda güvenliği gibi konularda stratejik temasların daha da artmasına sebep oldu. Şu bir gerçek, uluslararası konjonktürde yaşanan ve AB'yi yakından etkileyen her olay Birliğe, Türkiye'ye ne kadar ihtiyacı olduğunu bir kez daha gösteriyor.

İlişkilerimizde 2021 yılında gerek üst düzeyde gerek teknik düzeyde hayata geçirmeye gayret ettiğimiz diyalog süreci 2022 yılında da devam etti. Önemli üst düzey ziyaretler ve temaslar gerçekleştirdik. Geçtiğimiz yıl iklim, göç ve güvenlik ve sağlık alanlarında geliştirilen yeni işbirliği mekanizmalarının yanı sıra tarım ile bilim, araştırma, teknoloji ve yenilikçilik alanlarında da Bakan-Komiser seviyeli Yüksek Düzeyli Diyalog toplantıları tesis ettik. Ancak maalesef Gümrük Birliği'nin güncellenmesi ve Vize Serbestisi Diyalogu gibi ülkemiz için de önem ve aciliyet arzeden konularda somut bir ilerleme kaydedilemedi.

Bu yıl da bazı AB üyesi ülkelerin kısır iç siyasi çıkarlarını önceleyen, maksimalist görüşlerinin ilişkilerimize olumsuz yansımalarını hissettiğimiz dönemler oldu. Ancak, Türkiye ile AB arasındaki ilişkiler, münferit siyasilerin veya akımların vizyonsuz yaklaşımlarına indirgenemeyecek kadar tarihsel derinliğe ve güçlü bir ortak gelecek perspektifine sahip. Sonuçta AB içindeki bazı çevrelerin türlü siyasi engellemelerine rağmen, ülkemizin AB'ye tam üyeliği, en önemli stratejik hedeflerimizden

biri olmaya devam ediyor. Biz de bu doğrultudaki çalışmalarımızı kararlılıkla sürdürüyoruz. AB'ye Katılım için Ulusal Eylem Planı 2021-2023 (204 yasal düzenleme ile 126 idari tedbir), Yargı Reformu Stratejisi, İnsan Hakları Eylem Planı, Altı Yargı Paketi, Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele 4. Ulusal Eylem Planı (2021-2025), Yeşil Mutabakat Eylem Planı, 2030 Engelsiz Vizyon Belgesi ve Paris Anlaşmasının Onaylanması son dönemde reform sürecimizde kaydedilen önemli gelişmelerdir.

Ayrıca, Rusya-Ukrayna savaşının güvenlik ve savunma, enerji, ekonomi, göç gibi alanlarda yarattığı etki Türkiye ve AB açısından ortak sınamaların ortak fırsatlar sunduğunu ve güçlü işbirliğinin önemini gösterdi. Bu açıdan AB ile ortak sorunlarımıza karşı ortak politikalar geliştirmemiz ve koordinasyon içerisinde hareket etmenin önemini de tecrübe ettiğimiz bir yıl geçirdiğimizi söyleyebilirim.

Türkiye, 6 Ekim'de Prag'da yapılan Avrupa Siyasi Topluluğu Zirvesine katılarak Avrupa'daki ağırlığını vurgulamış ve AB'ye tam üyelik yolunda kararlılığını göstermiştir.

2023 yılında Türkiye, Cumhuriyet tarihinin en büyük demokrasi ve kalkınma atılımını gerçekleştirmeyi hedefliyor. Bu yeni atılımların Türkiye ve AB ilişkilerine yansımalarının nasıl olacağını öngörmektesiniz?

Ülkemizin Cumhuriyetten sonraki en büyük çağdaşlaşma projesi olan AB'ye üyelik sürecimiz, başlı başına bir değişim ve dönüşüm sürecidir. Ülkemizin kendi hedefleri doğrultusundaki öz gayretleri AB sürecimizle de birleşince, vatandaşlarımızın farklı alanlarda yaşam standartlarını yükseltecek önemli değişimler hayata geçti: Anayasa değişiklikleri yapıldı, temel kanunlarımız yenilendi, çağdaş yönetişimin gereği olarak yeni kurumlar kuruldu. Şu hususu aklımızda tutmamız lazım, AB üyelik sürecimiz sonuçta bizim kendi irademizle belirlediğimiz bilinçli tercihimiz, stratejik hedefimizdir. Dolayısıyla bazı üye ülkelerin veya AB içindeki bazı siyasi görüşlerin karşımıza çıkardığı suni engelleme çabaları bizi yolumuzdan çevirecek değildir. Bu gibi konjonktürel engelleri büyük resim içinde ve ana hedefimiz açısından nispeten tali unsur olarak görmek gerekir.

Bugüne kadar gerçekleştirdiğimiz siyasi ve hukuki reformlar çerçevesinde, ulusal mevzuatımızın AİHM içtihadı ve AB standartlarına uyumlaştırılmasına yönelik önemli düzenlemeler yaptık. Avrupa Konseyi'nin (AK) kurucu üyesi ve AB'ye aday ülke olarak, AB ve AK standartları doğrultusunda reform sürecini hiç şüphesiz 2023 yılında da sürdüreceğiz. Bu kapsamda AB'ye Katılım için Ulusal Eylem Planı, İnsan Hakları Eylem Planı ve Yargı Reformu Stratejisi doğrultusunda çalışmalarımıza devam edeceğiz. Kadın, çocuk, engelli hakları ile ayrımcılıkla mücadele alanında çalışmalarımızı aksatmadan sürdüreceğiz. Bu süreçte AB'nin Türkiye'nin üyelik perspektifini güçlendirecek bazı adımlar atması AB uyum sürecimizi destekleyici bir güç olacaktır.

Demokrasi ve kalkınma birbirinden ayrılmaz iki alan. Kalkınma yaşam kalitemizi iyileştirirken, demokrasi de bir yönetim biçimi olarak halkımıza daha iyi bir yaşam kalitesi sunmayı hedefliyor. Elbette bunun yolu ekonomik büyümeden geçtiği kadar toplumun tüm kesimlerinin insan haklarından tam ve etkin olarak yararlanmasından, kadın ve erkeklerin siyasi, sosyal ve ekonomik hayata eşit katılımından geçiyor. Bu nedenle Kopenhag siyasi kriterlerinde ülkemizin konumunu güçlendireceğimiz her adımın çoğaltan etkisini ekonomide de göreceğiz.

İlişkilerin inişli çıkışlı seyrine rağmen Türkiye-AB ilişkileri her iki taraf açısından da önemli kazanımlar sunabilme potansiyeline sahiptir. Türkiye'nin üye olduğu bir AB, küresel anlamda gerçek bir güç olma imkanına sahip olacaktır. Göç krizi, Rusya-Ukrayna savaşı, pandemi, iklim değişikliği, gıda güvenliği gibi son dönemde küresel çapta yaşanan sorunlar Türkiye'nin AB için vazgeçilmez olduğunu göstermiştir.

Krizler fırsat yaratır. AB de umarım küresel krizlerden gerekli dersi çıkararak, genişleme politikasını bazı üyelerinin iç politikaya yönelik kısır çıkar hesaplarına hapsedmeden sürdürebilir. Ülkemizi AB üyesi olarak görmeyi hedeflediğimiz Cumhuriyetin ikinci yüzyılında hayata geçireceğimiz reformlar, demokrasi atılımlarının da rüzgârıyla AB ile ilişkilerimizde yeni bir ivme yakalamamıza vesile olacaktır.

Avrupa ülkelerinin son yıllarda pandemi ve savaş koşullarının getirdiği ekonomik ve sosyal sorunlarla gündeme geldiğini sıklıkla izliyoruz. Özellikle Ukrayna-Rusya gerginliğinin yarattığı sorunların çözümünde lider ülke konumunda olan Türkiye'nin savaşın sonlanmasına ve bölgesel istikrarın sağlanmasına dönük attığı adımları nasıl yorumlarsınız?

Öncelikle şunu belirtmek isterim: Türkiye AB üyesi olmuş olsaydı, NATO-AB ortak hareket edebilir, Batı'da ciddi bir caydırıcı güç oluşur ve Rusya'nın Ukrayna'ya karşı başlattığı savaş engellenebilirdi.

Şüphesiz 2022 yılında patlak veren Rusya-Ukrayna savaşı, AB açısından sarsıcı etkileri olan bir gelişme. Kovid-19 küresel salgının yarattığı, ekonomik durgunluk gibi olumsuz etkilerle mücadele ederken, söz konusu savaş AB için önemli bir sınama oldu. AB'nin bugüne kadar karşılaştığı zorluklardan hiçbiri Avrupa güvenlik mimarisini ve Birliğin politika oluşturma kapasitesini Ukrayna'daki savaş kadar etkilememiştir. Ancak şu ana kadar ortak tutum belirlemede AB'nin kendi karmaşık iç yapısına rağmen, bütünlüğünü koruma anlamında olumlu bir sınav verdiğini gözlemliyoruz.

Ülkemizin Rusya-Ukrayna savaşı konusundaki duruşu en başından beri nettir. Rusya'nın Ukrayna'ya saldırısını haksız buluyoruz ve uluslararası hukuka dayalı adil bir çözümün herkesin kazanacağı tek çıkış yolunu teşkil ettiğine inanıyoruz. Ülkemizin Rusya-Ukrayna savaşında gösterdiği arabuluculuk rolü ise tüm uluslararası toplum tarafından takdirle karşılanıyor. Nitekim bugüne kadar kolaylaştırıcılık ve arabuluculuk desteğimizle belirli konularda yürütülen müzakereler somut sonuç vermiş; Karadeniz tahıl koridoru ve esir değişimi tarafların çıkarları örtüştüğünde müzakerelerin somut sonuç doğurduğunu kanıtlamıştır. Özellikle Türkiye ve Birleşmiş Milletler arabuluculuğunda imzalanan tahıl koridoru anlaşması ile küresel bir gıda krizi, henüz büyümeden önlenmiştir.

Diğer taraftan Rusya-Ukrayna savaşı ülkemizin başta güvenlik ve savunma, iklim değişikliği/enerji politikaları, ekonomi ve göç olmak üzere AB için ne kadar önemli bir ülke olduğunu da gözler önüne sermiştir. Güvenlik ve savunma alanında Batı ittifakının ayrılmaz bir parçası ve NATO'nun en güçlü ikinci ordusuna sahip olan Türkiye, Avrupa'nın güvenlik ve istikrarının garantörüdür. Enerji alanında ise ülkemizin, AB

enerji arz güvenliğine ve kaynak çeşitlendirmesine katkıları büyüktür. Ülkemiz, bulunduğu coğrafya bakımından enerji kaynakları ile bu enerjiye ihtiyaç duyan AB ülkeleri arasında bir köprü niteliğindedir.

Ayrıca küresel düzeyde pandeminin olumsuz etkilerinden kurtulmaya çalışılan bir dönemde, Rusya-Ukrayna savaşı, AB için mevcut zorluklara yenilerini ekledi ve ekonomisinin dayanıklılığı için büyük bir sınav haline geldi. Olası enerji darboğazı, enerji ve temel gıda fiyatlarının küresel düzeyde enflasyonu körüklemesi, toparlanma sürecini olumsuz etkiledi. Avrupa Rus fosil yakıtlarına olan yüksek bağımlılığı ve zayıflayan küresel büyüme nedeniyle kırılğan durumda.

Bu nedenle, Türkiye ve AB arasındaki ekonomik işbirliği büyük önem arz etmektedir. Nitekim Türkiye, AB'nin, en büyük 6. ticaret ortağı iken, AB Türkiye'nin en büyük ticaret ortağıdır. Türkiye şüphesiz ki AB ekonomisinin ayrılmaz bir parçası. AB'nin 2022'de toplam ihracatımızdaki payı %41, ülkemize gelen doğrudan yatırımlarda ise %57. Tedarik zincirlerinin kısalması kadar

güvenliğinin de önem kazandığı bu dönemde, Avrupa ihtiyaç duyduğu ekonomik dönüşümü, Türkiye ile birlikte ele almak zorundadır. Türkiye, ikiz dönüşümün sürdüğü, değer zincirlerinin yeniden yapılandığı bir dönemde coğrafi konumu, Avrupa'ya yakınlığı, sahip olduğu fiziki ve teknolojik altyapısı, genç ve nitelikli iş gücü ile küresel tedarik zincirleri açısından son derece stratejik bir konumda. Bu çerçevede, Gümrük Birliği'nin güncellenmesi müzakerelerinin bir an evvel başlatılması gerekiyor. Keza AB'nin yaşadığı enerji arzı konusunda da ülkemiz coğrafi konumu ve yapısal yeterliliği ile AB için bir enerji "Hub"ı işlevi görebilecek konumdadır. Benzer bir durum hidrojen için de geçerlidir.

Düzensiz göç konusunda da AB'nin ülkemize olan ihtiyacı ortada. 2015 yılında AB'nin yaşadığı multi-krizinin aşılmasında Türkiye ve AB arasında tesis edilen 18 Mart Mutabakatı etkili olmuştu. Türkiye bugün, 3,7 milyonu Suriyeli olmak üzere 4 milyonu aşkın düzensiz göçmene ev sahipliği yapıyor. Türkiye, tüm göçmenlerin ihtiyaçlarına cevap vermeye çalışırken, bir yandan

da bölgesindeki düzensiz göç hareketlerini kontrol altına almak için çaba sarf etmeye devam ediyor.

Bütün bunlar ülkemizin AB'ye üyeliğinin Avrupa'ya sağladığı ve sağlayabileceği katma değeri açıkça ortaya koyuyor. Türkiye ve AB, Avrupa ve ötesinde birbirine bağlı sonuçlar doğuran, birçok alanda yeni politikalar geliştirmek zorundadır.

Türkiye-AB katılım öncesi mali yardım programı kapsamında yürütülen, uygulanan projelerin Türkiye'nin AB üyelik sürecine yaptığı katkılar neler?

Türkiye-AB ilişkilerinde zaman zaman yaşanan iniş çıkışlara ve siyasi engellemelere bağlı tikanıklara rağmen, Türkiye-AB Mali İşbirliği son 20 yıldır kesintisiz biçimde devam etti ve AB üyelik sürecimizde en somut kazanımlar elde ettiğimiz alan oldu.

Ülkemiz, aday ülke statüsünden dolayı AB'nin, kısaca "IPA" olarak adlandırılan, katılım öncesi mali yardımlarından yararlanıyor. AB uyum süreci bağlamında 2002'den bu yana ülkemize tahsis edilen toplam 9,2 milyar Avro'luk AB fonu sayesinde 850'ye yakın büyük ölçekli proje gerçekleştirildi. Bu projeler sayesinde, şehirlerimizdeki hava kalitesinden sınır güvenliğine, yenilenebilir enerjinin desteklenmesinden salgın hastalıklarla mücadeleye, vatandaşlarımızın hayatına dokunan birçok alanda ilerleme kaydedildi.

Türkiye'deki bölgesel farklılıkların dengelenmesi için KOBİ'lerin ve girişimcilerin rekabet gücünü artırmak amacıyla birçok projeye finansal ve teknik destek sağlandı. Hâlihazırda Ar-Ge ve inovasyona yönelik projeler başta olmak üzere, ekonomide rekabet gücünü artırmaya yönelik olarak Türkiye'nin tüm bölgelerin-

den gelen projelere mali kaynak sağlamaya devam ediyoruz.

IPA fonları, Türkiye'nin istihdam, eğitim ve sosyal içerme alanlarındaki önemli sorunlarının çözümüne de kayda değer bir katkı sağlıyor. Genç istihdamının desteklenmesi, mesleki eğitimin niteliğinin geliştirilmesi, kız çocuklarının okula devam oranlarının artırılması, kayıtlı istihdamın teşviki, mesleki yeterlilikler sisteminin geliştirilmesi gibi alanlarda yürütülen projelerden yüzbinlerce vatandaşımız yararlandı.

IPA I döneminde 27 Su ve Atık Su Arıtma tesisinin yanı sıra 3 adet Katı Atık Düzenli Depolama tesisi inşa edildi.

Ulaştırma alanında Irmak-Karabük-Zonguldak ve Samsun-Kalın Demiryolu Hattı projelerini hayata geçirdik. Ankara-İstanbul Yüksek Hızlı Tren Hattının Köseköy-Gebze arasındaki kısmı da AB fonlarıyla yapıldı.

IPA fonları, ülkemize sağladığı kazanımların yanı sıra, Türkiye ile AB vatandaşları arasında yakın bir köprünün kurulmasına da büyük bir destek sunuyor. IPA fonlarının bir kısmını Erasmus+, Ufuk Avrupa gibi AB Programlarına katılımımızda kullanıyor, Türkiye ile diğer Avrupa ülkeleri arasında etkileşimi artırıyoruz. Örneğin, 10

yılı aşkın süredir yürütülmekte olan Sivil Toplum Diyalogu programı sayesinde, Türkiye ve AB'deki sivil toplum örgütleri arasında yüzlerce ortaklık kuruldu. 25 yıldır devam eden Jean Monnet Burs Programı ile 2000'in üzerinde öğrenciyi yurtdışına gönderdik. Göreceğiniz üzere, IPA projeleri Türkiye'yi AB'ye yakınlaştırırken, vatandaşlarımızın hayatına dokunuyor, yaşam kalitelerinin yükseltilmesine önemli katkılarda bulunuyor.

Mali işbirliği sürecinin, 2021-2027 yıllarını kapsayan yeni dönemde de kesintisiz devam etmesi için çalışmalarımıza ara vermeden devam ediyoruz.

Malumunuz olduğu üzere Birliğimiz de IPA kapsamında "Şehirlerde Sürdürülebilir Kentsel Hareketlilik için AB Desteği Projesini" yürütmektedir. Bu projenin belediyelerimiz için en önemli katkısı sizce ne olacaktır? IPA kapsamında belediyelerimizin faydasına olabilecek başka imkânlar var mıdır?

Türkiye Belediyeler Birliğinin belediyelerimizi yakından ilgilendiren pek çok alanda yenilikçi projeler geliştirerek hizmet sunumunu güçlendirme yönündeki çabasını takdirle karşılıyorum. Avrupa Birliği Başkanlığı olarak TBB ile çok sayıda projede işbirliği yaptık, başarılı sonuçlar elde ettik. Zaman içerisinde TBB'nin projelerden çok büyük bir tecrübe elde ettiğini de hep beraber gördük. Bu tecrübe çok kısa bir süre içerisinde yeni projeler geliştirmek için de başarıyla kullanıldı. Bugün TBB'nin, ulaştırmadan atık yönetimine, çevre korumadan kent planlamasına kadar geniş bir yelpazede birçok teknik projeyi portföyüne dahil ettiğine memnuniyetle şahit oluyoruz.

Malumunuz, söz konusu projelerden bir tanesi de "Şehirlerde Sürdürülebilir Kentsel Hareketlilik için AB Desteği Projesi". Ulaştırma Sektörel Operasyonel Programı kapsamında Katılım Öncesi Mali Yardım Aracı (IPA) ile finanse edilen projede, TBB ana faydalanıcı konumunda bulunuyor. Projenin üç ana amacını şöyle özetlememiz mümkün:

1. Kentsel hareketlilik alanında belediyelerimizi ilgilendiren ulaştırma politika ve uygulamaları konusunda bir analiz yapılacak, yerel ihtiyaçlara özgü çözüm önerileri geliştirilecek ve AB düzeyinde politika diyalogu tesis edilmesine yönelik çalışmalar yürütülecektir.

2. Belediyelerimizin sürdürülebilir kentsel hareketlilik yaklaşımına yönelik kapasiteleri düzenlenecek eğitim ve çalıştaylar aracılığıyla güçlendirilecektir.

3. TBB'nin 2018 yılından bugüne büyük bir başarıyla koordine ettiği Avrupa Hareketlilik Haftasına ilişkin farkındalık artırılacak ve sürece dâhil olmayan belediyelerin etkinliklere katılımı teşvik edilecektir.

AB Yeşil Mutabakatı'nın önemli bir parçası olan bu alanda belediyelerimizin proje üretme ve uygulama kapasitelerinin gelişmesi açısından bu projenin çok ciddi katkıları olacağına inanıyorum.

TBB'nin proje faaliyetleri elbette sadece Şehirlerde Sürdürülebilir Kentsel Hareketlilik için AB Desteği Projesi ile sınırlı değil. Başkanlığımızın yakın desteğiyle Avrupa Komisyonu ve diğer uluslararası kuruluşlar ile faydalı müzakereler yürütüldü ve bunların başarıyla neticelenmesi bizleri de mutlu etti. TBB önümüzdeki dönemde 60 milyon Avroyu aşan bir proje portföyü ile belediyelerimizi desteklemeyi sürdürecektir. Kısa bir süre önce Başkanlığımızın da destekleri ile yapılandırılan Pro-

je ve Finansman Birimi TBB için önemli bir kazanım olarak proje uygulama süreçlerinde belediyelerimize yol göstermeye devam edecek. Belediyelerimizin istifadesine kısa bir süre içerisinde sunulacak imkânlardan somut örnekler de vermek istiyorum:

1-Türkiye ve Avrupa Birliği Arasında Şehir Eşleştirme-II: Yeşil Bir Gelecek İçin Eşleştirme Projesi 2023 yılında uygulanmaya başlayacak. Proje, teknik destek ve hibe olmak üzere iki bileşenden oluşuyor ve 2,5 milyon Avro bütçeye sahip hibe bileşeni kapsamında 25 ile 30 arasında belediyemize AB üyesi ülkelerdeki yerel yönetimler ile ortaklık kurma fırsatı sunuyoruz. Hibe projelerinde AB iyi yönetim prensiplerine uygun olarak belediyelerimize dernek, vakıf, kooperatif, üniversite, kalkınma ajansı ve odalar gibi yerel aktörler de paydaş olarak destek verecekler. Teknik destek bileşeni kapsamında ise belediyelerimizin çevre ve iklim değişikliği ile ilgili çalışmalarına doğrudan destek verilerek ülkemizin 2053 net-sıfır hedefine yerelde katkı sağlamaya çalışılacaktır. Ayrıca, belediyelerimizin AB'deki uluslararası ağlara ve etkinliklere katılımı da "hareketlilik ve ağ kurma desteği mekaniz-

ması" vasıtasıyla desteklenecektir. TBB'nin ana faydalanıcı olduğu projede; Başkanlığımız, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü ile Vilayetler Birliği ortak olarak yer alıyor.

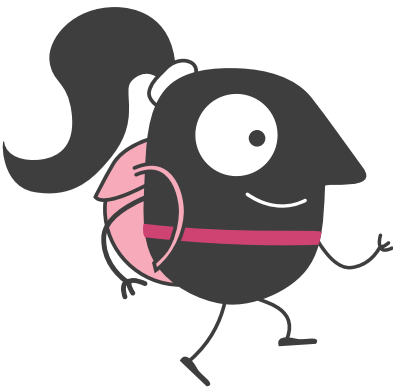
2-TBB ile Birleşmiş Milletler Nüfus Fonu (UNFPA) işbirliğinde III. fazı uygulanacak "Kadın Dostu Kentler Projesi" de önümüzde yıl başlayacak. Projenin I. fazı 2006 yılında, II. fazı ise 2011 yılında farklı kurum ve kuruluşlarımız tarafından uygulanmıştır. Proje çerçevesinde belirlenecek 25 pilot belediyemiz kadın dostu kent yaklaşımı konusunda bilgilendirilecek ve kapasite geliştirme çalışmaları vasıtasıyla kurumsal değişim teşvik edilecektir. Gerçekleştirilecek çalışmalar neticesinde başarılı bulunacak belediyelerimiz UNFPA tarafından "Kadın Dostu Kent" olarak ödüllendirilecektir. Proje kapsamında belediyelerimizin proje uygulama dönemine sivil toplum kuruluşlarımızın da dâhil olacağı pek çok etkinlik düzenlenmesi öngörülmektedir. Projede belirlenen nihai hedef, kentlerimizde sunulan tüm hizmetlerin kadınlar için erişilebilir olmasını temin etmektir.

3-Bu vesileyle bilgisini ve müjdesini vermek istediğim son yeni girişimimiz ise "Türkiye'de Demokratik Yerel Yönetişimin Geliştirilmesi için Sivil Katılımın Güçlendirilmesi" projesidir. Projede, belediyelerimizin yerelde sivil toplum kuruluşları (STK) ile yakın temas ve işbirliği içerisinde çalışmasını temin etmek için TBB ile birlikte hareket edeceğiz. Projemiz, Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı (UNDP) tarafından uygulanacak. Toplam bütçesi 6 milyon Avro projede belediyelerimizin STK'lar ile ortaklaşa geliştirecekleri küçük ölçekli projelere 10 bin ile 150 bin Avro arasında değişen tutarlarda hibe desteği sağlayacağız. Bu çerçevede yaklaşık 60 projeye

finansman sağlamayı planlıyoruz. Diğer taraftan projemiz kapsamında ülkemizin farklı coğrafi bölgelerinden seçilecek 6 pilot ilde sivil toplum merkezlerinin desteklenmesi, belediye bünyesinde sivil katılım eylem planlarının hazırlanması ve belediyede katılımcılık mekanizmasının güçlendirilmesi için çalışmalar yapılacaktır.

Sıraladığım projelerin tümü IPA kapsamında finanse ediliyor, fakat belediyelerimizin istifadesine sunulacak fonlar IPA ile sınırlı kalmayacak. IPA'ya ilave olarak, AB-Türkiye mali işbirliği sürecinin getirdiği yeniliklerden biri de Türkiye Yatırım Platformu (TYP) isimli mekanizmadır. Avrupa Komisyonu'nun IPA III döneminde oluşturduğu TYP mekanizması kapsamında 6 adet yatırım alanı bulunuyor. Sürdürülebilir Şehirler de bu alanlardan birisi ve

TBB'nin proje faaliyetleri elbette sadece Şehirlerde Sürdürülebilir Kentsel Hareketlilik için AB Desteği Projesi ile sınırlı değil. Başkanlığımızın yakın desteğiyle Avrupa Komisyonu ve diğer uluslararası kuruluşlar ile faydalı müzakereler yürütüldü ve bunların başarıyla neticelenmesi bizleri de mutlu etti.

Her gün işe, alışverişe ve okula gidebilmek için hareketliliğe dair seçimler yapıyoruz. Bu kapsamda, çevre dostu ulaşım seçeneklerinin varlığı ve sürdürülebilir kent politikalarının uygulanması önem arz ediyor.

ülkemizin söz konusu mekanizma kapsamında ve ilgili başlıkta pek çok önemli projeye imza atacağına inanıyorum. TYP mekanizması kapsamında Uluslararası Finans Kuruluşlarının (IFI) ülkemizdeki faydalanıcılara sağlayacağı kredilere, belli koşullar dâhilinde AB garanti desteği sağlayabilecek.

TYP mekanizmasında, IFI'ler, İller Bankası ve belediyelerimizle ortaklaşa projeler uygulayabilecekler. IFI'lere AB tarafından sağlanacak garanti desteğiyle ülkemizde belediyelerin ve yerel yönetimlerin, öncelikli alanlar olan yeşil gündem ve sürdürülebilirlik başlıklarında pek çok projeden yararlanmasını umuyoruz. Avrupa Komisyonu'nun Temmuz 2022'de kapanan TYP çağrısına başvuran, Avrupa Yatırım Bankası (EIB), Fransız Kalkınma Ajansı (Afd) ve Avrupa Kalkınma ve İmar Bankasının (EBRD) sürdürülebilir şehirler, ulaştırma ve yenilenebilir enerji projelerinde belediyelerimizle çalışma öngören portföyler sunduklarının bilgisini aldık. İlerleyen günlerde Komisyon değerlendirmesinden geçen projelere dair süreçler netleştğinde ilgili taraflar faydalanıcılara dönüş yapacaklar.

Türkiye, Avrupa Hareketlilik Haftasını en çok benimseyen ve en aktif katılan ülkelerden biri haline gelmiş durumda. Bu ilgiyi hangi faktörlere bağlıyorsunuz?

Her gün işe, alışverişe ve okula gidebilmek için hareketliliğe dair seçimler yapıyoruz. Bu kapsamda, çevre dostu ulaşım seçeneklerinin varlığı ve sürdürülebilir kent politikalarının uygulanması önem arz ediyor. Toplu taşımının özendirilmesi, bisiklet yollarının ulaşım ağına entegrasyonu, yürümeyi özendirecek kentsel çevrenin inşası hareketliliğimizi artıracak politika araçları olarak karşımıza çıkıyor. Bu bağlamda, toplumu daha yeşil, daha temiz ve sürdürülebilir bir geleceğe taşımak için yerel yönetimlerimize ve sivil toplum kuruluşlarımıza çok büyük görevler düşüyor.

Bu çerçevede, AB tarafından 2000'li yıllardan itibaren Sürdürülebilir Kent İçi Hareketlilik Planları (SUMP) konsepti oluşturulmuştur. Bu planlar AB üyesi ülkelerin özellikle büyük kentlerinde yaşam kalitesini artırmak için ulaştırma konusunda sürdürülebilir ve entegre planlama yaklaşımı benimseyen stratejik ve kapsayıcı planlar hazırlanmasını hedeflemektedir. Planlar hazırlanırken bir yandan kent için hareketlilik en üst düzeye çıkarılmaya çalışılmakta, diğer yandan ise AB vatandaşlarının büyük bir bölümünün yaşadığı kentleri daha yaşanabilir kılmak amaçlanmaktadır. Planlar kent ölçeğinde hazırlandığında hareketliliğe esas tüm kesimlerin ama özellikle de vatandaşların katılımına üst düzeyde önem atfedilmektedir.

SUMP'ların uygulanması Avrupa Komisyonu tarafından zorunlu kılınmamakla birlikte pek çok AB şehrinde bu planlar Ulaşım Ana Plan-

Bunların yanı sıra, Türkiye Belediyeler Birliğinin yoğun çalışmaları, yıl boyunca gerçekleştirdikleri tanıtım çalışmaları ve yoğun destekleriyle Avrupa Hareketlilik Haftası'nın ülkemizde her geçen yıl daha da

Ankara’da bisiklet kullanırken yolu paylaştığımız şoförlerin davranışları ve bisiklet farkındalığının eksikliği en çok zorlandığımız konuların başında geliyor. Trafikte bir sürücü olan bisikletlinin de hakkının olduğunun idrak edilmesi çok önemli. Sadece Ankara değil tüm şehirlerimizde birbiriyle bağlantılı bisiklet yollarının bir an evvel hayata geçirilmesi bisiklet kullanımını artırarak

Her şeyden önce bu konuda toplumsal bilincin yükseltilmesi için çalışmaların artarak devam etmesi çok önemli. Avrupa Hareketlilik

Haftası kapsamında gerçekleştirilen etkinliklerin farkındalık yaratma ve toplumda bisiklet kullanımını yaygınlaştırmaya katkısı olduğunu düşünüyorum. Bu vesileyle Başkanlığımızın 2010 yılından bu yana uygulamakta olduğu Avrupa Birliği İletişim Stratejisi (ABİS) kapsamında Avrupa Hareketlilik Haftasına (özel önem verdiğimizizi belirtmek isterim. Hafta boyunca ülkemizdeki etkinliklerin koordinasyonunu yürüten Türkiye Belediyeler Birliği ile yakın işbirliği içinde çalışmakta ve her yıla özel belirlenmiş temalar etrafında hareketli yaşamın önemine dikkat çeken etkinlikleri AB Türkiye Delegasyonu, TBB ve yerel yönetimlerimiz ile gerçekleştirmekteyiz. Bu etkinliklerle bisikletin sadece eğlence veya spor aracı olmaktan öte sürdürülebilir hareketlilik için vazgeçilmez olduğunu vurguluyoruz.

Sivil Toplum Diyalogu Programı çerçevesinde gerçekleştirdiğimiz “Herkes için Bisiklet” projesi de bunun için atılan önemli adımlardan birisi oldu. Sürdürülebilir hareketlilik için ülkemiz ile AB’nin ortak hedefler kapsamında işbirliği yapması

AB ile uyum sürecimize ve hareketlilik kapsamında toplumsal bilinç oluşturulmasına büyük katkılar sağlıyor. Bu süreçte TBB ile yaptığımız ortak çalışmalar sürecin kapsamını daha da genişleterek ülkemizin dört bir yanındaki belediyelerimize ulaşmamızı mümkün kıldı. Burada bir kez daha TBB’nin değerli katkılarını da vurgulamak istiyorum.

Türkiye’de e-scooter ve diğer mikromobilité araçları giderek yaygınlaşıyor. Sokaklarda 7’den 70’e herkesi scooter üzerinde görmek mümkün. Bununla birlikte, yine son zamanlarda çocukların da yer aldığı kaza haberlerine üzülmeye şahit olduk. Bu riskler dikkate alındığında ulaşım alışkanlıkları değişirken araç, yaya ve trafik güvenliği nasıl sağlanmalı?

AB üyeliğine aday bir ülke olarak Türkiye, hem uluslararası alandaki gelişmeleri hem AB’nin attığı her adımı yakından takip etmektedir. Ülkemizde özellikle son 10 yılda bisikletli ulaşım mevzuatında gelişme sağlanmış, merkezi ve yerel

2022 yılı Cumhurbaşkanlığı Yıllık Programında da Bisiklet Yolları Yönetmeliği çerçevesinde 1.000 km uzunluğunda kent içi bisiklet yolu projesine finansman desteği sağlanacağı belirtilmektedir. Diğer taraftan, AB tarafından 2000’li yıllardan beri desteklenen “Sürdürülebilir Kent İçi Hareketlilik Planları”nın (SUMP) kentlerde uygulanmaya başlamasıyla kentlerde bisiklet daha görünür hale gelmiş ve bisikletli ulaşım altyapısı birçok kentte farklı düzeylerde de olsa geliştirilmeye başlanmıştır.

yönetimler bisikletin teşvik edilmesi için politikalar geliştirmeye başlamıştır. 2019-2023 yıllarını kapsayan 11. Kalkınma Planı'nın kentsel altyapı hedefleri arasında bisiklet kullanımını teşvik etmek için yasal ve finansal destek verilmesi, yeni bisiklet paylaşım sistemlerinin kurulması, bisiklet planları yapılarak daha fazla bisiklet yolu inşa edilmesi bulunmaktadır. Planda, ülke genelinde toplam bisiklet altyapısının 2018 yılında 1048 km olduğu belirtilirken, 2023 yılı hedefi 4048 olarak belirlenmiştir.

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı tarafından 2017-2023 yıllarına yönelik Ulusal Enerji Verimliliği Eylem Planında da bisikletli ulaşım yer verilmiştir. "Bisikletli ve Yaya Ulaşımının Geliştirilmesi ve İyileştirilmesi" eylemi altında sıfır emisyonlu ulaşım türlerinin yaygınlaştırılması için mevzuatın geliştirilmesi, kentlerde bisikletli ulaşım altyapısı kurulması, STK ve merkezi yönetimlerin bir arada sıfır emisyonlu ulaşım için çalışacakları bir platform kurulması, bisikletli ulaşım ile ilgili farkındalık artırıcı etkinlikler düzenlenmesi faaliyetlerinin gerçekleştirilmesi planlanmıştır.

Benzer şekilde, Yeşil Mutabakat Eylem Planının "sürdürülebilir akıllı ulaşım" hedefleri arasında egzoz emisyonlarının azaltılması için bisiklet de dahil olmak üzere tüm mikro hareketlilik araçlarının yaygınlaştırılması yer almaktadır. Ayrıca eylem planında bisiklet yolları başta olmak üzere sürdürülebilir kentsel ulaşım projelerinde AB Katılım Öncesi Mali Yardım Aracı fonlarının kullanılacağı belirtilmektedir.

2022 yılı Cumhurbaşkanlığı Yıllık Programında da Bisiklet Yolları Yönetmeliği çerçevesinde 1.000 km uzunluğunda kent içi bisiklet yolu projesine finansman desteği sağlanacağı belirtilmektedir. Diğer taraf-

tan, AB tarafından 2000'li yıllardan beri desteklenen "Sürdürülebilir Kent İçi Hareketlilik Planları"nın (SUMP) kentlerde uygulanmaya başlamasıyla kentlerde bisiklet daha görünür hale gelmiş ve bisikletli ulaşım altyapısı birçok kentte farklı düzeylerde de olsa geliştirilmeye başlanmıştır.

Bahsi geçen mevzuat çalışmaları ve trafik denetimlerinin artırılmasıyla trafik güvenliğinin sağlanması yönünde olumlu gelişmeler olacaktır. Elbette, farkındalık çalışmalarının eş zamanlı gerçekleştirilmesi de süreci hızlandırmaya katkı sağlayacaktır. Öte yandan, scooter gibi yeni mikro mobilite araçlarının şehirlerimizde gündelik hayatımızın ayrılmaz bir parçası olduğu da bir gerçek. Karayolları Genel Müdürlüğü tarafından yayınlanan "2020 yılı Trafik Kazaları Özeti"ne göre, ölümlü/yaralanmalı trafik kazalarındaki bisikletli sürücü sayısı toplam sürücü sayısının %4,7'sini oluşturuyor. Emniyet Genel Müdürlüğü'nün hazırladığı rapora göre, 2021 yılında ölümlü/yaralanmalı kazalara karışan araç cinsi hesaplamalarında bisikletin oranı yaklaşık olarak %2,8. Önümüzdeki yıllarda scooter gibi araçların daha da yaygınlaşmasıyla bu oranlara mikro mobilite araçlarına dair veriler de eklenebilir.

Geçtiğimiz yıl düzenli olarak bisikletle işe gelen AB Başkanlığı uzmanı bir çalışma arkadaşımız Ankara'da bir dolmuşun bisikletine çarpması sonucu ciddi bir kaza yaşadı. Bu vesileyle, trafik kurallarının hepimiz için geçerli olduğunu, trafikte bisikletin bir araç, bisikletlinin de bir sürücü olduğunu, trafikte bisiklet ve scooter gibi araçlara saygı gösterilmesi ve bu araçları kullanan sürücülerin de trafik kurallarına uyarak önlemlerini alması gerektiğinin altını çizmek isterim.

Yeşil Mutabakat Eylem Planının "sürdürülebilir akıllı ulaşım" hedefleri arasında egzoz emisyonlarının azaltılması için bisiklet de dahil olmak üzere tüm mikro hareketlilik araçlarının yaygınlaştırılması yer almaktadır.

AVRUPA HAREKETLİLİK HAFTASI İZMİR ETKİNLİKLERİ

Sibel ÖZGÜR

Ulaşım Dairesi Başkanı/İzmir Büyükşehir Belediyesi

Kentimizde 2014 yılından bu yana gerçekleştirilen Avrupa Hareketlilik Haftası Etkinlikleri bu yıl da kentlileri otomobil kullanımı yerine sürdürülebilir ulaşım modlarına teşvik edecek bir çok organizasyon ile kutlandı.

16 Eylül 2022 tarihinde Selçuk ilçemizde Cumhuriyet İlkokulu ile gerçekleştirilen “Okula Pedallama” etkinliği ile 100’e yakın ilkokul öğrencisi ile okula bisiklet ile gitme deneyimi gerçekleştirildi. Etkinlik turu sonrası öğrencilere Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığına bağlı Ulaştırma Sektörel Operasyon Programı (USOP) Eğitim ve Farkındalık Tırı içerisinde sürdürülebilir ulaşım ile ilgili bilgilendirici aktiviteler sunuldu.

Etkinlikler kapsamında 17 Eylül 2022 tarihinde kent merkezi bisiklet turu gerçekleştirildi. Bisiklet turuna yüze yakın bisiklet kullanıcısının yanı sıra kentimizdeki sivil toplum kuruluşlarından EşPedal Derneği de destek verdi. İzmir Konak Meydanı-İnciraltı Kent Ormanı arasında gerçekleştirilen turun sonunda müzik dinletisi ve kokteyl düzenlendi.

Hafta boyunca Belediyemizdeki ve kentimizdeki vatandaşlarımızın bisiklet ile işe gitmesini teşvik etmek amacıyla çeşitli kampanya ve etkinlikler düzenlendi. Eylül 2020’den bu yana ücretsiz olarak deniz ulaşımından faydalanan bisiklet kullanıcıları da göz önünde bulundurularak kentimizdeki yoğun vapur iskelelerinde bisikleti ile işe giden kentlilerimize ve Belediyemiz çalı-

şanlarına kahvaltılık ikramı yapıldı. Ayrıca çalışmalarına başlanan Sürdürülebilir Kentsel Hareketlilik Planı (SUMPİzmir) hakkında tanıtım ve bilgilendirme çalışmaları yürütüldü.

22 Eylül 2022 Otomobilsiz Kent Günü etkinlikleri kapsamında ise kentin önemli arterlerinden Gazi Osman Paşa Bulvarı trafiğe kapatıldı. Kapatılan cadde üzerinde Belediyemizin çeşitli birimlerinin farkındalık stantlarının yanı sıra kentimizde faaliyet gösteren e-scooter operatörleri kentlilere ücretsiz e-skuter deneyimi yaşattı. Gün boyunca alanda çeşitli spor etkinlikleri ve turnuvalar, USOP Mobil Tanıtım

Tırı (Sürdürülebilir Ulaşım, Yeşil Ulaşım ve Hareketlilik Hakkında Farkındalık Yaratmak için Çocuklara Animasyon Film Gösterimi ve Bilgilendirme), Yoga, Çocuk Atölyeleri, Engelli Farkındalık Parkuru, Pandomim, Yüz Boyama Etkinliği, Sokak Oyunları, Barista Eğitimi, İzmir Show Band Konseri gerçekleştirildi. Gün içerisinde Büyükşehir Belediye Başkanımız Sn. Tunç Soyer, AB Türkiye Delegasyonu Başkanı Nikolous Meyer Londrut ve proje paydaşlarının katılımı ile Sürdürülebilir Kentsel Hareketlilik Planı (SUMPİzmir) lansmanı 200 kişilik etkinlik ile gerçekleştirildi.

İzmir Büyükşehir Belediye Başkanı
Tunç SOYER

**“Okula Pedallama”
etkinliği ile 100’e
yakın ilkokul öğrencisi
ile okula bisiklet
ile gitme deneyimi
gerçekleştirildi.**

AVRUPA HAREKETLİLİK HAFTASI KUTLANDI

Gaziantep Büyükşehir Belediyesi, 16-22 Eylül tarihleri arasında tüm yurttaki kutlanan “Avrupa Hareketlilik Haftası” kapsamında çeşitli etkinlikler düzenledi. Türkiye Belediyeler Birliğinin ulusal koordinatörlüğü ve Dışişleri Bakanlığı ile Avrupa Birliği Türkiye Delegasyonunun desteğiyle düzenlenen “Avrupa Hareketlilik Haftası” bu yıl tema olarak “Daha İyi Bağlantı Kur”, “Çeşitlendir ve Devam Et” olarak belirlendi.

Gaziantep Büyükşehir Belediye Başkanı
Fatma ŞAHİN

Müziği” yapıldı. Gazi şehrin yeni kardeş şehri Braga’nın belediye başkanı ve heyeti ile beraber Büyükşehir Belediyesinin Avrupa Hareketlilik Haftası kapsamında düzenlediği “Kardeş Şehirler Tramvay Sürüşü” etkinliği yapıldı. Etkinliğe katılanlar adına Büyükşehir Belediyesi Avrupa Hareketlilik Haftası ağaçlandırma alanına fidan dikildi.

Temiz Bir Doğa İçin Farkındalık Etkinlikleri Yapıldı

Temiz bir gelecek ve doğa için yapılan etkinlikler kapsamında ise 19 Eylül günü ulaşımda aktarmalar ücretsiz oldu, çevre dostu ve sürdürülebilir lojistik için elektrikli kargo araçlarıyla teslimatlar yapıldı. 8 okulda Avrupa Hareketlilik Haftası hakkında öğrencilere farkındalık eğitimi verildi. Öğrencilere AHH temalı tişört, sticker ve reflektörlü yelekler dağıtıldı. Lise öğrencilerine çekiliş ile 4 adet bisiklet hediye edildi. Şehrin güçlü ulaşım entegrasyonunu göstermek adına Ulaşım Dairesi Başkanlığı personeli Gaziray Mücahitler İstasyonu’na bisiklet sürüşü ve banliyö aktarma etkinliği gerçekleştirdi.

8 okulda Avrupa Hareketlilik Haftası hakkında öğrencilere farkındalık eğitimi verildi. Öğrencilere AHH temalı tişört, sticker ve reflektörlü yelekler dağıtıldı.

Büyükşehir Belediyesi Ulaşım Daire Başkanlığı koordinasyonunda yürütülen Gazi şehirdeki kutlamalar kapsamında Havalimanına Avrupa Hareketlilik Haftası temalı fotoğraf çekim panoları kuruldu, vatandaşlara haftanın önemi anlatıldı ve etkinliklere davet edildiler. GastroAntep’in düzenlendiği Festival

Park’a elektrikli test otobüsü ile ulaşım sağlandı. Festival Park’ta ziyaretçileri bilgilendirme standı açıldı, yarışmalar düzenlendi, bisiklet çekilişleri gerçekleşti, boyama kitapları, tişört, şapka hediyeleri verildi. Festivalde konserden önce Avrupa Hareketlilik Haftası farkındalığı için tiyatro oyuncusu eşliğinde “Beden

Her Kart Gaziantep Kart

Gaziantep Büyükşehir Belediyesi Türkiye’de ilk olacak “Her Kart Gaziantep Kart” projesiyle bankaların temassız özellikteki kredi kartı, ön ödemeli kartlar veya bankamatik tipindeki tüm kartlara Gazi şehir toplu taşımada kullanılan “Gaziantep Kart” özelliği kazandıracak proje lansmanı yapıldı ve kullanıma geçildi.

Gençler İçin Etkinlikler Düzenlendi

Büyükşehir Belediyesi tarafından Üniversite Meydanı’nda 5.000m² alan yayalaştırıldı ve yaya istasyonları kuruldu. Yayalaştırılan Üniversite Meydanı’nda 21 Eylül Çarşamba Günü hafta kapsamında Büyükşehir Belediyesi antrenörleri tarafından “Gençlerle Bin Adım” faaliyeti yapıldı. Katılım sağlayan

her katılımcı adına Büyükşehir Belediyesi Avrupa Hareketlilik Haftası ağaçlandırma alanlarına fidan dikildi.

Üniversite öğrencilerine “Genç Gaziantep “ uygulaması ile 22 adet toplu taşıma biniş hakkı verildi. “e-Bisiklet uygulaması” tanıtımı yapıldı.

“Arabasız Gün” Mesajı Verildi

Gaziantep Büyükşehir Belediye Başkanı Fatma Şahin, Avrupa Hareketlilik Haftası kapsamında “Arabasız Gün” temasıyla bisiklet ve skuter sürücülerinin de bulunduğu yaklaşık 2,5 kilometrelik güzergahta, Gazi şehirliyle kortej yürüyüşü yaptı.

Kortejde, Büyükşehir Belediye Başkanı Fatma Şahin ve protokol, “Çeşitlendir ve Devam et”, “Şehrini

Kucakla”, Toplu Taşıma” ve “Yaya” yazılı dövizler ile Kâmil Ocak Caddesi’nden başlayarak, sırasıyla Nail Bilen, Mithat Enç ve son olarak Ömer Asım Aksoy caddesine kadar vatandaşlarla birlikte yürüdü.

Şehir merkezinde farkındalık oluşturmak için düzenlenen kortej sonrası, Başkan Fatma Şahin, Oyuncakistan Parkı’nda yıl içerisinde en çok toplu taşıma, tramvay ve GAZİBİS (Akıllı Bisiklet Kiralama Sistemi) kullanan vatandaşlara bisiklet hediye etti.

Başkan Şahin, hediye dağıtımında yaptığı konuşmada, zihinsel dönüşüm açısından bugünkü kortej yürüyüşünün büyük önemi olduğunu belirterek, “Yürüyüşü ana caddelerde yapma sebebimiz, insanlardaki farkındalığı artırmak. Etkinliği görünür hale getirerek dokunduğumuz insan sayısını artırmak hedefimiz.” dedi.

Etkinlikte, Başkan Fatma Şahin’in yanı sıra Gaziantep Vali Yardımcısı Muhammet Önder, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyet (KKTC) Gaziantep Başkonsolosu Fatma Demirel, oda başkanları, öğrenciler ve vatandaşlar yer aldı.

Üniversite öğrencilerine “Genç Gaziantep” uygulaması ile 22 adet toplu taşıma biniş hakkı verildi. “e-Bisiklet uygulaması” tanıtımı yapıldı.

“HAREKETLİ” HAFTA

Çankaya Belediyesi, kentleri sürdürülebilir ulaşım tedbirleri almaya teşvik eden ve her yıl 16-22 Eylül tarihleri arasında gerçekleştirilen “Avrupa Hareketlilik Haftası” 7’den 77’ye yüzlerce Çankayalının katıldığı etkinliklerle kutladı.

ma arzusunu yansıtan “Bağ Kurmak” teması altında 2 bin 913 etkinliklikle “Çeşitlendir ve Devam Et” dedi.

Çankaya Belediyesi, Avrupa Hareketlilik Haftası kapsamında düzenlediği etkinliklerle Çankaya’nın aktif kamusal alanlarında hareketliliğe dikkat çekerek, her yaştan vatandaşları bir araya getirdi. Hafta boyunca oyun ve hareket etkinlikleri ile çocukların oyun aracılığıyla bağ kurması, gençlerin, dans ve kültür etkinlikleri ile halk oyunları aracılığıyla dans ve kültürümüzle bağ kurması, sokak ağaçları farkındalık yürüyüşü ile doğa ile bağ kurması, anne ve bebek etkinliğiyle bebeğin ebeveynleri ile oyun aracılığıyla bağ kurması sağlandı. Çankaya Belediyesi Sahipsiz Sokak Hayvanları Rehabilitasyon Merkezinde de çocukların hayvanlarla bağ kurması desteklendi. 16 Eylül’de Bayraktar Oyunevi ve 23 Nisan Çocuk Evi’nde “Çocuk ve Hareket” etkinliğiyle başlayan kutlamalar, dünya şampiyonu Hoy-Tur Halk Dansları Topluluğu’nun Kuğulu Park’taki gösterisiyle devam etti.

Çankaya Belediye Başkanı
Alper TAŞDELEN

Çankaya Belediyesi, bu yıl “Bağ Kurmak” sloganıyla tüm dünyada 16-22 Eylül tarihleri arasında gerçekleştirilen “Avrupa Hareketlilik Haftası”nı 7’den 77’ye yüzlerce

Çankayalı’nın katıldığı birbirinden eğlenceli ve hareketli etkinliklerle kutladı. 47 ülke, bireylerin izolasyon, kısıtlama ve sınırlamalardan sonra birbirleriyle yeniden bağ kur-

“GÜVENLİ YÜRÜME VE BİSİKLETE BİNME”

Şükrü BAŞDEĞİRMEN
Isparta Belediye Başkanı

Şehirlerimizde, belediyelerimizin sürdürülebilir ulaşım tedbirleri almaya ve desteklemeye teşvik eden ve her yıl 16-22 Eylül tarihleri arasında ülkemizde olduğu gibi dünyanın dört bir yanında kutlanan Avrupa Hareketlilik Haftasını daha önceki yıllarda olduğu gibi 2022 yılında da Isparta Belediyesi olarak “Şehrini Kucakla” teması ile “Çeşitlendir ve Devam Et” sloganıyla başarılı bir şekilde gerçekleştirdik.

2002 yılında ilk kez kutlanan Avrupa Hareketlilik Haftasını Isparta Belediyesi olarak ilk kez 2019 yılında göreve gelmemiz ile birlikte kutlamaya başladık. İlk kez katıldığımız 2019 yılında “Güvenli Yürüme ve Bisiklete Binme” temasıyla kutlanan Avrupa Hareketlilik Haftasının, Türkiye Belediyeler Birliğimizce yapılan değerlendirmesinde nüfusu 100 binin üzeri belediyeler arasında Isparta Belediyemizin birinciliğe hak kazanması bizler için bir onur ve gurur kaynağı olmuş ve bu ödül bizlere şevk vermiştir.

2019 yılındaki Avrupa Hareketlilik Haftası etkinliklerinde belediye olarak liselerimizde düzenlediğimiz

‘Toplu Taşıma Araçlarını Kullanmanın Faydaları’, ‘Toplumsal Birliklilik ve Hareketliliğin Faydaları’ konulu seminerler, anaokullarında trafikle ilgili bilinçlendirme çalışmaları, engelli vatandaşlarımızla yürüyüş programları, özel halk otobüsü şoförlerimize ve okul sevisi taşıt şoförlerine yönelik ‘İletişim Becerileri ve Temsil’ başlıklı seminerimiz, ‘Bisikletini Kap Gel’ sloganıyla “Araçtan İn Bisiklete Bin” temasıyla düzenlediğimiz bisiklet turları, hareketlilik anlamında şehrimizde farkındalık oluşturan çalışmalarımızdan bazıları olmuştur.

Yine 2019 yılını takip eden 2020 ve 2021 yıllarında da pandeminin

Türkiye Belediyeler Birliğimizin 2020 yılında “Herkes İçin Sıfır Emisyonlu Hareketlilik” ve 2021 yılında “Sürdürülebilir Ulaşım: Sağlıklı ve Güvenli Hareketlilik” mottolarıyla belirlediği Avrupa Hareketlilik Haftalarında çeşitli etkinliklerimizi sürdürdük.

etkilerine rağmen Avrupa Hareketlilik Haftası kutlamalarına aldığımız tedbirlerle devam ettik. Türkiye Belediyeler Birliğimizin 2020 yılında “Herkes İçin Sıfır Emisyonlu Hareketlilik” ve 2021 yılında “Sürdürülebilir Ulaşım: Sağlıklı ve Güvenli Hareketlilik” mottolarıyla belirlediği Avrupa Hareketlilik Haftalarında çeşitli etkinliklerimizi sürdürdük.

2019 yılına ilave olarak 2020 ve 2021 yıllarında bisiklet yolu ağımızın artırılmasına yönelik çalışmalarımızı tüm hızıyla sürdürdük.

Şehrimizde “Bisiklete binmek istiyoruz ancak bisiklet yolu mu var?” diye sitem eden vatandaşlarımızın bu sitemlerini göz ardı etmedik. Bisikletle yaşamak, hareket edebilmek anlamında şehrimizdeki 8,5 km

olan bisiklet yolu ağıımızı hazırladığımız projelerle 2022 yılı sonu itibarıyla 56,6 km'ye, 2023 yılı sonu itibarıyla de 86,5 km'ye ulaştırma hedefimizi ortaya koyduk ve hareketlilik haftaları dolayısıyla bu yollarımızın kullanılmasını teşvik ettik ve bisiklete binmeyi şehrimizde özendirdik. Isparta'mızdaki bisiklet gurubu topluluklarını teşvik ederek her hafta turlar düzenlemelerine destek sağlıyoruz.

Biliyoruz ki, Belediye olarak hareketlilikte kalıcı önlemler bizler için büyük önem arz etmektedir.

Hareketliliğin temeli yürüyüş ve bisiklete binmekle gerçekleşmektedir. Bunun deneyimini hareketlilik haftalarında görme engelli vatandaşlarımıza da yaşatmanın mutluluğunu yaşadık ve tandem bisikletlerle görme engellilerimize şehir turu yaptırarak içlerinde kalan uhdeyi gerçeğe çevirdik, sporda engel olmadığının duygusunu yaşattık.

Yine engelli bireylerimizle empati sağlamak için, sağlıklı bireylerimiz tekerlekli sandalye ve beyaz bastonla yürüdü. Yine tüm bunlara ilave olarak her yıl olduğu gibi 2022 yılında da 'Dünya Otomobilsiz Kentler Günü' ve 'Sürdürülebilir ve Aktif Ulaşım' konularına dikkat çekmek,

farkındalık oluşturmak amacıyla şehrimizin ana arterlerinin otomobil trafiğine kapatarak birçok etkinlik düzenledik. Bunlardan biri olan Süslü Kadınlar Bisiklet grubu ve 7'den 70'e vatandaşların katılımıyla bisiklet turları gerçekleştirdik. Bunun yanında sportif faaliyetlerle şehrimizdeki hemşehrilerimizi sporla hareketliliğe davet ettik.

Belediye olarak şehrimiz için eksikliğini hissettiğimiz Ulaşım Hizmetleri Müdürlüğünü de kurarak Isparta'mız için önemli çalışmalar yaptık.

Isparta Belediyesi olarak araç kullanımı gerçeğinden de hareketle şehrimizdeki sürdürülebilir ulaşım

tedbirlerimizi almaya, bu kapsamda alternatif yollarla, açtığımız yeni bulvarlarla trafik akışını hızlandırmayı hedefledik ve böylece de emisyonu azaltmayı, çevreye faydalı olmayı hedefledik. Vatandaşlarımızı toplu taşıma araçlarına yönlendirmeye teşvik ettik.

Bisiklet yolu ağıımızı genişleterek hemşehrilerimizin toplu taşımının yanı sıra diğer ulaşım alternatifi olarak da bisiklet kullanmalarını arzuluyor ve çalışmalarımızı bu yönde sürdürüyoruz.

Isparta Belediyesi olarak sadece 16-22 Eylül tarihleri arasında hareketliliğe önem veren bir anlayışla değil, yılın her gününü hareketli yaşama teşvik eden bir prensiple yolumuza devam ediyoruz.

2022 yılında da 'Dünya Otomobilsiz Kentler Günü' ve 'Sürdürülebilir ve Aktif Ulaşım' konularına dikkat çekmek, farkındalık oluşturmak amacıyla şehrimizin ana arterlerinin otomobil trafiğine kapatarak birçok etkinlik düzenledik.

LABİRENT ORYANTİRİNG ETKİNLİĞİ

**Mersin Büyükşehir Belediyesi 'Avrupa Hareketlilik Haftası'nda
Labirent Oryantiring' etkinliği gerçekleştirdi.**

Mersin Büyükşehir Belediyesi
Vahap SEÇER

Oryantiring; harita yardımı ile yön bulmayı içeren, farklı arazi koşullarında zamana karşı yapılan bir spor dalı. Labirent oryantiring ise araziden ziyade daha izole bir alanda, her yaş grubundan katılımcının yapabileceği bir navigasyon çalış-

ması özelliği gösteriyor. Büyükşehir Belediyesinin Özgecan Aslan Barış Meydanı'nda hazırladığı labirent oryantiringe katılan gençler, en kısa sürede ve doğru sırayla labirent içerisindeki noktalara ulaşmak için mücadele etti.

“Oryantiring, doğada satranç oynamak gibi.”

Mersin Oryantiring İl Temsilcisi Feryal Muştı, “Mersin Büyükşehir Belediyesinin organizasyonunda, Avrupa Hareketlilik Haftası kapsamında küçük bir labirent oryantiringi yapıyoruz. Her türlü arazide yapılabilen, sporcuların kendileri için belirlenen hedefleri sırasıyla ve en kısa zamanda bulmaya çalıştığı bir spor dalı. Bu sporu yapabilmek için, mutlaka etkinlik yapılacak alanın haritasının çizilmesi gerekiyor. Haritası çizilen arazide hedefler atılıyor, o hedef noktaları da harita üzerinde yuvarlak içine alınıyor ve üzerine de gitmesi gereken sıra numarası veriliyor. Onun dışında doğada yapılan bir spor dalı olduğu için doğayı tanıyor, çevreyi tanıyor. Herkese tavsiye edebileceğimiz bir spor dalı. Doğada satranç oynamak diyoruz. Her yaşta insanın yapabileceği bir spor dalı.”

HAREKETLİ VE ÇEVRECİ YAŞAM ÖNCELİĞİMİZ

Dr. Murat GERENLİ
Lüleburgaz Belediye Başkanı

Lüleburgaz Belediyesi olarak, her yıl üzerine koyarak çeşitlendirdiğimiz ve bu yıl da “Çeşitlendir ve Devam Et” temasıyla kutlanan Avrupa Hareketlilik Haftası’nı yine dolu dolu etkinliklerle geride bıraktık.

Lüleburgaz Belediyesi olarak ilk önceliklerimiz arasında hareketli ve çevreci bir yaşam yaratmak geliyor. Bu nedenle sadece Avrupa Hareketlilik Haftası'nda değil, yıl boyunca gerçekleştirdiğimiz çalışma ve etkinliklerle bunu gösteriyoruz. Bu nedenle geçtiğimiz yıl Avrupa Hareketlilik Haftası'nda finale kalma başarısını gösteren Türkiye'nin ilk ve tek belediyesi olma gururunu yaşadık.

“AHH farkındalık açısından önemli.”

Avrupa Hareketlilik Haftası, yıl boyunca yaptığımız etkinlikleri daha da geniş kitlelere ulaştırabilmemiz açısından bizim için oldukça önem taşıyor. Arkadaşlarımızla birlikte bir yıl öncesinden yaptığımız hazırlıklar çerçevesinde Avrupa Hareketlilik Haftası'na toplumun tüm kesimlerini dahil ediyoruz. Lüleburgaz'da yaşayan her yaştan birey etkinliklerimize katılma fırsatını elde edebiliyor. Tabi bu etkinlikleri planlarken de komşularımızın isteklerini de dikkate alıyoruz. Yaptığımız etkinlikler öncesindeki anket çalışmalarımızla toplumun nelere ihtiyacı olduğunun raporunu ortaya koyabiliyoruz.

“Finale kalmak bizim için gururdu.”

Avrupa Hareketlilik Haftası'nda geçtiğimiz yıl finale kalmak bizim için bir gururdu. Tabi bu organizasyonda finale kalan ilk ve tek Türk belediyesi olma unvanını kazanmış olmak bizim için ayrı bir gurur kaynağı oldu. 2021 yılı sürdürülebilir kentsel hareketlilik projelerinden en iyilerinin yarıştığı büyük finalde, birincilik ödülünü alamamak bizi üzse de ilk 3 belediye arasında olmak mutlu etti. Brüksel'de çağdaş cumhuriyet kentimizin aydınlık insanlarını ve ülkemizi temsil etmekten büyük bir gurur duyduk, finalist olmanın mutluluğunu yaşadık. En

başta Lüleburgaz halkı ve çalışma arkadaşlarımız olmak üzere bizlere bu gururu ve mutluluğu yaşatan, emek veren, katkı sunan herkese çok teşekkür ediyorum.

“Hareketli ve çevreci yaşamı teşvik ediyoruz.”

Az önce de bahsettiğim gibi Lüleburgaz Belediyesi olarak yıl boyunca hareketli ve çevreci bir yaşamı teşvik edici çalışmalara imza atıyoruz. Bunların bazılarında bahsetmek gerekirse, kendi ölçeğimizdeki kentler arasında en modern ve donanımlı tesis olan Lüleburgaz Yıldızları Futbol Akademisi'nde yıl boyunca haftanın 3 günü halka açık step aerobik etkinliği düzenliyor ve özel gereksinimli çocuklarımızın normal gelişim gösteren akranları ile birlikte kaynaşmalarını sağlayacak ve sosyal kabul düzeylerini artıracak farkındalık etkinlikleri düzenliyoruz. Bununla da kalmıyor Lüleburgaz Yıldızları Kadın Akademisi'ndeki tenis kortlarımızda uluslararası katılımın olduğu Balkan Çocuk Tenis Turnuvası'na

Avrupa Hareketlilik Haftası, yıl boyunca yaptığımız etkinlikleri daha da geniş kitlelere ulaştırabilmemiz açısından bizim için oldukça önem taşıyor. Arkadaşlarımızla birlikte bir yıl öncesinden yaptığımız hazırlıklar çerçevesinde Avrupa Hareketlilik Haftası'na toplumun tüm kesimlerini dahil ediyoruz.

ev sahipliği yapıyoruz. Geleneksel hale gelen bu turnuvası Avrupa Hareketlilik Haftası'nda yapılmaktadır. Hareketli yaşamı teşvik eden en önemli organizasyonumuz ise bu yıl 4'üncüsünü gerçekleştirmenin haklı gururunu yaşadığımız ve Avrupa Hareketlilik Haftası'nda kutladığımız Lüleburgaz Bisiklet Festivali'dir (LÜBİFEST). Lüleburgaz Yıldızları Bisiklet Akademisi'nde 3 gün boyunca süren LÜBİFEST'te Türkiye'nin dört bir yanından bisiklet tutkununu ağırlıyor, onlarla bisiklet turlarından bisiklet yarışlarına kadar çok sayıda etkinliği gerçekleştiriyoruz. Hatta son 2 yıldır yine aynı tarihlerde yine yurdun dört bir yanından bisiklet sporcusunun yer aldığı Gazi Mustafa Kemal Yol Yarışı'na ev sahipliği yapıyoruz. Ortaya koyduğumuz etkinlikler bunlarla da sınırlı değil tabi ki... Biz bisiklet dostu bir kentiz. Ve bu yolda adımlarımızı atmaya devam ediyoruz. Kentimizin birçok noktasında bisiklet yollarını hayata geçiriyoruz. Bunlardan en önemlisi ise kentin en uzak noktası olan Durak Mahallesi ile kent çekirdeğini birbirine bağlayacak bisiklet yolu olacak. Tabi sadece bisiklet yolu yapıp bırakmı-

yoruz. Lüleburgaz'da 7'den 70'e her yaşta kişiye Lüleburgaz Yıldızları Bisiklet Akademimiz'de güvenli sürüş eğitimi veriyoruz. Sadece bu yıl şimdiye kadar olan zaman içerisinde 20 bine yakın vatandaşımız Bisiklet Akademimizde bulunan bisikletlerimizden ücretsiz bir şekilde faydalandı. Dünyanın dört bir yanından bisiklet tutkununun ücretsiz bir şekilde konakladığı akademimiz sayesinde vatandaşlarımıza bisiklet kültürünü aşıyoruz.

“Bisiklet taksilerle çevre için pedal çeviriyoruz.”

Tüm bunlarla birlikte 2017 yılında küresel iklim değişikliğine karşı hizmete sunduğumuz ve 65 yaş üstü, hamile, küçük çocuklu ve engelli vatandaşların ücretsiz bir şekilde kullanabildiği bisiklet taksilerimizle çevre için pedal çeviriyoruz. Sıfır emisyon ve karbon ayak izimizi daha da azaltacak çalışmalarımız devam ediyoruz. Bisiklet taksilerimizle yılda 5 binden fazla kişiyi taşımakla kalmıyor, çevreci bir ulaşım aracı olan bisiklet kullanımını da teşvik ediyoruz. Ayrıca 2014 yılından bu yana taşıt trafiğine kapalı olan Trakya'nın en büyük yayalaştırılmış alanına sahibiz.

Motosiklet Park Yerleriyle Çevre Kirliliği Azaltıldı

Yayalaştırma alanlarımıza taşıt girişi yasak fakat yayalaştırma alanlarımızda motosiklet kullanımının fazla olduğunu fark ettik. Yayalaştırma alanlarında işi olan motosiklet sürücülerinin hem mağdur olmaması hem de bu alandaki karbon emisyonunu en aza indirmek için Belediye Meclis kararıyla yayalaştırılmış alan çevresine 11 adet motosiklet park alanı yaptık ve bu alana motosiklet girişine izin vermemeye başladık. Motosiklet sürücülerini gidecekleri bölgeye en yakın park alanına motosikletlerini bırakmaktadır.

Kentimizin birçok noktasında bisiklet yollarını hayata geçiriyoruz. Bunlardan en önemlisi ise kentin en uzak noktası olan Durak Mahallesi ile kent çekirdeğini birbirine bağlayacak bisiklet yolu olacak.

2017 yılında küresel iklim değişikliğine karşı hizmete sunduğumuz ve 65 yaş üstü, hamile, küçük çocuklu ve engelli vatandaşların ücretsiz bir şekilde kullanabildiği bisiklet taksilerimizle çevre için pedal çeviriyoruz. Sıfır emisyon ve karbon ayak izimizi daha da azaltacak çalışmalarımız devam ediyoruz. Bisiklet taksilerimizle yılda 5 binden fazla kişiyi taşımakla kalmıyor, çevreci bir ulaşım aracı olan bisiklet kullanımını da teşvik ediyoruz. Ayrıca 2014 yılından bu yana taşıt trafiğine kapalı olan Trakya'nın en büyük yayalaştırılmış alanına sahibiz.

SAĞLIKLI YAŞAM İÇİN PEDAL ÇEVİRDİLER

Çorum Belediyesi, Avrupa Hareketlilik Haftası kapsamında yüzlerce bisiklet severin katıldığı bir etkinlik düzenledi. Kültür Park'tan başlayıp Millet Bahçesi'ne kadar devam eden etkinlikte, programa katılanlar sağlıklı bir yaşam için pedal çevirdi.

Çorum Belediye Başkanı
Dr. Halil İbrahim AŞGIN

Belediye Başkan Yardımcısı İsmail Yağbat, İl Gençlik Hizmetleri ve Spor İl Müdürü Cemil Çağlar ve çok sayıda bisiklet tutkununun katıldığı programda konuşan Başkan Yardımcısı Yağbat, göreve geldikleri günden bu yana çok önemli çalışmalar yaptıklarını, bunlardan biri-

nin de ÇORBİS olduğunu söyledi. Hizmete gireli iki yıl gibi kısa bir süre olmasına rağmen 35 bin aboneye ulaştıklarını ifade eden İsmail Yağbat, "ÇORBİS istasyon sayımızı da 8'den 10'a yükselttik. Hitit Üniversitesine kuracağımız yeni istasyon ile de bu sayıyı 11 yapacağız.

Hareketli yaşam, temiz çevre bizim bu projeye vermiş olduğumuz önemin en büyük göstergesidir." diye konuştu.

Gençlik ve Spor İl Müdürü Cemil Çağlar da Çorum Belediyesinin spora ve sporculara yönelik önemli hizmetler gerçekleştirdiğini belirterek "Spora özendirici etkinliklerden dolayı Belediye Başkanımıza ve tüm ekibine teşekkür ediyorum." dedi.

Belediye, 10 Kişiye Bisiklet Hediye Etti

Yaklaşık 500 kişinin katıldığı etkinliği Millet Bahçesi kısmında etkinliğe katılanlar arasından kura ile belirlenen 10 kişiye bisiklet hediye edildi. Şanslı 10 kişiye hediyeleri Çorum Belediyesi tarafından temin edildi.

“ÇEŞİTLENDİR VE DEVAM ET”

Dr. Hasan AKGÜN
Büyükçekmece Belediye Başkanı

Dünyamız son derece kritik bir eşikte bulunuyor. Hepimiz iklim değişikliğinin negatif etkilerinin farkındayız. Orman yangınları, kuraklıklar, seller, fırtınalar ve sıcak hava dalgaları daha kötüye giderek endişe verici ölçekte rekorlar kırıyor. Bu süreçte, insanlığın fosil yakıt bağımlılığının bedelini ödemeye devam ediyoruz.

Ne yazık ki hem şimdiki hem de gelecek nesiller, iklim değişikliği tehdidinin altında belirsiz bir gelecekle karşı karşıyalar.

Bu tehdide karşı küresel ölçekte ilk önemli adım 1992 yılında Rio de Janeiro kentinde Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi'nin kabul edilmesi ile atıldı. Bu sözleşmeyi sırasıyla, sera gazlarının azaltılması için bağlayıcı hedefler içeren 1997 tarihli Kyoto Protokolü, 2015 yılında imzalanarak 2020 sonrası iklim değişikliği rejiminin çerçevesini oluşturan Paris Anlaşması ve 2021 yılında Glasgow'da, 2022 yılında Şarm El-Şeyh'de gerçekleştirilen Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Konferansları (COP 26/ COP27) takip etti.

Bizler de yerel ve bölgesel yöneticiler olarak, vatandaşların günlük yaşamlarına yakınlığımız ve yerel düzeyde çevresel tehditlere en hızlı şekilde yanıt verme sorumluluklarımız nedeniyle bu mücadelede çok önemli bir role sahibiz.

Motorlu taşıtların kentsel alanlarda yaygınlaşması ve artan kullanımı

sadece iklim değişikliğinin olası etkilerini hızlandırmakla kalmıyor, aynı zamanda insan sağlığını tehdit ederek şehirlerdeki yaşam kalitesini de etkiliyor. Yoğun kentleşme ve içinde bulunduğumuz çağın getirdiği fiziksel hareketsizliğin giderek artan bir sorun haline gelmesi de bu olumsuzlukların bir diğer boyutunu oluşturuyor.

Bu kapsamda ilçemiz ölçeğinde hazırlamakta olduğumuz sürdürülebilir enerji ve iklim eylem planımızı iklim kriziyle mücadelede önemli bir girişim olarak görüyoruz. İmzalamış olduğumuz Avrupa Belediye Başkanları Sözleşmesi'yle de 2050 yılında "Karbon Nötr" ve "Dirençli Şehir" olmak yönünde taahhüt vermiş bulunuyoruz. Bu konuda kardeş şehirlerimiz başta olmak üzere birçok şehir ile iklim değişikliği ile mücadele konusunda iş birliği protokolleri imzalıyoruz. İklim değişikliği, ekoloji ve çevre politikaları 2050 Vizyon belgemizin en önemli başlıklarından birini oluşturuyor.

Bisikletli ulaşımı teşvik etmenin, yenilenebilir alternatif enerji kay-

naklarına yönelmenin fosil yakıt bağımlılığı ve buna bağlı kirliliği azaltmanın, ayrıca en temel haklardan olan insan sağlığını korumanın önemli bir yolu olduğuna inanıyorum. Bu noktada gerek iklim değişikliği ile mücadelede gerekse fiziksel hareketliliği teşvik için her yıl 16-22 Eylül tarihleri arasında icra ettiğimiz Avrupa Hareketlilik Haftası'nın önemi bir kez daha ortaya çıkıyor.

Hafta boyunca yürüttüğümüz kampanyalar ile ulaşım alışkanlıklarımızı değiştirmenin önemini vurgularken, daha fazla yürümeyi, daha fazla toplu taşıma ve bisiklet kullanmayı teşvik edecek kalıcı önlemler alıyoruz. Avrupa şehirlerinin bu konudaki iddialı planlarını ve uygulamalarını yakından takip ediyoruz. Bisiklet kullanımının yaygınlaştırılması için güvenli bisiklet yolu altyapısı, bisiklet parklarının yapılması ve paylaşımlı bisiklet sistemlerinin yaygınlaştırılması çalışmaları başta olmak üzere bu amaca katkı sağlayacak çalışmalarımıza aralıksız olarak devam diyoruz.

"Çeşitlendir ve Devam Et" sloganıyla gerçekleştirdiğimiz ve her yaştan vatandaşımıza hitap eden aktivitelerimiz ile sürdürülebilir kentsel hareketlilik konusundaki kampanyaya her yıl olduğu gibi bu yıl da destek verdik. İnanıyorum ki icra ettiğimiz bu kampanyanın da katkısıyla daha sağlıklı bir yaşam ve daha yaşanılabilir bir çevre hedefimize bir adım daha yaklaşmış olacağız. Şehirlerimizde nasıl hareket ettiğimizi yeniden düşünmemiz ve yeni hareketlilik biçimlerini benimsememiz gerekiyor. Bunun uzun soluklu bir mücadele olduğunun farkında olarak tüm şehirlerimizi her yıl düzenlenmekte olan ve bu amacın gerçekleşmesine katkı sağlayan Avrupa Hareketlilik Haftası etkinliklerine katılmaya davet ediyorum.

YEREL YÖNETİM VE ÇEVRE

Mehmet Zihni SAYIN
Kurucaşile Belediye Başkanı

Yerel yönetimler ve toplum olarak birlikte modernleşmeyle beraber gelen bu ulaşım alışkanlıklarını insan doğasındaki sosyalleşme, sağlık için bisiklet ve yürüyüşün yaygınlaşması, temiz enerji, temiz çevre ve temiz dünya alışkanlıklarına dönüştürürsek hem ülkemizde hem de tüm dünyada toplumun fiziksel ve ruhsal sağlığı üzerinde olumlu etkiler oluşturabiliriz.

Modernleşme, insan ve çevre bu denklem birbirine bağımlı şekilde ilerlerken gelişen teknolojinin yani modernleşmenin toplumun yapı taşı olan birey üzerindeki etkileri ve alışkanlıkları da değişmektedir. İnsan devamlı olarak çalışmak, gelecek nesillere daha kolay bir hayat sunmayı her zaman kendine görev edinmiş ve yüzyıllardır çalışmıştır. Bu çalışma ve kutsal görev toplumun alışkanlıklarını günlük hayatını yaşayış biçimini gündün güne değiştirmiş yeni kazanımlar sağlamıştır. Günümüz teknolojisinin gelişmesi, hızlanması nüfusun artmasıyla birlikte belli sorunları beraberinde getirmiştir. İnsan hareketlilik yani dinamizm sahibi varlıkken artık bu işler araçların eliyle sağlanır hale gelmiştir. Bu durum şehirleşmenin öncüsü olup insanları şehrin gürültüsüne, trafik problemine, stresine ve hızına alıştırmıştır. Toplum ve yerel yönetim ilişkisi çerçevesinde bile vatandaşların sorunlarının ve taleplerinin en hızlı şekilde çözümlenmesi yönetim birimlerinin temel görevi olmuştur.

Geçmişten günümüze insanın birinci basamaktan hizmet alması ve toplumun huzurlu, mutlu olması için görevde olan yerel yönetim birimleri de kendilerini bu durum için seferber etmiş, gelişen ve değişen insan alışkanlıklarına ayak uydurmuştur. İlçemiz dahilinde de sosyalleşme, temiz ulaşım ve sağlıklı yaşam adına çalışmalar yürütülmüş olup insanımızın gelişen teknolojiyle sağlıklı yaşam ve hareketlilik kazanması adına bisiklet yolu, sosyal yaşam alanları oluşturma misyonu hız kazanmıştır. İnsanların bu teknoloji çağında sürekli olarak bir yerden bir yere yetişme çabasında olması insanları; şahsi araçlara trafiğe ve strese yöneltse de geçmişte bir ulaşım aracı olarak kullanılan bisikleti bir hobi için toplu taşımayı sadece şahsi aracı yokken ve yürü-

yüşü de zaruri durumlar için kullanılır hale gelmiştir. Ülkemizde ve dünyada bireyin stres, kaygı ve doğa olarak mutsuzluğunu artıran bu durum kişisel problemlerin yanında toplumsal, çevresel ve hatta gelecek nesillere bile büyük bir sorun teşkil edecek küresel problemlere yol açmıştır. Bu küresel problemlerin başında küresel ısınma sorunu gelmektedir. Küresel ısınma ya da İklim değişikliği: karbondioksit gibi ısıyı tutan gazların atmosferde artmasıyla oluşan ve atmosfere salınan sera gazlarının neden olduğu düşünülen sera etkisinin sonucunda, Dünya üzerinde yıl boyunca kara, deniz ve havada ölçülen ortalama sıcaklıkların artması nedeniyle Dünyanın ikliminin değişmesidir. Küresel ısınma birey, toplum ve gelecek nesilleri etkilemekte; toplumun beslenmesinden stres seviyesine kadar birçok günlük ve gelecek sorunu beraberinde getirmektedir. Toplumun yapı taşı olan bireyin temiz enerji, temiz yakıt, temiz gelecek düşüncesini kendi benliğinde özümseyip günlük hayatında yaşamının bir parçası haline getirmesi dünyamızı felaketin eşiğinden kurtarabilir. İnsan sürekli olarak bir yerden başka bir yere taşınım durumunda olmasıyla şahsi araçlara yönelmiş ve karbon emisyonunu artırmıştır. Küresel ısınmanın ve dünya doğasının bozulmasında başlıca rol oynayan insan; doğayı kirleten bu alışkanlığı ile gün geçtikçe farklı etkilerle bireyi ve toplumu etkilemektedir. İnsanların geçmişteki gibi toplu taşımayı kullanması, bisiklet kullanımı artırması, gideceği yere yürüyerek ulaşması hem sosyalleşmesi açısından hem de çevre kirliliğinin azalmasında öncü olur ve toplumun daha huzurlu, mutlu ve sağlıklı olmasını sağlayacaktır. Peki, bu konu üzerine yerel yönetim birimleri neler yapmalıdır? Toplumun kişisel araçlarla ulaşım ihtiyacını en

aza indirme çalışmaları adına; yerel yönetimler toplu taşıma ağını genişletmeli, bisiklet ve yaya yollarının yapımına önem vermeli ve tabii ki insanları ilk elden bilgilendirmelidir. İnsan günümüz dünyasında hareketsiz kalmanın verdiği ruhsal ve fiziksel rahatsızlıkları azaltmak amacıyla da bu sosyal ulaşım yollarını tercih etmelidir. Bu sosyal ulaşım kişinin hem fiziksel sağlığını olumlu yönde etkiler hem kalabalığın içindeki yalnızlık duygusundan arındırır hem de gelecek nesillere daha temiz daha güzel bir dünya bırakma şansını elde eder. Konuyla alakalı Avrupa Hareketlilik Haftası, Avrupa Komisyonu'nun sürdürülebilir kent sel hareketlilik konusundaki bilinçlendirme kampanyalarından biridir. Aktif hareketlilik, toplu taşıma ve temiz, akıllı ulaşım çözümleri lehine davranış değişikliğini teşvik etmektedir. Etkinlik, her yıl 16-22 Eylül tarihleri arasında gerçekleşmektedir. Yerel yönetimlerin de bu hususta rolü ve payı büyüktür. Toplum sağlığını korumak adına, bireylerdeki farkındalığı artırmak için bu tarz etkinlikler yapılmalı ve tüm dünyaya yayılmalıdır. Oluşabilecek olumlu etkilerle doğru ulaşım tercihleri, sağlıklı gelişme ve mutlu bir toplum sağlayabiliriz.

Toplumun yapı taşı olan bireyin temiz enerji, temiz yakıt, temiz gelecek düşüncesini kendi benliğinde özümseyip günlük hayatında yaşamının bir parçası haline getirmesi dünyamızı felaketin eşiğinden kurtarabilir.

KAYSERİ'DE HAREKETLİ HAFTA

Kayseri Büyükşehir Belediye Başkanı Dr. Memduh Büyükkılıç ev sahipliğinde, Dışişleri Bakan Yardımcısı Faruk Kaymakcı ile Avrupa Birliği Türkiye Delegasyonu Başkanı Büyükelçi Nicolaus Meyer Landrut, Çek Cumhuriyeti Ankara Büyükelçisi Pavel Vacek ve Moldova Büyükelçisi Dmitri Croitor'un katılımlarıyla Avrupa Hareketlilik Haftası kutlandı.

Kayseri Büyükşehir Belediye Başkanı
Dr. Memduh BÜYÜKKILIÇ

Avrupa Birliği Parlamentosu tarafından 2002 yılından itibaren yürütülen ve dünya genelinde her yıl 16-22 Eylül tarihleri arasında kutlanan Avrupa Hareketlilik Haftası, Kayseri'de bir dizi etkinliklerle kutlandı. Büyükşehir Belediyesi önünde başlayan etkinliğe Başkan Büyükkılıç'ın yanı sıra, Dışişleri Ba-

kan Yardımcısı Faruk Kaymakcı ile Avrupa Birliği Türkiye Delegasyonu Başkanı Büyükelçi Nicolaus Meyer Landrut, Çek Cumhuriyeti Ankara Büyükelçisi Pavel Vacek, Moldova Büyükelçisi Dmitri Croitor, Türkiye-Avrupa Birliği (AB) Karma Parlamento Komisyonu Başkanı ve Kayseri Milletvekili İsmail Em-

rah Karayel, Kocasinan Belediye Başkanı Ahmet Çolakbayraktar, Hacılar Belediye Başkanı Bilal Özdoğan, İl Kültür ve Turizm Müdürü Şükrü Dursun, İl Milli Eğitim Müdürü Ayhan Teltik, Gençlik ve Spor İl Müdürü Ali İhsan Kabakçı, Yukatel Kayserispor Başkanı Berna Gözbaşı ve Kayserililer katıldı. Protokol üyelerinin bir kısmı belediye binası önünden tramvay durağına geçerek, tramvay kullanırken diğer kısmı da bisikletle ve de yürüyerek Cumhuriyet Meydanı'na ulaştı ve sıfır emisyonlu farkındalık etkinlikleri gerçekleştirildi. Bu kapsamda, Kayseri Kart takdimi yapıldıktan sonra, Başkan Büyükkılıç ve Büyükelçi Meyer-Landrut ile tramvaya binerken, Büyükelçi Vacek ve Bakan Yardımcısı Kaymakcı bisiklete bindi.

Kayseri Hareketli Haftaya Hazır

Cumhuriyet Meydanı'nda devam eden etkinlikte konuşan Kayseri Büyükşehir Belediye Başkanı Dr. Memduh Büyükkılıç, "Kayseri'miz için farkındalık oluşturmak, 16-22 Eylül Avrupa Hareketlilik Haftası'nda yerimizi alarak, Kayseri hareketli haftaya hazır diyoruz. Bu hareketli haftada etkinliklerimizle gündem oluşturmaya, vatandaşlarımızı bilinçlendirmeye çalışıyoruz." dedi.

BİSİKLET SÜRÜCÜLERİ TARİHE PEDAL ÇEVİRDİ

Konya Büyükşehir Belediyesinin Avrupa Hareketlilik Haftası kapsamında “Trafikte Biz de Varız” temasıyla şehir merkezinden Çatalhöyük’e düzenlediği bisiklet turuna katılanlar hem bisiklet kullanmanın keyfini yaşadı hem de 10 bin yıllık antik kenti yakından tanıdı.

Konya Büyükşehir Belediye Başkanı
Uğur İbrahim ALTAY

Avrupa’da iki bini aşkın şehirle birlikte Konya’da da kutlanan Avrupa Hareketlilik Haftası kapsamında Konya Büyükşehir Belediyesi, bisiklet kullanımına farkındalık oluşturmak amacıyla bisiklet sürüş etkin-

liği gerçekleştirdi. “Trafikte Biz de Varız” temasıyla düzenlenen etkinliğe; Konya’da bisiklet konusunda faaliyet gösteren bisiklet dernekleri ve topluluklarından bisikletseverler katıldı.

Bisiklet Sürücülerİ İçin Çatalhöyük Turu Düzenlendi

Büyükşehir Belediyesi Mevlana Kültür Merkezi’nden başlayıp Çatalhöyük’te son bulan bisiklet farkındalık sürüşünde sürücüler, Çumra yolu güzergahındaki ayçiçeği ve mısır tarlalarının arasından geçerek adeta tarihe doğru bir yolculuk yaptı. Katılımcılar bitiş noktasında vardıklarında ise Çatalhöyük’ü ziyaret ederek antik kenti yakından görme fırsatı buldu.

Etkinliğe katılanlar hem tarihi bir alanda bisiklet kullanmanın keyfine vardıklarını, hem de 10 bin yıllık yerleşim yeri Çatalhöyük’ü yakından gördüklerini belirterek, Konya Büyükşehir Belediye Başkanı Uğur İbrahim Altay’a teşekkür etti.

YEREL YÖNETİMLERDE YEŞİL ULAŞIM UYGULAMALARININ İKLİM DEĞİŞİKLİĞİYLE MÜCADELEYE KATKISI

Doç. Dr. Çiğdem TUĞAÇ

Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Bölümü/ İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi
Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi

Dünya nüfusunun yarısından fazlasına ev sahipliği yapan kentlerin iklim dirençliliklerinin sağlanması, aynı zamanda sürdürülebilirliklerinin de sağlanması anlamına gelmektedir. Bu nedenle kentlerde iklim değişikliğiyle mücadele ve uyuma yönelik tedbirler ivedi bir biçimde tespit edilmeli ve uygulanmalıdır. Bu ise kentsel alanlarda önemli dönüşümleri gerekli kılmaktadır. Söz konusu dönüşümün sağlanması ve iklim değişikliğiyle mücadelenin başarısı sera gazı emisyonlarının önemli oranda azaltımına bağlıdır. Bu hedefin kentlerde gerçekleştirilmesine öncülük edecek en önemli sektörlerden biri de ulaşım sektörüdür.

Çağımızın en önemli sorunlarından biri iklim değişikliğidir. Birleşmiş Milletler (BM) Çevre Programı (United Nations Environment Programme-UNEP) ve Dünya Meteoroloji Örgütü (DMÖ) tarafından 1988 yılında kurulmuş bilimsel bir kuruluş olan ve tüm dünyadan bilim insanlarının çalışmalar yaptığı Hükümetlerarası İklim Değişikliği Paneli'nin (Intergovernmental Panel on Climate Change-IPCC) en güncel raporu, 6. Değerlendirme Raporu'nda da belirtildiği üzere; çağımızda yaşanan iklim değişikliğine insan faaliyetleri neden olmaktadır. Bu durum gerek doğal sistemlerde gerek insan sistemlerinde hızlı ve yaygın bir şekilde olumsuz sonuçlar ortaya çıkarmaktadır (IPCC, 2021; 2022a, b).

Günümüzde kriz mertebesine gelen iklim değişikliği sorunuyla mücadele edilmesi, yaşanan can ve mal kayıplarının önlenmesi ve tüm canlıların varlıklarını sürdürebilmeleri için sera gazı azaltımının yapılması ve iklim değişikliğinin etkilerine uyum faaliyetlerinin ivedilikle gerçekleştirilmesi gereklidir. Bu kapsamda ülkeler tarafından uluslararası alanda politika belirleme süreçleri, 1992 yılında gerçekleştirilen BM Çevre ve Kalkınma Konferansı sonucunda imzaya açılan BM İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi (BMİDÇS) ve 2015 yılında gerçekleştirilen BMİDÇS 21. Taraflar Konferansı sonucunda kabul edilen ve 2020 yılı itibarıyla uluslararası iklim değişikliği politikalarına yön vermeye başlayan Paris İklim Anlaşması kapsamında gerçekleştiriliyor olsa da söz konusu BM belgeleriyle belirlenen politikaların başlıca uygulama alanları yerel yönetimler olmaktadır. Bu bakımdan yerel yönetimler, iklim değişikliğiyle mücadele kapsamında odaklanılması gereken önemli bir idari kademeyi oluşturmaktadır.

Yerelde gerçekleştirilen pek çok faaliyet, esasen iklim değişikliğinin sebebi olan sera gazı emisyonlarının atmosfere salınmasının temel nedenidir. Özellikle kentlerde ulaşım sektörü bu faaliyetler kapsamındadır. Bu makalenin amacı, iklim değişikliği-yerel yönetimler-ulaşım sektörü ilişkisinin irdelenmesi ve kentlerde yeşil ulaşım türlerinin iklim değişikliğiyle mücadeleye katkısının değerlendirilmesidir.

İklim Değişikliği-Yerel Yönetimler ve Ulaşım Sektörü İlişkisi

IPCC tarafından yayımlanan raporlarda bilimsel kanıtlarıyla ortaya konulduğu üzere çağımızda yaşanan iklim değişikliğinin temel sebebi insan faaliyetleridir. İnsan faaliyetleri atmosferin yapısında doğal olarak bulunan ve güneş radyasyonunun bir kısmını tutarak, dünyanın canlıların yaşaması için belirli bir sıcaklıkta kalmasını sağlayan sera gazlarının miktarlarını artırmaktadır. Bu ise, kuvvetlendirilmiş sera etkisini meydana getirmektedir. Atmosferde daha fazla sera gazının bulunması, daha fazla güneş radyasyonu tutulması anlamına gelmektedir ki bu da küresel ısınmaya neden olan temel mekanizmadır (IPCC, 2021; 2022a, b).

DMÖ tarafından yayımlanan güncel bir raporda, 2022 yılında küresel ortalama sıcaklığın, sanayi öncesi döneme kıyasla yaklaşık 1,15 santigrat derece (oC) arttığı ve ısınmanın sürdüğü ifade edilmiştir (World Meteorological Organization [WMO], 2022). Bu küçük bir sıcaklık artışı gibi görülsede esasen etkileri bakımından oldukça büyük sonuçlar ortaya çıkarmaktadır. IPCC 6. Değerlendirme Raporu'nun Çalışma Grubu I Raporu'nda iklim değişikliğinin özellikle de kentsel alanlarda ortaya çıkardığı tespit edilen olumsuz sonuçlar şunlardır

(Gallardo vd., 2022, s. 3; IPCC, 2021; IPCC, 2022a; WMO, 2022):

- Geçtiğimiz 10 yılda küresel ortalama sıcaklıktaki artış, dünyadaki tüm ülke ve bölgeleri etkilese de bu olumsuz sonuçlardan en fazla kentsel alanlar etkilenmiştir.

- Önümüzdeki yıllarda, yerküre ısınmaya devam edecektir ve kentsel alanlarda daha fazla kuraklık, daha fazla yağış ve bunlar gibi pek çok iklim ile ilişkili aşırı hava olayı ve afet görülmeye devam edecektir.

- Kıyı kentleri diğer kentlere kıyasla daha fazla risk altındadır çünkü bu kentler aynı zamanda deniz seviyesindeki yükselme sorunu ile de karşı karşıyadırlar. DMÖ tarafından deniz seviyesindeki yükselme miktarının 1993'ten bu yana iki katı artış gösterdiği ve söz konusu yükselme miktarının Ocak 2020'den bu yana yaklaşık 10 mm artarak, 2022'de rekor seviyeye ulaştığı vurgulanmaktadır. 30 yıl öncesinden 2022'de deniz seviyesindeki genel artışın %10'u son 2,5 yılda meydana gelmiştir. Küresel çapta 100 kentin

IPCC tarafından yayımlanan raporlarda bilimsel kanıtlarıyla ortaya konulduğu üzere çağımızda yaşanan iklim değişikliğinin temel sebebi insan faaliyetleridir.

deniz seviyesinde veya deniz seviyesinden düşük düzeyde yer aldığı düşünüldüğünde bu önemli bir sorun alanı oluşturmaktadır.

- 2050 yılında sera gazı emisyonlarında keskin bir düşüş yaşanmazsa, küresel ısınma 2oC civarında gerçekleşecek, bu ise pek çok kenti, kentliyi, ekosistemleri ve kentsel altyapıları daha olumsuz koşullarla karşı karşıya bırakacaktır.

Yukarıda belirtilen etkiler karşısında IPCC 6. Değerlendirme Raporu'nda sera gazı emisyonlarının keskin bir biçimde azaltılması gerektiği vurgulanmıştır. Söz konusu azaltım faaliyetleri açısından kentler kilit önemdedir. Çünkü sera gazı emisyonlarına neden olan faaliyetlerin kaynağına bakıldığında karşımıza kentler çıkmaktadır. Kentlerdeki söz konusu faaliyetler (European Energy Agency [EEA], 2020);

- Fosil yakıtların (kömür, petrol ve gaz) ulaşım, sanayi ve binalar sektörlerinde kullanılması,
- Fosil yakıtlara dayalı enerji üretimi,

- Ormansızlaşma gibi arazi kullanım değişikliklerine neden olan faaliyetler,

- Çöp sahaları gibi alanlarda atıkların depolanması,

- Sanayide florlu gazların (ozon tabakasını incelten maddeler) kullanılmasıdır.

Görüleceği üzere kentler bir yandan sera gazı emisyonuna neden olan insan faaliyetlerini barındırmakta ve iklim değişikliğine kaynaklık etmekte, bir yandan da iklim değişikliği sonucunda ortaya çıkan olumsuz etkilerden, aşırı hava olaylarından ve afetlerden en fazla etkilenen yerler olmaktadır. Bunun temel sebebi; kentlerin nüfusun, altyapıların ve gerçekleştirilen ekonomik faaliyetlerin odaklandığı yerler olmasıdır. BM Habitat rakamlarına göre, 2022 yılı itibarıyla 8 milyar kişiye ulaşmış dünya nüfusunun %55'i kentsel alanlarda yaşamaktadır. 2050 yılı itibarıyla bu oranın %68'e çıkması beklenmektedir (UN Habitat, 2022).

Kentlerde ulaşım sektörü ve iklim değişikliği ilişkisine bakıldığında;

ulaşım altyapısının iklim değişikliğinin olumsuz sonuçlarından etkilendiği görülmektedir. İklim değişikliğinin özellikle kentlerde ulaşım altyapısına etkileri (United States Environmental Protection Agency [EPA], 2022);

- Yükselen sıcaklıklar, bazı bölgelerde artan soğuklar ve iklim ile ilişkili aşırı hava olaylarındaki artışlar karşısında ulaşım altyapısının zarar görmesi ve kapasite düşüşleri yaşaması,

- Kıyı kesimlerinde bulunan ulaşım altyapısının ve bu kapsamda yolların, tren yollarının, tünellerin ve havaalanlarının yükselen deniz seviyesine bağlı olarak zarar görmesi, ulaşım gecikmelere ve sefer iptallerine neden olması,

- Uluslararası, bölgesel, ulusal ve yerel tedarik zincirlerinde aksamların meydana gelmesi,

- İklim değişikliğinin etkisiyle ulaşım altyapısının zarar görmesinin ulusal ekonomilerde ve kent ekonomilerinde fazladan maliyetler ortaya çıkarması, olarak ifade edilebilir.

İklim değişikliği yukarıda özetlenen etkilerle ulaşım altyapısına zarar verirken; ulaşım sektörü de iklim değişikliğinin daha olumsuz etkiler ortaya çıkarmasında, yoğun fosil yakıt kullanımı ve küresel sera gazı emisyonlarının yaklaşık %15'ine kaynaklık etmesiyle önemli bir etken olmaktadır. Bu oran kentlerdeki yüksek ulaşım talebi, daha ağır araçlar, düşük enerji verimliliği, kentsel yayılma ve araba odaklı gelişme gibi nedenlerle giderek yükselmektedir (UNEP, 2022).

Söz konusu etkiler ve sonuçlar tüm idari düzeylerde, ancak özellikle de kentlerde ulaşım sektöründe ivedi bir dönüşümü gerekli kılmaktadır. Üstelik pek çok fosil yakıt yoğun sektörün aksine, ulaşım sektöründe düşük ve/veya sıfır emisyon hedefi

fine ulaşmaya yönelik yeşil ulaşım teknolojileri halihazırda mevcuttur. Ulaşım araçlarında elektrifikasyon çeşitli kişisel ve hafif yük taşımacılığı modlarında gerçekleştirilmiş durumdadır. Hidrojen gibi alternatif yakıtların ulaşım araçlarında kullanılması yönünde teknoloji geliştirme çalışmaları da sürdürülmektedir (IPCC, 2022b).

Kentlerde Yeşil Ulaşım

Kentlerde ulaşım altyapısı, insanların eğitim ve sağlık hizmetlerine, işlerine, rekreasyon alanlarına ve ticaret bölgelerine, özetle kentte yer alan tüm imkanlara erişimleri bağlamında elzemdir. Giderek kalabalıklaşan kentlerde, ulaşım altyapından yararlanan nüfus miktarı da her geçen gün artmaktadır. Bu denli yoğun bir kullanıma sahip ulaşım sistemlerinin düşük karbonlu hale getirilmesi veya karbonsuzlaştırılması süreçleri, daha sağlıklı, temiz bir kente maliyet etkin çözümlerle ulaşmayı sağlayacaktır. Bunun sağlanabilmesinde kentlerde giderek daha fazla oranda yeşil ulaşım modları kullanılmakta ve kent planlaması ve tasarımında yeşil ulaşım eş-faydasını sağlayacak düzenlemeler yapılmaktadır.

Yeşil ulaşım sistemleri, bir yandan ulaşım ile ilişkili ihtiyaçların karşılandığı, ancak bu yapılırken sera gazı emisyonlarına neden olan fosil yakıt kullanımının en alt düzeyde olduğu, gürültünün ve çevreye verilen zararların en aza indirildiği, otomobil odaklı olmayan ve farklı ulaşım türleri arasında geçişi mümkün kılan ulaşım sistemleri olarak tanımlanmaktadır. Yeşil ulaşım türlerinin kentlerde kullanımı ile iklim dirençliliğinin ve sürdürülebilirliğin sağlanması, ulaşım risklerinin ve trafik sıkışıklığının azaltılması, enerji ve diğer kaynakların etkin kullanımının sağlanması, kentlerde ulaşım kaynaklı hava kirli-

liğin ve diğer çevresel sorunların azaltılması, kent içi seyahat hız ve süresinin optimizasyonu mümkün olabilmektedir (Shah vd., 2021). Kentlerde ele alınabilecek başlıca yeşil ulaşım seçenekleri (European Union [EU], 2022);

- Yaya ve bisikletle ulaşım
- Elektrikli araçlar/mikromobilité araçları
- Toplu taşıma sistemleri
- Araç paylaşım sistemleri
- Kent planlaması ve tasarımı aracılığıyla yapılan düzenlemelerle kentsel yayılmanın önlenmesi, kompakt form, karma kullanımlı kentlerin oluşturulmasıdır.

Yaya ve bisikletle ulaşım, yeşil ulaşım türleri içinde sıfır emisyonlu olan en etkin ulaşım metodudur ve çevreye olumlu katkısının yanı sıra insan sağlığı için de olumlu sonuçlar ortaya çıkarmaktadır. Kentlerde bisiklet ve yaya yollarının yapılması bu nedenle önemli bir sera gazı azaltımı stratejisi olduğu kadar önemli bir halk sağlığı stratejisidir. Özellikle kompakt nitelikte gelişen ve karma kullanımlara yer verilen bir kentte 15 dakikalık erişim mesafesinde kentlilerin özel araç kullanmadan, yaya veya bisikletle erişimlerinin söz konusu olduğu kentsel donatıların ve merkezlerin varlığı, hava kirliliğinin önlenmesi, otomobil kullanımının azaltılması ve kentsel emisyonların azaltılması gibi pek çok faydayı da beraberinde getirmektedir. Ancak bu tip bir yaklaşımdan fayda sağlanabilmesi için öncelikle yaya ve bisiklet yollarının uygun şekilde tasarlanması oldukça önemlidir. Geçirgen yer kaplama malzemeleri aracılığıyla yağmur suyu hasadının yapılmasına olanak sağlayan yaya ve bisiklet yolları, Kopenhag gibi kentlerde halihazırda uygulanan iyi bir iklim değişikliğinin etkilerine uyum ey-

lemidir (C40, 2021; Dansk Industri [DI], 2019).

IPCC (2022b) tarafından da 6. Değerlendirme Raporu'nda kentlerde kentin çeperlerine doğru genişlemek yerine daha kompakt şekilde gelişmenin yararlarına değinilmiştir. Kentlerde özellikle karma arazi kullanımlarının toplu taşıma odaklı gelişim ile desteklenmesi halinde, kompakt ve kaynak açısından verimli kentsel büyümeyi sağlayacağı ve bu sayede 2050 yılına kadar kentlerde enerji kullanımının %23-26 oranında azaltılabileceği ifade edilmiştir.

Yeşil ulaşımın sağlanması doğrultusunda kentlerde planlama ve tasarım kapsamında yapılacak değişikliklerle otomobile bağımlılık azaltılırken, bir yandan da kentlilerin iyi geliştirilmiş toplu taşıma sistemlerine (otobüs, metrobüs, tramvay ve diğer hafif raylı sistemler ve metro) yönlendirilmeleri ve bu doğrultuda davranış değişiklikleri yapabilmelerinin sağlanması da önemlidir. Bu kapsamda kentlilerin iklim değişikliği ve sonuçları konusunda farkındalıklarının artırılması gereklidir. Ancak bu yapılırken kentlilerin araçlarının yerine yaya ve bisiklet yollarını tercih etmeleri ve/veya toplu taşıma kullanımlarının artırılabilmesi için öncelikle bu ulaşım türlerine yönelik yeterli alt ve üst yapıların da kent yönetimlerince hazırlanmış olması oldukça önemlidir. Zira artan sıcaklıklar veya soğuklar karşısında korunaklı olmayan yaya ve bisiklet yolları ya da akıllı ulaşım bilgi sistemlerinden yoksun, takibi yapılamayan ve yetersiz aracı olan toplu taşıma sistemleri halkın ulaşım modu seçiminde tercihlerini dönüştürmelerini engelleyecektir. Toplu taşıma araçlarının elektrikli olmaması ya da alternatif enerji türlerini kullanmaması da bu defa kentlerin sera gazı emisyonlarının

Yeşil ulaşım sistemleri çevreye dost, yerelde ekonomik gelişmeyi destekleyen ve yeni iş ve istihdam olanakları sağlayan sistemlerdir.

azaltılması hedeflerine erişmelerini güçleştirecektir (IPCC, 2022b).

Trafik ışıklarında güneş enerjili sistemlerin kullanıldığı bir kent daha az sera gazı emisyonu üretecektir. Özellikle farklı donatıların bir arada olduğu karma kullanımlı merkez ve alt merkezlerin varlığı ve bu alanlara yaya ve bisikletli olarak ya da toplu taşıma ile erişimin mümkün olması, değerli kent toprağının otopark gibi alan kullanımlarıyla kaybını önleyeceği gibi ekonomik anlamda da faydalar sağlayacaktır. Bu tip merkezlere ve alt merkezlere araç girişinin önlenmesi, kentlerde yaya güvenliği bağlamında da önemli katkılar sağlayacaktır (Mead, 2021).

Ayrıca ulaşım da kent bilgi sistemlerinin, yenilenebilir ve/veya alternatif enerjili araçların kullanılması ve kentin farklı bölgelerini birbirine bağlayan iyi kurgulanmış toplu

taşıma sistemleri ile desteklenmesi kentsel sera gazı emisyonlarını da azaltacaktır (C40, 2021). IPCC (2022b) tarafından yapılan çalışmalar da yerel yönetimlerde toplu taşıma hizmetlerinde düşük karbonlu elektrikle şarj edilebilen elektrikli araçların kullanılması hususunun uygulanabilir, ölçeklenebilir bir yöntem olduğunu ve toplu taşımayı sera gazı emisyonlarından arındırmak için uygun fiyatlı bir azaltım seçeneği olduğunu göstermiştir.

Kentlerde ele alınabilecek bir diğer önemli yeşil ulaşım seçeneği ise elektrikli araçlar ve mikromobilité araçlarıdır. Elektrikli araçlar (e-araclar), otomobil endüstrisinin en hızlı büyüyen segmentidir ve birçok ülke bu alanda önemli bir pazar payına sahip olmuş durumdadır. Günümüzde giderek daha da ön plana çıkan söz konusu araçların kullandıkları elektrik, yenilenebilir enerji veya alternatif enerji kaynaklarından elde edilmesi durumunda kentlerde net sıfır emisyon hedefine ulaşmada önemli bir araç olarak karşımıza çıkmaktadır. Uluslararası Enerji Ajansı'na (International Energy Agency-IEA) göre, elektrikli mikromobilité seçenekleri hızla artmaktadır. Günümüzde 50'den fazla ülkede 600'den fazla şehirde kullanılabilen paylaşımlı elektrikli scooter'lar, elektrikli destekli bisikletler ve elektrikli mopedler vardır. Çoğunluğu Çin'de bulunan bu iki/üç tekerlekli araçların sayısı 350 milyona ulaşmıştır ve dünya çapında dolaşımdaki araçların %25'ini oluşturmaktadırlar. Bu araçların kentlerde kullanımının yaygınlaştırılmasında ise özellikle iyi bir biçimde kurgulanmış şarj istasyonu altyapısının sağlanması oldukça önemli bir husustur (Energy Efficiency & Renewable Energy [EERE], 2022; Mead, 2021).

Türkiye'de 11. Kalkınma Planı'nda kentsel alanlarda sürdürülebilirliği

sağlanması doğrultusunda ulaşım sistemlerinin geliştirilmesi hedefine yer verilmiştir (SBB, 2019). Ayrıca yeşil ulaşım türleri kapsamında gerek yaya ve bisiklet yolları için gerekse elektrikli araçların kullanımı ve mikromobilité araçlarının kullanımları doğrultusunda önemli projelerin yürütüldüğü ve mevzuat altyapısının da eş zamanlı olarak oluşturulduğu görülmektedir. Akdeniz Havzası'nda yer alan ve iklim değişikliğinin etkilerine oldukça kırılgan konumda olan Türkiye'de, iklim değişikliğiyle mücadele edilmesi, iklim değişikliğinin olumsuz etkilerine uyum sağlanması ve ülkemizin 2053 net-sıfır emisyon hedefine ulaşılmasında yeşil ulaşım seçenekleri, kentlerde beraberinde getireceği pek çok çevresel, ekonomik ve sosyal faydalarla bir arada ele alınarak, ivedi biçimde uygulanmalı ve kentler için hazırlanan ulaşım master planlarında yerini almalıdır (Tuğaç, 2022).

Türkiye'nin de imzasının bulunduğu BMİDÇS ve Paris Anlaşması gibi uluslararası BM belgelerinde belirtilen sera gazı azaltımı hedeflerinin gerçekleştirilmesi ve iklim değişikliğiyle mücadele edilmesi doğrultusunda insan sistemlerinde, üretim ve tüketim biçimlerinde önemli dönüşümlerin yapılması gerektiği hususunda tüm dünyada bir uzlaşma söz konusudur. Bu doğrultuda uluslararası düzeyde önemli müzakereler gerçekleştirilmekte ve önemli politikalar tespit edilmektedir. Bu politikaların ulusal düzeyde uygulamaya yerleri ise kentlerdir.

İklim dirençli ve sürdürülebilir kentlerin oluşturulmasında ve iklim krizi karşısında söz konusu dönüşümün gerçekleştirilmesinde gerekli olan sera gazı azaltımı hususunda ele alınması gereken ve fosil yakıt tüketiminin en fazla olduğu sektörlerden biri de ulaşım sektörüdür. Günümüzde özellikle Covid-19 pandemisi

sırasında yaşanan süreç, bireylerin davranışlarındaki değişikliklerin önemli sera gazı azaltımı sağlayacağını göstermiş olması bakımından önemlidir. IPCC tarafından 6. Değerlendirme Raporu'nda, Covid-19 pandemisi sırasındaki kapanma döneminde sadece havacılıktan kaynaklanan sera gazı emisyonlarında %45'lik bir azalmanın olduğu ifade edilmiştir (IPCC, 2022b).

Yeşil ulaşım sistemleri çevreye dost, yerelde ekonomik gelişmeyi destekleyen ve yeni iş ve istihdam olanakları sağlayan sistemlerdir. Kentliler için kentsel imkanlara erişimi sağlarken, bunun yaya, bisikletle ulaşım, toplu taşıma araçları ve elektrikli araçlar/mikromobilité seçenekleri kullanılarak yapılmasını sağlamaktadır. Yeşil ulaşım seçenekleri kentlerde iklim dirençliliği ve sürdürülebilirliği sağlamada en önemli stratejilerden biridir. Kentlerden kaynaklanan sera gazı emisyonlarının azaltılmasında oldukça önemli rol oynamaktadırlar.

Türkiye, 2022 yılı Kasım ayında Mısır'da düzenlenen BMİDÇS 27. Taraflar Konferansı'nda, 2015 yılında %21'e kadar artıştan azaltım olarak belirlediği ulusal sera gazı azaltım hedefini, %41 olarak güncellemiştir. Türkiye'nin Paris Anlaşması'nın kabulüyle birlikte açıklanan 2053 yılına dönük net-sıfır emisyon hedefi de bulunmaktadır. Bütün bu hedefler, ulusal sera gazı emisyonlarının azaltılmasını ve bu kapsamda yerel düzey başta olmak üzere tüm idari düzeylerde, ulusal olarak belirlenen politikalar çerçevesinde ve onlarla uyumlu olarak iklim değişikliğiyle mücadelede dönük eylemlerin ivedi olarak hayata geçirilmesini zorunlu kılmaktadır.

Yerel yönetimler bu kapsamda oldukça önemli bir konumdadır ve kentsel sera gazı emisyonu kaynağı sektörler içinde ulaşım sektöründen

elde edilecek sera gazı azaltımı miktarı, ulusal hedefleri etkileyecek düzeyde önemlidir. Kentlerde ulaşım sektörünün önemle ele alınması sadece sera gazı azaltımı bağlamında değil, kentsel alan kullanımının en etkin şekilde sağlanması, kentsel biyoçeşitliliğin korunması ve geliştirilmesi, halk sağlığının korunması ve hava yönetimi gibi sayıları artırılacak pek çok alanda fayda sağlayacaktır.

Ulaşım sektöründe sera gazı emisyonlarının azaltılması doğrultusunda günümüzde teknolojiler giderek gelişmekte ve her geçen gün daha maliyet etkin hale gelmektedir. Özellikle yenilenebilir ve alternatif yakıt türlerini kullanan araçların yanı sıra, elektrikli araçların ve mikromobilité araçlarının yaygınlaştırılması, kentlerde yaya ve bisikletle ulaşımın ve iyi geliştirilmiş toplu taşıma odaklı yaklaşımın geliştirilmesi; günümüz koşullarında iklim değişikliğinin olumsuz sonuçlarının daha sık ve şiddetli görüldüğü kentsel alanlarda önemli bir fırsat penceresinin yakalanması anlamına da gelmektedir. Tüm dünyada özellikle karasal ulaşımın elektrifikasyonunda önemli aşama kaydedilmiştir. Havacılıkla ve denizcilikle ilgili araçlarda kullanılmak üzere geliştirilmiş biyo-yakıtların ve hidrojen bazlı yakıtların geliştirilmesi sürecinde ise önemli gelişmeler yaşanmaktadır.

İklim dirençliliğin sağlanmasında kilit önemde olan kentlerdeki ulaşımında fosil yakıta dayalı enerji tüketimini kısıtlamak doğrultusunda yeşil ulaşım türlerinin kullanımının yaygınlaştırılması ve yanı sıra kentlilerde bunu sağlamaya dönük bireysel davranış değişikliklerinin, yerel yönetimler tarafından sağlanacak bisiklet ve yaya yolları ve iyi geliştirilmiş bir toplu taşıma sistemi aracılığıyla gerçekleştirilmesinin teşvik edilmesi oldukça önemlidir.

BM Genel Sekreteri António Guterres'in de belirttiği gibi (UN, 2021);

“Paris Anlaşması'nın 1,5°C üst sınırına çoktan yaklaştık. İklim, doğa ve kirlilik konusunda eyleme geçme kapıları kapanıyor. Küresel sera gazlarının dörtte birinden fazlasını oluşturan ulaşım sektörü, doğru yola çıkmanın anahtarıdır. Küresel olarak 2050 yılına kadar net sıfır emisyonu hedefine ulaşmak için tüm ulaşım araçlarını karbondan arındırmalıyız...Erişim ve güvenlik açıklarını kapatmalıyız... Bu, yaya- lar ve bisikletliler için ayrılmış yollara erişilmesine yardımcı olmak ve uygun toplu taşıma seçenekleri sağlamak anlamına gelmektedir.”

İklim dirençliliğin sağlanmasında kilit önemde olan kentlerdeki ulaşımında fosil yakıta dayalı enerji tüketimini kısıtlamak doğrultusunda yeşil ulaşım türlerinin kullanımının yaygınlaştırılması ve yanı sıra kentlilerde bunu sağlamaya dönük bireysel davranış değişikliklerinin, yerel yönetimler tarafından sağlanacak bisiklet ve yaya yolları ve iyi geliştirilmiş bir toplu taşıma sistemi aracılığıyla gerçekleştirilmesinin teşvik edilmesi oldukça önemlidir.

KANADA HALIFAX BELEDİYESİ SLOW STREET ANLAYIŞI (VERNON SOKAĞI UYGULAMASI)

Dr.Öğr.Üyesi Yelda DURGUN ŞAHİN

Mimarlık Bölümü/ Adana Alparslan Türkeş Bilim ve Teknoloji Üniversitesi

Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları (SKA), Birleşmiş Milletler üyesi ülkeler tarafından 2030 sonuna kadar ulaşılması amaçlanan hedefleri içeren evrensel bir eylem çağrısıdır. 2016'da yürürlüğe giren amaçlar problem alanlarına göre 17 başlık altında toplanmaktadır. Bu amaçlardan bir tanesi de sağlık ve kaliteli yaşam hedefidir. Bu hedef doğrultusunda kentleri sağlıklı kılmak, kamusal alanların konfor düzeylerini artırmak için belediyelerce çeşitli anlayışlar benimsenmiştir. Slow street anlayışı, fiziksel aktiviteyi ve aktif ulaşımı teşvik eden yönüyle sağlıklı kent vizyonuna destek vermektedir (Fischer ve Winters 2021; Atherton, 2020; Bertolini, 2020).

NACTO (National Association of City Transportation Officials)' ya (2020) göre, Slow street anlayışının temel aldığı düşünce, araç trafik yoğunluğunu ve araç hızını azaltmak temeliyle şekillenmiştir. Bu düşünce temelinde Brüksel, şehir merkezinde bir sokakta saatte 20 km hız sınırında bir bölge oluşturarak yayaaların yol aksında daha güvenli yürümeleri sağlanmıştır. ABD'de Oakland şehrinde, bir sokak girişine sadece aktif ulaşım türlerine ayrıldığını belirten uyarı levhaları yerleştirilerek slow street anlayışı ile taşıt trafiğine kapatılmış, Yeni Zelanda Dunedin şehrinde ise araç hızı saatte 10 km sınırına düşürülerek, sokak işletmelerinin yola doğru genişlemesine izin verilmiştir (National Association of City Transportation Officials, 2020). Kanada'nın Halifax şehrinde benzer bir uygulama, Vernon street'de uygulanmıştır. Bu sokakta taşıt trafiği sadece o sokak ta yaşayan veya iş için ziyaret eden kişilere açık olacak şekilde sınırlandırılmıştır. Bu çalışmanın amacı, pandemi sürecinde sokağın araç hacmini azaltarak, bölge sakinlerinin fiziksel mesafe yönergelerine bağlı kalarak yürümeleri, bisiklete binmeleri ve zaman geçirmeleri için güvenli bir alan yaratmak olarak belirlenmiştir. Hareketliliği düzenleme girişimi esas olarak 2020 yılında Covid-19 pandemi sürecinde sokakları ve kaldırımların değişen ihtiyaçlarına yanıt vermek için başlatılmıştır. Halifax belediyesi (HRM), pandeminin olumsuz etkilerini azaltmaya yönelik ulaşım ağında geçici düzenlemelere gitmiştir (Regional & Community Planning, 2020).

2021 yılında ise, Slow Street programı, bakım ve izleme ihtiyaçlarını azaltmak ve aktif ulaşım kullanan insanlar üzerindeki genel etkiyi iyileştirmek için bordürler, boyalar, delinatörler, bitki kasaları, yol direkleri kullanılarak uygulanmıştır. Bu

programının uygulanacağı sokaklar, belirli kriterlere ve bu kriterlere göre puanlanmış sonuçlara dayalı olarak öncelik vermeye odaklanmıştır (Mobility Response Plan, 2021).

Slow Street yaklaşımı, belirlenen rotalarda motorlu araç kullanımının olumsuz etkilerini azaltmak, sürücü davranışını değiştirmek ve tüm sokak kullanıcıları için fiziksel mekân koşullarını iyileştirmek anlamına gelmektedir. İnsanların yürümesi, zaman geçirmesi ve bisiklete binmesi için alan yaratmaktadır. Mahalle ve sokaklarda trafiğin sakinleştirilmesi isteğine dayanır. Geleneksel yöntemlerle trafiği sakinleştirme önlemleri arasında hız tümsekleri ve hız kontrol noktaları oluşturmak yer alırken Slow Street anlayışında sokak kullanıcısının istekleri değerlidir. Bu anlayışın hedefleri halka çeşitli iletişim platformları aracılığıyla ile açıklanır ve anket çalışmaları ile talep ve bilgi toplanır. Trafiği sakinleştirmeye ihtiyaç duyulan veya ihtiyaç duyabilecek sokakların uygulama önceliklerinin belirlenmesi için uzman kişiler tarafından belirlenen kriterler doğrultusunda değerlendirilir, sokakların belirli kriterleri karşılama durumlarına göre nesnel olarak puanlaması sağlanır.

Slow Street yaklaşımı, belirlenen rotalarda motorlu araç kullanımının olumsuz etkilerini azaltmak, sürücü davranışını değiştirmek ve tüm sokak kullanıcıları için fiziksel mekân koşullarını iyileştirmek anlamına gelmektedir. İnsanların yürümesi, zaman geçirmesi ve bisiklete binmesi için alan yaratmaktadır. Mahalle ve sokaklarda trafiğin sakinleştirilmesi isteğine dayanır.

Vernon Street, 2021 Kuzey Doğrultu
(Fotoğraf: Yelda Durgun Şahin)

Vernon Street, Google Map Görünüşü

Tüm kriterler puanlanarak en yüksek puana sahip çıkan sokak pilot bölge olarak belirlenir ve gerekli hız düşürme önlemleri mimari planlama ilkeleri doğrultusunda düzenlenir. Bu önlemler bölge için ayrılan bütçe doğrultusunda geçici ve kalıcı önlemler olarak iki grupta değerlendirilebilir. Kalıcı önlemler daha fazla maliyet getireceği için öncelikle seçilen sokakta slow street uygulamalarının geçici uygun maliyetli önlemlerle işleyip işlemediği tespit edilir. Kullanıcılara bu uygulamanın sürdürülebilirliği ile ilgili tekrar bir anket çalışması yapılarak veri toplanır. Kalıcı uygulamaya geçmeden önce bu verilerin değerlendirilmesi, kamu yararına yapılacak bir uygulamanın fayda/zarar hesabının öngörülmesi için yapılır. Bu uygulama belediyeler için büyük önem taşır. Kendi sokağını kendi şekillendiren ve sürece dahil edilen halkın mekâna aidiyet duygusu geliştirilir. Küçük ölçekte sürdürülebilir bir sokak, daha büyük ölçekte ise bir kent yaratmanın temelinde, kullanıcının mekânı/kenti sahiplenmesi gerçekleşeceği gerçeği yatar (Halifax Regional Council, 2020). Trafik sakinleştirme uygulamasının tarihçesi ve uygulama sonrası so-

makta gerçekleşen hızdaki değişiklik Halifax kent örneği üzerinde incelenmiştir. Bu çalışmada trafiği sakinleştirmek için Halifax Belediyesi Ulaştırma Daimi Komitesi raporları (14.11.2021-14.06.2022 tarihleri arası) kullanılmıştır. Raporda takip edilen yöntem ve kriterler değerlendirilmiş ve bir sokak örneği uygulaması sunulmuştur.

Halifax Belediyesi Slow Street Anlayışı Uygulamasının Arka Planı

Halifax Bölge Belediyesi, trafiği sakinleştirmeye yönelik bazı düzenleme girişimleri bulunur. Trafiği sakinleştirme önlemlerinin uygulanması ve sokakların uygunluğunun belirlenmesi amacıyla kriterler belirlenir. Bu amaçla;

- Tek yönlü caddelere izin verilmesi,
- Farklı Ulaşım Mod Paylaşımlı Transit rotalarına izin verilmesi,
- Acil duruma göre değişen hizmet erişimi,
- Minimum sokak uzunluğunun 150 metre olması,
- Okul bölgelerine yeni hız kriterleri getirilmesi, (okula geliş ve gidiş sa-

atlerinde 30km/s olarak düzenlenmesi),

- Araç hızı sınırları için puan kategorisi belirlenmesi,
- Yaya yollarındaki eksiklikler için kriter puanların artırılmasına öncelik verilmesi,
- Önerilen bisiklet rotaları ve bisiklet rotalarına bağlantı noktalarının tanımlanması,
- Yürüme, bisiklete binme ve toplu taşımanın bilinen ulaşım mod bağlantılarının belirlenmesi,
- Araç yoğunluğu için önerilen puanlama sistemi yasal düzenlemelerle uyumlu hale getirmesi,

- Küçük toplayıcı caddeler olarak işlev gören büyük toplayıcı caddelerde trafik sakinleştirici önlemler yüklemek için mühendislere takdir yetkisi verilmesi düzenlemeleri getirilmiştir (Halifax Regional Council, Respecting Traffic Calming Council Report, 2021).

Değerlendirmeye alınacak sokaklar için Tablo 1'de belirtilen kriterler ve puanlama sistemi uygulanır. Sıralama puanı, Tablo 1'deki her bir kriter kapsamında verilen puanların toplamı olarak hesaplanır ve Tablo 3'de verilen trafik değerlendirme kriterleri esas alınır. Sabah/öğlen ve akşam saatlerinde veri toplamak amacıyla sokağa yerleştirilen kameralar aracılığıyla taşıt sürücülerinin hız ortalamaları belirlenir. Hız ortalamaları az çıkan sokaklara düşük puan verilir. Sıralama puanı 10 puanın altında olan projeler öncelikli listeye alınmaz. Puanlar yıllık sermaye işleri programının bir parçası olarak uygulanmak üzere sıralanır ve konseye sunulur. Uygulanan projelerin sayısı ve zamanlaması sermaye bütçesine tabidir (Halifax Regional Council Report, 2018).

Yalnızca ara caddelere açılan ara sokaklar (ana caddeler dahil değil) ve

Kriter/Ölçüm	Max.Puan	Puanlama
Araç Hızı /Araçların yüzde 85'inin belirlenen hız seviyesi	20	Tüm sokaklar: %85* 'i 45 hız limitini aştığı her km/s için 1 puan Okul bölgesi içindeki sokaklar: Varış ve iniş saatlerinde %85 'i 30 km/s hız limitini aştığı her km/s için 1 puan
Araç Hızı /Araçların yüzde 95'inin belirlenen hız seviyesi	5	%95'i 55 hız limitini aştığı her km/s için 5 puan
Araç Yoğunluğu /Günlük Araç Yoğunluğu	10	Yerel Sokaklarda: 500vpd üzeri her 500vpd değeri için 1 puan Toplayıcı Sokaklarda: 1000 vpd üzeri her 500 vpd değeri için 1 puan
Kaza/ Kaza Sayısı	20	Son 3 yıllık dönemde meydana gelen rapor edilen her çarpışma için 2 puan. Her yaralanmalı çarpışma için 2 ek puan.
Yaya İşlevi /Yakın Tesisler	15	Uygulama için seçilen sokağa 500 m mesafedeki her yürünebilir yaya bölgesi (parklar, yaşlılar tesisleri, toplum merkezleri vb.) için 1 puan Proje alanına 500 m mesafede her yürünebilir oyun alanı için 5 puan.
Altyapı / Kaldırım	10	Her eksik kaldırım için 5 puan (yerel caddeler için bir tarafta kaldırım, toplayıcı caddeler için her iki tarafta kaldırım standarttır)
Bisiklet Yolu Öneri Bisiklet /Yolu	5	Sokak için önerilen bir bisiklet rotası veya aday bisiklet rotası ise 5 puan Sokak doğrudan ikincil bir seyahat modu bulunan sokağa bağlanırsa 2 puan (mevcut bir bisiklet yolu veya yakın gelecekte yapılması planlanan bir bisiklet yolu gibi)
Ulaşım Mod Paylaşım / Ölçüm Yöntemleri (Harita araçları, yerinde ölçüm, anket verileri gibi)	5	Seyahatlerin % 25'i yürüyerek, bisikletle veya toplu taşıma ile yapılırsa 5 puan

Tablo 1:Trafik Sakinleştirme Projelerinin Sıralanmasında Öncelik Puanları

(Halifax Regional Council, Respecting Traffic Calming Council Report. December 14, 2021; June 14, 2022)

*% 85 olarak tanımlanan hız, araçların yüzde 85'inin belirlenen hız seviyesi ya da altında seyrettiği ifadesini tanımlar.

toplu taşıma hizmetleri olmayanlar sokaklar slow street uygulaması için uygun mekânlar olarak belirlenmiştir. Mevcut aktif ulaşım altyapısına bağlantı sağlamak ve genel bir Slow Street ağı oluşturmak bu sürecin temel bileşenleri arasında yer almaktadır. İdeal olarak, daha doğrudan seyahat için daha uzun koridorlar tercih edilir. Kenti deneyimleyen bireyler için bölgede güvenli ve konforlu hareket alanı sağlamak amacı güdülür. Bunun için kuzey/güney ve doğu/batı sokak koridorlarında

süreklilik ilkesi temel alınır. Slow Street programı, daha aktif ulaşım dostu rotalar oluşturmak için geçici önlemler (işaretler ve trafik varilleri gibi) içerir. Bu program, tüm konut caddelerinde trafiği sakinleştirmeyi amaçlamamaktadır. Covid-19 ile değişen hareket etme davranış ve ihtiyaçları doğrultusunda slow street seçimleri yapılmakta ve ağı genişletmek için ilave sokaklar eklenmektedir. Sokak içerisinde yer alan işletmeler için kaldırım cepleri oluşturularak yaya için sokaktan yeni

mekânlar kazanılmaktadır (Halifax Mobility Response: Streets and Spaces,2020).

Bağlam ve Mevcut Durum: Vernon Sokak

Vernon Sokağı, Quinpool Yolu ile Üniversite arasındaki kuzey-güney doğrultulu yerel bir sokak koridorudur. Sokağın enine kesiti çoğu bölümde 9 metre genişliğindedir ve yol kenarına park yeri mevcuttur. 12 Haziran 2015' de 2590, 11 Ekim 2017'de ise günlük ortalama motorlu taşıt sayısı 3500 olarak hesaplanmıştır. Bu veriler sokak tasarım işlemlerinin türünü etkilediği için büyük önem taşımaktadır. Mevcut koşulların ayrıntılı bir incelemesi ile motorlu taşıtların hacminin ve hızının, şu anda bisiklet yolu koridoru oluşturmak için önerilen sınır değerlerinden daha yüksek bulunmuştur. Vernon sokağında günlük araç hacmi, kriterlerde belirtilen günlük 3.000 araç eşliğini aşmaktadır. Bu kriterlere göre Vernon sokağında bir bisiklet yolu oluşturmak için bazı tasarım kararları önerilmiştir. Vernon kavşağındaki araçların geçiş hareketlerine ilişkin kısıtlama önlemlerinin sürdürülmesi, Vernon kavşağında kaldırım uzantılarının oluşturulması, Vernon'dan Jubilee ve Coburg caddelerine araç dönüşü için sadece sağa dönüş izninin verilmesi, Vernon ve Jubilee 4-way stop'ta araçların geçiş hareketlerinin kısıtlanması, Vernon ve Jubilee kavşağı ile Vernon ve Watt kavşağında bordür uzantılarının oluşturulması, kavşaklarda araçların sola dönüş ve geçiş hareketlerinin kısıtlanması, Vernon ve Coburg kavşağında yarım sinyallerin (yayanın yaya geçidinde butona basarak geçiş esaslı yaklaşımı)eklenmesi, bisiklet yolu rota tanımlama tabelaları, uygun kaldırım levhası yerleştirilmesi, Coburg kavşağına ve kuzeye giden Quinpool cadde yaklaşımına 2,4 m'lik boyalı bir bisiklet şeridi

Trafik Değerlendirme Kriterleri, Yönlendirme ve/veya Trafiği Sakinleştirme Önlemleri	Trafik Yoğunluğu*	Trafik Hızı
Tasarım Müdahalesi Dikkate Alınmayacaktır	Günde 1000 aracın altına	Araçların %85'i saatte 30 km hız limiti altında
Tasarım Müdahalesi Düşünülebilir	Günde 1000-3000 arası araç	Araçların %85'i saatte 30 km-45 km hız limiti arasında
Tasarım Müdahalesi Kabul Edilebilir	Günde 3000 araç üzeri	Araçların %85'i saatte 45 km hız sınırı üzerinde

Tablo 2:Trafik Değerlendirme Kriterleri (Halifax Regional Council Report, 2018)
*Bir yılda hesaplanan günlük araç ortalaması

eklenmesi tasarım kararlarını içermektedir. Sokağın bağlamına göre değişen tasarım kararlarından bir veya birkaçı birlikte uygulanabilir (Halifax Regional Council, Implementation of Local Street Bikeways on Vernon-Seymour and Allan-Oak Corridors Council Report. May 8, 2018). Şekil 1'de sunulan tasarımın uygulanması ile yol görsel olarak daraltılmış, yaya geçiş yolu kısaltılmış ve yol boyunca hızın azaltılması sağlanmış olacaktır. Bu kavşak 500 metre yürüme mesafe sınırında olan St.Thomas Okulu'na yürüyerek giden öğrenciler için çok önemlidir (Halifax Regional Council, Implementation of Local Street Bikeways on Vernon-Seymour and Allan-Oak Corridors Council Report. May 8, 2018).

Şekil 1'de öneri olarak geliştirilen plan bisiklet kullanımında artış, araç kullanımında azalma hedef-

lerini değerlendirmek için izlenecektir. Araç hızı, trafik yoğunluğu ve yaya güvenliği kazanımları için sürekli fayda zarar değerlendirmesi yapılarak sokak gelişimi sürdürülecektir.

Türkiye özelinde konu değerlendirildiğinde Slow Street olarak tasarlanabilecek sokaklar, yakın çevresinde anaokulu, ilköğretim, lise, üniversite yerleşkesi, hasta bakım evi, hastane gibi işlevi olan sokaklar olabileceği gibi, insanların sosyalleşmek ve dinlenmek için bir araya geldikleri kafe-restoran, park ve rekreasyon alanları gibi sosyal alanlara yakın sokaklar bu kapsamda değerlendirilebilir. Ön koşul sokağın içerisinde toplu taşıma duraklarının ve geçiş güzergahlarının olmamasıdır.

Slow street yaklaşımında da sokak içerisinde yürüyerek ya da bisikletle geçerken algılanan fiziksel çevre-

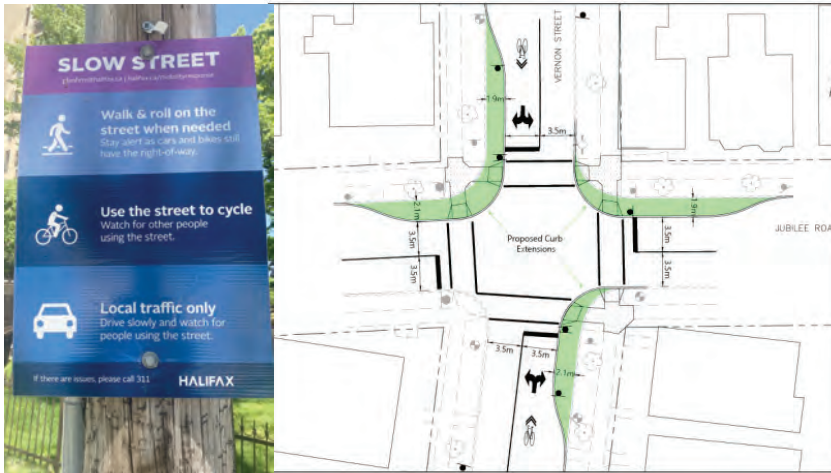
nin, 30 km' den yüksek bir hızla içerisinde geçerken algılanan fiziksel çevrenin farklı olacağı gerçeğiyle örtüşür. Aktif ulaşım türü için konforlu sokaklar yaratmak hedeflenir.

Slow Street Anlayışının Kamusal Mekânda Yaratacağı Olumlu Değişiklikler

Daha fazla sosyalleşebilecek alanlar yaratır. Durup dinlenen bir sokağın algısı içinden araçla geçen bir sokağa göre fazladır. Bu durum kamusal alanların, belleklerde yer eden mekânlara dönüşmesine olanak sağlar. Araç odaklı yaklaşım yerine insan odaklı sokak yaklaşımı benimsenir. Araç hızları azaltılır, yol kesişim noktalarında yol daraltılarak yaya geçiş mesafeleri kısaltılır. Böylece sokak içerisinde tüm yol kullanıcıları için güvenlik artırılmış olur. Bu vizyon sürdürülebilir kalkınma amaçlarının sağlık ve kaliteli yaşam ilkesinin gerçekleştirilmesine olanak sağlar. Ara sokaktan ana caddeye dönüşlerin sadece sağa dönüşe izin vermesi kısıtı, kısayol olarak kullanılan trafiği caydırmaya yardımcı olur, bu nedenle trafik hacmi azalır.

Slow Street Uygulamasında Yapılacak İşlerin Kapsamı

- Asfalt sökme ve kavşak genişletme
- Bordür, oluk ve drenajların yerinin değiştirilmesi
- Kaldırım sökme ve yeniden yapma
- Kaldırım işaretleri montajı
- Sinyalizasyonun düzenlenmesi, trafik sinyallerinin ve trafik kontrol kutularının montajı
- Hız tablosunun / yükseltilmiş yaya geçidinin montajı
- Üst toprak, çim ve ağaçların düzenlenmesi

Şekil 1:Slow Street ilkesiyle Şekillenen Vernon Street- Jubilee Road Kavşağında Önerilen Kaldırım Uzatıları ve Tek Sıralı Yaklaşım
(Fotoğraf: Yelda DURGUN ŞAHİN, 2022; Şekil: Halifax Regional Council Report, 2018)

- Altyapı kapaklarının yer değiştirilmesi
- Zemin boyama çizgilerinin uygulanması, gibi multidisipliner, uzmanlık alanı gerektiren işler sıralanabilir (Halifax Regional Council Report, 2018). Slow Street anlayışının kamusal alanda yaratacağı olumsuz etki değerlendirildiğinde yapılacak uygulama süresince sokak kullanımının kısıtlanması, kaldırıma dahil edilen dinlenme alanları nedeniyle mevcut kaldırım kenarı otopark sayısının azalması ve sokağın araç hacminin azalması taşıt kullanımı için caydırıcı bir unsur olması yerine, yakın komşuluğunda yer alan sokaklarda trafik hacminin artması olarak sıralanabilir. Bu nedenle Slow Street yaklaşımı uygulandıktan sonra da gözlemlenmesi ve sokak ve yakın çevre aktif pasif ulaşım türlerine ait verilerin elde edilmesi gerekir.

Vernon sokağına 500 metre yürüme mesafesinde okul, hastane, banka, üniversite yerleşkesi bulunmaktadır. Okula yürüyen öğrencilerin ev okul mesafesini güvenli ve konforlu geçebilmelerini sağlamak amacıyla aktif ulaşımın hız ve yoğunluğunun azaltılmasına ihtiyaç duyulmuştur. Covid 19 salgını nedeniyle düzenlenen mesafe kısıtları ile kaldırımların yeniden düzenlenmesi ve aktif ulaşımın desteklenmesi, acil durum önlemi olarak yer almıştır. Bu ihtiyaç doğrultusunda Vernon sokağı için slow street anlayışı benimsenmiş ve yapılacak işler değerlendirilmiştir.

Bu örnek uygulama üzerinden sunulan yaklaşım ile, ülkemizde okul konut ilişkisinin yeniden gözden geçirilerek yapılmasına dikkat çekilmek istenmiştir. Okul-konut ilişkisindeki ayrışmalar(yürünenbilirliğin ortadan kalması) nedeniyle pasif araç kullanımının artması, trafik yoğunluğunda artış, zaman

kaybının yaşanması, karbon salınımında artış, kaza oranlarının artması gibi birçok olumsuz sonuçla karşılaşmaktadır. Kent yaşamı için büyük önem taşıyan sokakların arabalara insanlardan daha fazla yer ayırma çabası ülkemizde endişe verici boyutlara ulaşmıştır. Günlük hayatımızda pasif ulaşım türlerini kullanarak çevreden/bağlamdan kopmamız, kentle ilişkimizin bozulmasına yol açarken 60 km hızla içinden yada çeperinden geçtiğimiz kent, belleklerimizde algılanması imkansız mekânlara silüetlere dönüşmüştür. Bozulan çevre algımız, kentle ve doğa ile olan ilişkimizi zayıflatmıştır. Bu sorunu çözmek kentle olan ilişkimizi yeniden inşa etmek, sağlıklı ve konforlu kentler yaratmak, karbon salınımını azaltmak ve gelecek nesillere sağlıklı bir dünya bırakmak için sağlıklı kent vizyonuna destek veren yaklaşımları benimsememiz büyük önem taşımaktadır. Bu önem çerçevesinde, kenti korumanın temel ilkesi olarak, kent ile aidiyet bağımızı yeniden oluşturmamız gerekmektedir.

Yaklaşımları son söz olarak özetleyecek olursak;

- Kentlerde konforlu mekânlar yaratmak ve sağlıklı kentler oluşturmak için pasif ulaşım odaklı yaklaşımdan uzaklaşıp aktif ulaşım odaklı yaklaşımın benimsenmesi gerekmektedir.
- Kaldırımları kullanma biçimimizi yeniden düşünmeli, özellikle yoğun okul bölgesi olan sokaklarda pasif ulaşımın hızını düşürmeli, aktif ulaşım için mekân yaratılmalıdır.
- Yayalaştırma alanlarına yatırım yapan modeller geliştirilmelidir.
- Kısa ve uzun vadeli planlama anlayışıyla aktif ulaşım ağı tasarlanmalıdır.

- Taşıt hızlarının azaltılarak, insanların şehirde dolaşmaları için hareketlilik planları oluşturulmalıdır.
- Hareketlilik planları, aktif ulaşım türlerini içerisinde barındırmalı ve pasif ulaşım rotaları ile bağlantı oluşturmalıdır.
- Kentin içinde bulunduğu bağlam nedeniyle planlama performansını etkileyen tüm faktörler tanımlanmalıdır.
- Kentin şekillenmesinde doğrudan ya da dolaylı tüm paydaşlar planlama sürecine dahil edilmelidir
- Trafiğin yoğunluğunu azaltmak için trafik yönlendirme, hızını azaltmak için trafik sakinleştirme, bisikletçiler için daha güvenli geçişler sağlamak için bisiklet yolları ve kavşak düzenlemeleri ve kesintiye uğramadan yürünebilen kaldırımların yapılması gerekmektedir.

Kaynakça

- Atherton, E. 2020. "Complete Streets, COVID-19, and Creating Resilient Communities." Institute of Transportation Engineers. ITE Journal 90 (7): 20–24.
- Bertolini, L. 2020. "From 'Streets for Traffic' to 'Streets for People': Can Street Experiments Transform Urban Mobility?" Transport Reviews 40 (6): 734–753. doi:10.1080/01441647.2020.1761907.
- Fischer, J., and M. Winters. 2021. "COVID-19 Street Reallocation in Mid-Sized Canadian Cities: Socio-Spatial Equity Patterns." Canadian Journal of Public Health. Revue Canadienne de Sante Publique 112 (3): 376–390. doi:10.17269/s41997-020-00467-3.
- Halifax Regional Council.2018. Implementation of Local Street Bikeways on Vernon-Seymour and Allan-Oak Corridors Council Report. <https://cdn.halifax.ca/sites/default/files/documents/city-hall/regional-council/14.4.1%20-%20Implementation%20of%20Local%20Street%20Bikeways%20on%20Vernon-Seymour%20and%20Allan-Oak%20Corridors.pdf>
- Halifax Mobility Response: Streets and Spaces. 2020. <https://www.shapelyourcityhalifax.ca/mobilityresponse/widgets/57132/faqs#question9818>
- National Association of City Transportation Officials. 2020. "Slow Streets." Nacto.org, August 12. <https://nacto.org/publication/streets-for-pandemic-response-recovery/emerging-streetstrategies/slow-streets/>
- National Association of City Transportation Officials. 2020. <https://nacto.org/publication/streets-for-pandemic-response-recovery/emerging-street-strategies/slow-streets/>
- Regional & Community Planning. 2020. Halifax Mobility Response: Streets and Spaces. <https://www.halifax.ca/about-halifax/regional-community-planning/transportation-planning/mobility-response>
- Mobility Response Plan. 2021. <https://www.halifax.ca/about-halifax/regional-community-planning/transportation-planning/mobility-response>

BAŞKAN ŞAHİN YEREL YÖNETİMLER VE KADIN LİDERLER BULUŞMASI'NA KATILDI

Türkiye Belediyeler Birliği Başkanı Fatma Şahin, 17 Ekim'de düzenlenen Yerel Yönetimler ve Kadın Liderler Buluşması programında kadın liderlerle buluştu.

Birçok üniversitenin rektörünün katılımıyla gerçekleşen Yerel Yönetimler ve Kadın Liderler Buluşması, Gaziantep Üniversitesi Rektör Yardımcısı Prof. Dr. Ayşe Balat'ın moderatörlüğünde Türk Arkeoloji ve Kültürel Miras Enstitüsü'nün kuruluş amacını anlatan tanıtım filmiyle başladı.

Kadının Güçlenmesi Strateji Belgesi ve Eylem Planı 2023 hedefleri için belirlenen ve TBB'nin sorumlu kurumlar arasında yer aldığı "Karar alma mekanizmalarında kadın temsilini artırmak için toplumsal desteği geliştirmeye yönelik farkındalık faaliyetleri gerçekleştirilmesi" stratejisi kapsamında düzenlenen etkinlikte Başkan Şahin, "Dünya Nereye Gidiyor?" başlıklı bir sunum gerçekleştirdi.

Başkan Fatma Şahin, yeşil şehirler, akıllı şehirler vizyonu, akıllı ulaşım, veri koordinasyon merkezi, ulaşım da akıllı çözümler, yeşil şehir eylem planı, hidrojen ayrıştırma tesisi ve otobüs işletme projeleri gibi konu başlıklarında katılımcılara sunum

Başkan Fatma Şahin, yeşil şehirler, akıllı şehirler vizyonu, akıllı ulaşım, veri koordinasyon merkezi, ulaşım da akıllı çözümler, yeşil şehir eylem planı, hidrojen ayrıştırma tesisi ve otobüs işletme projeleri gibi konu başlıklarında katılımcılara sunum yaptı.

yaptı. Şahin, interaktif şehir olma ya destek veren, Genç Kart, Kadın Dostu Kent Gaziantep uygulamalarından da bahsetti.

Katılımcıların katkılarının ardından iklim, bilim konularında kadın akademisyenlerle buluşmalarıyla ilgili fikir paylaşımı yapıldı. Sürdürülebilirlik ve iklim değişikliği, bilgi nasıl verilir ve nasıl paylaşılır, yeşile dönmek için neler yapılmalı, gençlere farkındalık oluşturma ve üniversitelerde farkındalıkla ilgili teşvikin artırılmasına ilişkin görüş alışverişinde bulunuldu.

Şahin: "Geleceğimize iklim, bilim, kadın vizyonu ile sahip çıkıyoruz."

Başkan Şahin, program sonunda verdiği demeçte, "İklim, bilim, kadın. Adı konulmamış üçüncü dünya savaşı yaşanıyor. Artık bilgi ekonomisi çağındayız. O yüzden bu tarihi binada hem tarihimize sahip çıkıyoruz hem de geleceğimize iklim, bilim, kadın vizyonu ile sahip çıkıyoruz. Yeni bir gelecek bizi bekliyor. Yeşil şehirler, akıllı şehirler, sağlıklı şehirler başlığı altında, kadın bakış açısıyla, kadının duygusal zekasıyla, kadın liderliğiyle ne yapmak gerekiyor? O yüzden bu bakış açısı bizim açımızdan çok önemli. Gideceğimiz bir döngüsel sistemin altyapısını nasıl oluşturacağız? Bunu çalıştık. En önemli şey moral motivasyon, heyecan, özgüven, içerideki salonda hepsi vardı. Bunu bir hafta gibi çok kısa sürede yaptık. Ben bütün ekibe çok teşekkür ediyorum. Çünkü bu işler öyle kolay değil. Birebir ulaşmak gerekiyor. Bir hafta içerisinde herkes çok yoğun, bu kadar yoğun katılımı sağlamak mümkün değil. Bu şehrin enerjisi büyük, sinerjisi büyük bir pozitif gücü var, insan gücü var. O yüzden dünyanın sorunlarını Gaziantep modeliyle iklim, bilim ve kadın bakışıyla çözeceğiz." ifadelerini kullandı.

Başkan Şahin, program sonunda verdiği demeçte, "İklim, bilim, kadın. Adı konulmamış üçüncü dünya savaşı yaşanıyor. Artık bilgi ekonomisi çağındayız.

O yüzden bu tarihi binada hem tarihimize sahip çıkıyoruz hem de geleceğimize iklim, bilim, kadın vizyonu ile sahip çıkıyoruz. Yeni bir gelecek bizi bekliyor.

Yeşil şehirler, akıllı şehirler, sağlıklı şehirler başlığı altında, kadın bakış açısıyla, kadının duygusal zekasıyla, kadın liderliğiyle ne yapmak gerekiyor? O yüzden bu bakış açısı bizim açımızdan çok önemli." dedi.

LOCALINTERNATIONAL 2022

Türkiye Belediyeler Birliğinin 2012’den bu yana her yıl geleneksel olarak düzenlediği LOCALINTERNational’ın 2022 yılı programı 17 farklı ülkeden 21 öğrencinin katılımıyla tamamlandı.

bilgilendirilen katılımcılar şehir turu ile Ankara programını tamamladı.

Bir sonraki durak Balıkesir’de ise LOCALINTERNational katılımcıları Balıkesir Büyükşehir Belediyesi’nin gençlere yönelik açmış olduğu tesisleri görme fırsatı buldu. Bu kapsamda Balıkesir Millet Kütüphanesi Ahmet Kot Kitaplığı ve Dijital Gençlik Merkezi ziyaret edildi. Ardından Çanakkale’ye hareket eden katılımcılar Çanakkale Şehitler Anıtı’nı ve Çanakkale Belediyesini ziyaret etti. Başkan Yardımcısı Mehmet İrfan Mutluay’ın ağırladığı katılımcılara belediyenin gençlere yönelik faaliyetleri anlatıldı. Programın son durağı olan İstanbul’da ise ilk gün Ümraniye Belediyesine bir ziyaret düzenlendi. Başkan İsmet Yıldırım tarafından misafir edilen katılımcılar Ümraniye Millet Bahçesi’ni de gezdi. Aynı gün Sancaktepe Belediye Başkanı Şeyma Döğücü de katılımcıları belediye binasında kabul etti. Sonrasında belediyenin spor, bilim ve kültür tesisleri ve gençlerin bu hizmetlerden nasıl faydalandıkları yerinde görüldü.

Son gün tarihi yarımada da yer alan Sultanahmet Camii ve Meydanı, Ayasofya-i Kebir Cami-i Şerifi ve Topkapı Sarayı rehber eşliğinde tanıtıldı. Programın kapanışı ise boğaz turuyla beraber düzenlenen gala yemeğiyle yapıldı. Katılımcılara sertifikaları takdim edildi ve kapanış konuşmaları ile LOCALINTERNational 2022 son buldu.

21-27 Ağustos tarihleri arasında yapılan program kapsamında Ankara, Balıkesir, Çanakkale ve İstanbul ziyaretleri gerçekleştirildi. Açılış her yıl olduğu gibi Ankara’da TBB hizmet binasında düzenlendi.

Açılış Cumhurbaşkanlığı Yerel Yönetim Politikaları Kurulu Başkan V. Prof. Dr. Şükrü Karatepe, TBB Genel Sekreteri Dr. Hayri Baraçlı katıldı. TBB Genel Sekreteri Dr. Baraçlı, açılış konuşmasında LOCALINTERNational programının geçmişinden ve TBB’nin yürüttüğü projelerden bahsetti. Prof. Dr. Karatepe ise açılış konuşmasında Türkiye’deki yerel yönetim sisteminden kısaca söz etti. Soru cevap ve tanışma bölümünden sonra açılış programı geleneksel hatıra fotoğrafının çekilmesiyle sona erdi.

Açılışın ardından ilk gün sunum ve derslerle sürdü. İlk gün programı

Dışişleri Bakanlığı ziyareti ile sona erdi. Bu ziyarette Kültürel Diplomasi Genel Müdür Yardımcısı Osman İlhan Şener katılımcılara Türkiye’nin kültür alanında yürüttüğü diplomatik faaliyetleri aktardı. İkinci gün TBB’den Cemal Baş’ın verdiği kariyer eğitimi ile başladı. Ardından Altındağ Belediyesine saha ziyareti gerçekleştirildi. Burada TBB’nin yürüttüğü fikir ve proje yarışmalarında ödül alan “Sıfır Atık Okulu” gezildi. Sonrasında ise Altındağ Belediye Başkan Yardımcısı Abdurrahman Karabudak katılımcılara belediyenin tarihini ve hizmetlerini anlatan bir sunum yaptı. Öğleden sonra ise Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı (YTB) ile Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı (TİKA) kurumları ziyaret edildi. Bu kurumların çalışmaları hakkında alanında uzman isimler tarafından

“BİSİKLETİNİZİ ALIN, BU EŞSİZ HEYECANA SİZ DE KATILIN”

Eyüpsultan Belediyesi tarafından, Avrupa Hareketlilik Haftası kapsamında ilçe sakinlerine yönelik düzenlediği etkinlik renkli görüntülere sahne oldu.

turunda önce Yeşilpınar Yağlıdere Parkı'na oradan da Alibeyköy Osmanlı Park'a pedal çevirdiler.

“Hareketliliğin, yaşantımızın içerisinde olması gerektiğini anlatmak için yaptık.”

Başkan Deniz Köken etkinlikle ilgili yaptığı açıklamada, “Bisiklete bindik, vatandaşlarımız, gençler, hanımefendiler spor yaptılar, tenis oynadılar. Bir çok sportif faaliyeti bir arada yaptılar. Hareketliliğin, yaşantımızın içerisinde bilinçli olarak var olması gerektiğini anlatmak için yaptık. Sporun yaşamımızın bir parçası olması lazım. Burada hem Bezmialem hem de bizim sağlık birimimiz ölçümler de yaptılar. Bunun devam etmesi lazım. Katılımcılara teşekkür ediyorum.” dedi.

**Eyüpsultan Belediye Başkanı
Deniz KÖKEN**

Yağlıdere Parkı'nda ve Alibeyköy Osmanlı Park'ta Etkinlikler Devam Etti

Bisiklet turu dışında Yağlıdere Parkı'nda vatandaşlara yağ/kas ölçümü yapıldı, çeşitli etkinlikler gerçekleştirildi. Alibeyköy Osmanlı Park'ta da vatandaşlar ve gençler kendileri için kurulan spor istasyonları ve spor eğlence parkurlarında spor yaptılar, geleneksel oyunlar oynadılar, yağ/kas ölçümü yaptırdılar.

Vatandaşları bireysel araçlar yerine alternatif ulaşım metotlarını kullanmaya teşvik etmek için düzenlenen etkinliklerin ilki bisiklet turu oldu. “Bisikletinizi alın, bu eşsiz heyecana siz de katılın” çağrısında bulunan Eyüpsultan Belediye Başkanı

Deniz Köken'in katılımıyla düzenlenen bisiklet turuna Eyüpsultanlıların ilgisi yoğun oldu. Etkinliğe katılan vatandaşlar “Harekete Geç Bisiklet Sürmeyi Seç” sloganıyla gerçekleşen ve İmar Blokları otobüs son durağından başlayan bisiklet

BELEDİYE HUKUKÇULARI TBB'DE BİR ARAYA GELDİ

Türkiye Belediyeler Birliği tarafından düzenlenen Belediye Hukukçuları Eğitim ve Değerlendirme Toplantısı, büyükşehir belediyeleri birinci hukuk müşavirleri, büyükşehir ilçe belediyelerinin hukuk işleri müdürleri ve avukatlarının katılımıyla 22-23-24 Ağustos tarihlerinde TBB hizmet binasında gerçekleştirildi.

TBB Genel Sekreteri
Dr. Hayri BARAÇLI

Toplantı, Cumhurbaşkanlığı Yerel Yönetim Politikaları Kurulu Başkan V. Prof. Dr. Şükrü Karatepe ve TBB Genel Sekreteri Dr. Hayri Baraçlı'nın açılış konuşmalarıyla başladı.

Dr. Baraçlı: “Hedefimiz Türkiye’deki yerel yönetimlerde fikir ve hedef birliğini yakalayabilmek.”

Toplantıda imar ile ilgili hukuki konuların yanı sıra mevzuatla ilgili diğer konuların da değerlendirileceğini kaydeden Genel Sekreter Dr. Baraçlı, “Bugün TBB’de gerçekleştireceğimiz toplantıda fikir alışverişinde bulunacağız. Hedefimiz, Türkiye’deki yerel yönetimlerde fikir ve hedef birliğini yakalayabilmek ve yerel yönetim anlayışı içerisinde hizmet kalitesini artırarak hizmet standardı oluşturmak. Bunun için de en tabi şart hukuki anlayışın ortak hedefler doğrultusunda sağlanabilmesidir. TBB olarak bu toplantıda, sizlerden gelen talepler doğrultusunda bizlerin de tespit ettiği problemleri tartışacak ve çözüm önerileri geliştirme fırsatı oluşturacağız.” diye konuştu.

Prof. Dr. Karatepe: “Belediyelerdeki avukatlarımız belediyenin çıkarlarını ve menfaatlerini korumak için çalışıyorlar.”

Konuşmasında sık sık kendi tecrübelerinden örnekler paylaşan Prof. Dr. Karatepe belediyelerin hukuki alanda yaşadıkları sorunlara değindi. Hukuk ile mevzuatın karıştırılmaması gerektiğinin altını çizen Karatepe, “Devletin bütün müesseseleri gibi belediyeler de hukukla kuruluyor, hizmet hukukla alınıyor, hukuki bir dayanağı yoksa bütçesi olmuyor. Dolayısıyla hukuk devletini konuşurken idarenin hukuka bağlılığını ve hukukla düzenlenmesini konuşuyoruz. Bu anlamda belediyeler bir hukuk sistemi üzerinde hareket ediyor. Hukukla mevzuatı karıştırmamamız lazım. Bizim sıkıntımız mevzuat esasen, hukuk değil. Biz hukuku çok da iyi bilmiyoruz. Hukuk kültürümüz çok da derin değil. Kanun metinleri de dikkatli yazılmış metinler değil, çünkü kültürü ve edebiyatı yok.” dedi.

Hukukun zorunlu ve öğrenilen bir kavram olduğunu kaydeden Prof. Dr. Karatepe konuşmasında şu sözlerle yer verdi: “Belediyelerdeki avukatlarımız belediyenin çıkarlarını ve menfaatlerini korumak için çalışıyorlar. Belediyeler genişledi, zenginleşti, bütçeleri büyüdü, personeli arttı, hizmetleri çok çeşitlendi. Sizin işiniz de bu derece çoğaldı ve güçleşti.” Karatepe konuşmasını toplantının verimli geçmesi temennisiyle noktaladı. Tahkim Yargılaması ve İmar Hukuku odaklı yapılan eğitimlerin ilk gün oturumunda İstanbul Tahkim Merkezi Yönetim Kurulu Başkanı Prof. Dr. Ziya Akıncı ve Genel Sekreteri Yasin Ekmen, ‘İS-TAC Tahkiminde Duruşma’ konulu sunumlarını gerçekleştirdi. İkinci gün oturumlarında Dr. Ayşe Ünal ‘İmar Mevzuatı Çerçevesinde Belediyelerin Görev ve Yetkileri’ başlığında görüş ve değerlendirmelerde bulundu. Eğitimin son gününde ise Mamak Belediye Başkan Yardımcısı Abdurrahman Keleş yapı denetim uygulamaları hakkında belediye hukukçuları ile bilgi ve tecrübelerini paylaştı.

Genel Sekreter Dr. Baraçlı, “Bugün TBB’de gerçekleştireceğimiz toplantıda fikir alışverişinde bulunacağız. Hedefimiz, Türkiye’deki yerel yönetimlerde fikir ve hedef birliğini yakalayabilmek ve yerel yönetim anlayışı içerisinde hizmet kalitesini artırarak hizmet standardı oluşturmak.” diye konuştu.

SUKİ GENEL MÜDÜRLERİ KOMİSYONU TOPLANDI

Türkiye Belediyeler Birliği Su ve Kanalizasyon İdareleri (SUKİ) Genel Müdürleri Komisyonu Toplantısı 8 Eylül'de TBB Hizmet binasında gerçekleştirildi.

Toplantının açılış konuşmalarını TBB Genel Sekreteri Dr. Hayri Baraçlı ile Devlet Su İşleri (DSİ) Genel Müdürü Prof. Dr. Lütfi Akça yaptı.

Sürdürülebilir su yönetimi konusunda sunum yapan Genel Sekreter Dr. Baraçlı, sürdürülebilir su yönetiminin boyutlarını kurumsal ve finansal faktörler, vatandaş odaklı müşteri hizmetleri, enerji verimliliği, içme suyu ve kanalizasyon hizmetleri ve çevresel faktörler olarak belirtti. Suyun tüm canlılar için çok önemli olduğunun altını çizen Dr. Baraçlı, suyun bir ihtiyaçtan öte artık bir varlık yönetimi olduğunu ve bunun bir varlık yönetim anlayışı içerisinde yönetilmesi gerektiğini kaydetti.

Dünyada ve ülkemizdeki su tüketimindeki artışa değinen Dr. Baraçlı,

“Bir insanın günde 25 litre suya ihtiyacı varken 2020 yılında Türkiye’de kişi başı su tüketiminin ortalama 150 litre olduğunu belirtti. Suyun petrolden daha değerli olduğu bir döneme geçildiğini hatırlatan Dr. Baraçlı, 2025 yılında 2 milyar, 2050 yılında ise 7 milyar insanın su bulma ihtimalinin kalmayacağını tahmin edildiğini aktardı.

Dr. Baraçlı, atık suyun musluk suyuna göre 14 kat daha fazla kimyasala ve enerjiye sahip olduğuna dikkat çekerek “Burada farkındalık oluşturacağımız bir konu da atık su yönetimi. Atık su yönetimi anlayışı içerisinde kullanılmayan en büyük şehir atığı olarak atık suyu hedefler içerisine koymamız lazım. Dünyaya bazlı olaya baktığımız zaman atık suların yüzde 80’i arıtılmadan

çevreye veriliyor. Bu da çok kritik bir rakam.” sözlerini kullandı. Türkiye’de su kayıp oranının büyükşehirlerde yüzde 40 olduğunu işaret eden Dr. Baraçlı, bu oranın 2023 yılına kadar yüzde 30, 2028 yılına kadar yüzde 25 seviyesine düşürülmesi gerektiğinin altını çizdi.

DSİ Genel Müdürü Prof. Dr. Lütfi Akça ise su kanal idarelerin, DSİ tarafından yapılan içme suyu ve atık su çalışmalarına ve yaşanan sorunlara değindi. Sürdürülebilir su yönetiminin herkesin ortak hedefi olduğunu kaydeden Prof. Dr. Akça, bunun için kısa vadede neler yapılması gerektiğine ilişkin bilgiler aktardı. Ülkemizdeki su ile ilgili idari yapıların uluslararası standartlarda olduğunu ifade eden Prof. Dr. Akça, etkin su yönetimi için master planlarının tamamlanması gerektiğinin altını çizdi.

Havza koruma planlarının hazırlanması ve içme suyu güvenliğinin sağlanması hakkında yapılması gerekenleri katılımcılarla paylaşan Akça, iklim değişikliğinin su kaynaklarına etkisine değindi.

Dr. Baraçlı, atık suyun musluk suyuna göre 14 kat daha fazla kimyasala ve enerjiye sahip olduğuna dikkat çekti.

e-BELEDİYEÇİLİK SİSTEMİ PROJESİ TANITILDI

Türkiye Belediyeler Birliği ve İçişleri Bakanlığı koordinasyonunda, Kırklareli Valiliği ev sahipliğinde düzenlenen “e-Belediyeçilik Sistemi Projesi” Toplantısı 15 Ağustos’ta Kırklareli İl Özel İdaresi Fuar Salonunda gerçekleştirildi.

Belediyelerin ortak bir platformda buluşturulmasına imkân sağlayan “e-Belediyeçilik Sistemi Projesi”nin tanıtıldığı toplantıya Kırklareli Valisi Doç. Dr. Birol Ekici, Türkiye Belediyeler Birliği Genel Sekreteri Dr. Hayri Baraçlı, İçişleri Bakanlığı Bilgi İşlem Genel Müdürlüğü personeli ile Kırklareli iline bağlı 21 belediye başkanı katıldı.

Kırklareli Valisi Doç. Dr. Birol Ekici ve TBB Genel Sekreteri Dr. Hayri Baraçlı’nın konuşmaları ile başla-

yan toplantıda İçişleri Bakanlığı ile Türkiye Belediyeler Birliğinden ilgili teknik personeller tarafından belediyelerin tek veri tabanında ortak bir altyapıda, standart yazılımlarla tüm iş ve işlem süreçlerini elektronik ortamda yapabilmeleri ve yerel hizmetlerin elektronik ortamda vatandaşlara sunulmasını sağlamak için hayata geçirdiği e-Belediye Bilgi Sistemi Projesi tanıtımı yapıldı.

Sunumun ardından TBB Genel Sekreter Yardımcısı Dr. Ramazan

Özcan Yıldırım, TBB Bilgi İşlem Müdürü Yüksel Koçak, Hayati Kara, Yasin Avcıbaşı, İçişleri Bakanlığı Yaygınlaştırma Sorumluları Şükrü Çiçek, Kemal Tosun, Sefa Bahadır Çağlar, Cem Karagöz, Rukiye Acar ile Kırklareli Üniversitesi Yazılım Mühendisi Öğretim Üyesi Bora Arslan tarafından belediye başkanları ve başkan yardımcılarına İçişleri Bakanlığınca hizmete sunulmuş olan ve belediyelerde kullanılan idari ve mali modüller hakkında teknik bilgilendirmeler yapıldı.

MATRA-CA PROJE SONUÇLARI İSTİŞARE TOPLANTISI

Türkiye Belediyeler Birliği ve Hollanda Belediyeler Birliğinin (VNG) birlikte yürüttüğü Belediyeler Kent Konseyleri ile Birlikte Çalışıyor Proje Sonuçları İstişare Toplantısı 18 Ekim’de TBB hizmet binasında yapıldı.

MATRA-CA programı gibi önemli araçlarla belediyeler seviyesinde gerçekleştirmek istiyoruz.” dedi. Hollanda Büyükelçiliğinin böylesine önemli bir programda yer almasından gurur duyduğunu kaydeden Oostelbos, bu tür çalışmaların vatandaşlar ve belediyeler arasındaki ilişkileri güçlendirdiğinin altını çizdi. Hollanda Belediyeler Birliği Uluslararası İş Birliği Ajansı Proje Yöneticisi Mathijs Kuppen, toplantıda projenin çıktılarını tartışarak gelecek için neler yapılabileceğinin ve nasıl bir yol haritası çizilebileceğinin değerlendirileceğini belirtti. Yerelde iş birliği fırsatları ve vatandaş katılımının önemine dikkat çeken Kuppen, projeye dâhil olan herkese teşekkürlerini iletti.

Hollanda ve Türkiye yerel yönetimleri arasında iş birliklerinin uzun yıllara dayandığını hatırlatan TBB Genel Sekreter Yardımcısı Kayhan Özüm, projenin süreçleri hakkında bilgiler aktardı. Özüm, konuşmasında projeye emek veren herkese ve iki ülke arasındaki iş birlikleri çalışmalarına katkı sunan Hollanda Büyükelçiliğine teşekkürlerini sundu.

Toplantıya video mesajıyla katılan Hollanda Belediyeler Birliği (VNG) Genel Sekreteri ve Hollanda Belediyeler Birliği Uluslararası İş Birliği Ajansı Direktörü Pieter Jeroense ise projeye katkıda bulunanlara teşekkür ederek, iki ülke arasında hayata geçirilen iş birliklerinin devam etmesi temennisini dile getirdi.

Kent konseylerinden temsilcilerin katılımıyla yapılan toplantıda konuşan TBB Genel Sekreteri Dr. Hayri Baraçlı toplantıda kent konseylerinin yanı sıra gençlik ve çocuk konseylerinin de önemine değindi. Toplantının temel noktasının belediyeler ve vatandaşlarla kent konseylerinin birlikte çalışabilmesi olduğunu ifade eden Dr. Baraçlı, “Yönetim felsefesi açısından da bu önemli bir unsur. Hem şeffaflık hem katılımcılık hem de değişimi yönetebilmek adına önemli bir çalışma. Bazen kent konseylerinin fikirlerinden birçok projeye imzalar atılabiliyor. Bu nedenle ‘herkesin fikri değerlidir’ mantığına, yerel yönetimlerde çalışmaların hızlı bir şekilde

devam etmesi gerekiyor. Sadece kent konseyleriyle değil gençlik ve çocuk konseyleriyle de bu çalışmalar sürdürmemiz gerekiyor. Biz de TBB olarak bu fikirleri işleyip bilgi haline dönüştürüp aynı zamanda belediyelerimizin vizyonuna da katkı sağlamak amacıyla çalışmalarımıza devam ediyoruz.” şeklinde konuştu.

Toplantıda söz alan Hollanda Büyükelçisi Müsteşarı Walter Oostelbos, Hollanda ve Türkiye’nin tarihi, sosyal, siyasi ve ekonomik bağlarına dikkati çekerek “İkili ilişkilerimizi ve iş birliğimizi daha da derinleştirmekle çok yakından ilgileniyoruz. Bunu hem ulusal seviyede hem de

ÜRDÜN HEYETİ TBB'Yİ ZİYARET ETTİ

Türkiye Belediyeler Birliği Genel Sekreteri Dr. Hayri Baraçlı, Qudra 2 Programı kapsamında 16 Ekim'de Ürdün'den ölkemize gelen belediye başkanları heyetini TBB hizmet binasında ağırladı.

Son dönemde Suriye'deki iç savaş nedeniyle ölkemiz başta olmak üzere bölge ölkelerin karşılaştığı yoğun göç karşısında belediyelerin dirençliliklerinin artırılması amacıyla iki ölk belediyeleri arasında tecrübe paylaşımının sağlanması ve iyi uygulamaların yaygınlaştırılması amacıyla yapılan çalışma ziyareti kapsamında Ürdünlü Belediye Başkanları ve Ürdün Yerel Yönetimler Bakanlığı temsilcileri ilk olarak TBB'yi ziyaret etti. Genel Sekreter Dr. Baraçlı göç yönetimi konusunda Türkiye'de belediyelerin önemli rol üstlendiğini belirterek, belediyeler göç ve göç yönetimi konusunda

stratejiler geliştirerek hizmetlerini yeniden şekillendirdiklerini vurguladı. Göç dalgasıyla beraber şehirlerde artan nüfus yoğunluğuna rağmen içme suyu, atık su, katı atık yönetimi gibi hizmetlerin kesintisiz devam ettirildiğini belirtti. Bu çerçevede iki ölk arasında tecrübe paylaşımının ve iş birliğinin önemli olduğunu vurguladı. Heyet bundan sonraki süreçte Gaziantep ve Adana Büyükşehir, Seyhan, Şahinbey ve Sıru Belediyelerine ziyaretlerde bulunarak göç yönetimi konusunda ölkemizdeki uygulamaları yerinde inceleyecek.

Genel Sekreter Dr. Baraçlı göç yönetimi konusunda Türkiye'de belediyelerin önemli rol üstlendiğini belirterek, belediyeler göç ve göç yönetimi konusunda stratejiler geliştirerek hizmetlerini yeniden şekillendirdiklerini vurguladı.

İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ GÖRÜŞÜLDÜ

Türkiye Belediyeler Birliği ile Çevre ve Şehircilik Müdürlüğü tarafından sekretaryası yürütülen İklim Değişikliği Komisyonu, 18 Ağustos'ta TBB hizmet binasında gerçekleştirilen toplantıda iklim değişikliğiyle ilgili önemli konuları görüştü.

Toplantının açılış konuşmaları TBB Genel Sekreteri Dr. Hayri Baraçlı ve İklim Değişikliği Başkanlığı Başkan Yardımcısı Dr. Tuğba Dinçbaş tarafından yapıldı.

Dr. Baraçlı: “Belediyelerimizle sürekli temas halinde olacağız.”

Açılışta söz alan Genel Sekreter Dr. Baraçlı, kalkınmanın yerelde başladığının altını çizerek belediyelerin iklim değişikliğiyle mücadele kapsamında neler yapabileceğinin toplantı çerçevesinde görüşüleceğini kaydetti. Türkiye'nin 2053 yılı sıfır emisyon hedefini hatırlatan Dr. Baraçlı, toplantıda yerel yönetimlerin bu konuda çalışmaları ve tüm Türkiye'de 30 büyükşehir ve 51 ille ilgili bir eylem planı oluşturulmasının değerlendirileceğini belirterek halihazırda birçok belediyede bu konudaki çalışmaların hızlı bir şekilde devam ettiğini ifade etti.

Daha önce 30 büyükşehir belediyesinin yalnızca 16'sında sera gazı envanteri bulunurken TBB tarafından düzenlenen eğitim programları ile bu sayının 28'e yükseldiğinin altını çizen Baraçlı, sera gazı azaltma çalışmalarının ülkenin kalkınmasına büyük katkı sağlayacağına vurgu yaptı. Dr. Baraçlı konuşmasını şöyle sürdürdü: “TBB'nin hedefi belediyelerin belirlenmiş hedefler

doğrultusunda entegrasyonunu sağlamak, aynı zamanda gelişmeleri de takip ederek iyileştirme odaklı faaliyetlere destek vermektir. Bizler bu çerçevede çalışmalarımız devam ederken eylem planlarının hazırlanması, uygulanması ve bununla ilişkili destekleyici faaliyetlerle ilgili neler yapılabilir sürekli belediyelerimizle temas halinde olacağız.”

Dr. Dinçbaş: “Her konuda destek olacağımızı belirtmek istiyorum.”

Konuşmasında iklim değişikliğinin süreçlerine ilişkin bilgiler aktaran Dr. Dinçbaş, ayrıca iklim değişikliğinin yerel yönetim boyutlarına değindi.

İklim Değişikliği Başkanlığı olarak yapılan çalışmaları yakından takip ederek destek olmaya gayret ettiklerini kaydeden Dr. Dinçbaş “Bugün iklim değişikliği gibi geleceğimizi en derinden etkileyecek bir konuyla ilgili görüş alışverişinde bulunmak ve TBB'nin çalışmalarını paylaşmak üzere buradayız. Sayın Cumhurbaşkanımız tarafından Net Sıfır Vizyonu açıklandıktan sonra Başkanlık olarak akademi, belediyeler, özel sektör, STK'larda kendi alanlarına yönelik bu konuda yapılan tüm çalışmaları dikkatle takip ettiğimizi ve elimizden geldiğince her konuda

destek olacağımızı belirtmek istiyorum.” şeklinde konuştu.

Açılış konuşmalarının ardından Sıfır Atık Uygulamaları Daire Başkanı Okan Bahrioğlu “Sokak Toplayıcılarına İlişkin 6 No'lu Genelgenin Uygulanması Esasları” konusunu anlattı. REC Türkiye Direktörü Rifat Ünal Sayman ise “Sera Gazı Envanteri Eğitimi ve Sonuçları”nı katılımcılarla paylaştı. TBB Uzmanları Ayşegül Kocabay ve Şule Karaca da “Ülkemizde ve Dünyada YİDEP Örnekleri ve Alt Komisyon Kurulması” konu başlıklı sunumlarını gerçekleştirdi. Toplantı görüş ve öneriler alındıktan sonra TBB Genel Sekreter Yardımcısı Dr. Ramazan Özcan Yıldırım'ın kapanış konuşmaları ile sona erdi.

Konuşmasında iklim değişikliğinin süreçlerine ilişkin bilgiler aktaran İklim Değişikliği Başkanlığı Başkan Yardımcısı Dr. Tuğba Dinçbaş, ayrıca iklim değişikliğinin yerel yönetim boyutlarına değindi.

TEPEBAŞI BELEDİYESİNDEN İSTASYONDAN BAĞIMSIZ ELEKTRİKLİ BİSİKLET

Üretimin, araç trafiğinin ve diğer tüm kirleticilerin daha yoğun olduğu şehir merkezlerinde alınacak olan tedbirler dünya genelinde sürdürülen mücadelede daha kilit rol oynamaktadır.

Tepebaşı Belediye Başkanı
Dt. Ahmet ATAÇ

biri olan ulaşımdan kaynaklı salınımların engellenmesi son günlerde başta Avrupa şehirleri olmak üzere tüm dünya şehirlerinin gündemine girmiş durumda.

Türkiye’de, gerçekleştirdiği AB projeleriyle, uluslararası iş birlikleriyle ve kazandırdığı diğer tüm hibelerle adını duyuran Tepebaşı Belediyesi, vizyoner projeleriyle iklim değişikliği ile mücadelede Türkiye’de ilklerine imza atmaya devam ediyor. Bu kapsamda, 2022 yılının son çeyreğinde planlanarak hayata geçirilen ve Türkiye’nin ilk istasyondan bağımsız elektrikli bisiklet filosununun şehre kazandırılması yönünde çalışmalar tamamlandı. Buna göre her geçen gün talebe göre artırılacak olan elektrikli bisikletleri Eskişehirli vatandaşlar mobil uygulamayla kullanabilecekler. Şehir içinde kısa mesafe ulaşımlarında özel araç kullanımını azaltarak şehir hava kalitesini artırmak yönünde atılmış en büyük adımlardan biri olarak gerçekleştirilen bu projenin diğer belediyelere de örnek olması hedefleniyor. Kamu ve özel sektör iş birliği modeliyle belediye bütçesinden herhangi bir harcamaya yapılmadan ve aynı zamanda gelir getirecek bir modelle şehre elektrikli bisiklet filosunu kazandıran Tepebaşı Belediyesi; hayata geçirdiği bu proje ile küresel ısınmayla mücadelede elini taşın altına koyan belediyelerden oldu.

İklim değişikliği ve küresel ısınma ile ilgili tedbirlerin alınması süreçlerinde yerel yönetimlere stratejik görevler düşmektedir. Paris Anlaşması’nın imzalanması ve düzenli yapılan COP Zirvelerinin (İklim Zirvesi) sonucu olarak Türkiye de karbon emisyonlarının azaltılması

yönünde ulusal ve yerel önlemler alınmakta, stratejik planlar oluşturulmaktadır. Tüm dünyada küresel ısınma hızını yavaşlatabilmek adına şehirlerde en büyük etkenler araştırılmakta ve bunlara yönelik tedbirler alınmaktadır. Karbon emisyon oranlarının en büyük etkenlerinden

TBB 2022 EKİM AYI OLAĞAN MECLİS TOPLANTISI

Türkiye Belediyeler Birliği Ekim Ayı Olağan Meclis Toplantısı, TBB ve Gaziantep Büyükşehir Belediye Başkanı Fatma Şahin başkanlığında 27 Ekim’de TBB hizmet binasında yapıldı.

Belediye başkanları ile meclis üyelerinin katılımıyla gerçekleştirilen toplantının açılışında konuşan Başkan Fatma Şahin, dünyanın zor bir dönemden geçtiğini hatırlatarak, “Adını koyamadığımız 3. Dünya Savaşı’nın altyapısını yaşamaya başladığımızı düşünüyorum. Birisi vanayı eline alıp doğalgaz üzerinden tehditle dünyayı başka bir ateşe atmaya çalışırken, Avrupa’nın göbeğinde büyük bir göçün, büyük bir ateşin yaşanmasını hepimiz ibretle izliyoruz. Sosyal barış ve sosyal adaletin hızlı bir şekilde; çevresel bakışla, ekonomiyi ekolojiye dönüştürerek, yalnızca bakanlıklardan ya da Cumhurbaşkanından beklemeden topyekûn bir seferberlikle sağlanması gerek.” dedi.

Türkiye’nin 2023 hedeflerine ilerlerken bilgi ekonomisinin önemine işaret eden Başkan Şahin, “Bilgi güçtür, iktidar yapar. Şehirlerimizi bilgiye dayalı yönetmemiz bizim en büyük gücümüz olacak. Biz oranın lideriyiz, biz ne konuşursak şehir de onu konuşur. Söz, ipucudur. Neye kıymet verirsek neye zaman ayırırsak onda başarılı oluyoruz.” dedi.

TBB olarak yerel yönetimlerin güçlü ve zayıf yönlerini araştırarak neler yapılması gerektiğini çalıştıklarını kaydeden Şahin, “Biz nerede

güçlüyüz, nerede zayıfız? Gücümüzü muhafaza ederken zayıflıklarımızı nasıl güçlendireceğimiz üzerine raporlarımızı hazırlıyoruz. TBB olarak, Türkiye Yüzyılı’nda ‘kalkınma ve demokrasi yerelde başlar’ anlayışıyla dünya nereye gidiyor ve biz hangi kodlarda çalışmalıyız buna odaklandık.” ifadelerini kullandı.

Konuşmasında TBB tarafından hazırlanan “İnsani Gelişme Raporu” ile “Yeşil Şehirler Raporu”nu da paylaşan Başkan Şahin, “Sosyal adalet ve sosyal barışın olması lazım. Dünya beşten büyüktür. Daha adaletli bir dünya mümkündür. Avrupa’nın göbeğinde bu yangın çı-

kinca Cumhurbaşkanımızın ‘Dünya beşten büyüktür’ derken ne demek istediği daha net anlaşılmış olduk.” dedi. Şahin, yeni nesil şehirlerin sağlıklı, dirençli, kapsayıcı, yeşil ve akıllı şehirler olacağının altını çizerek küresel ısınma, iklim değişikliği, yeşil kalkınma ve göç konularında yerel yönetimler için belirlenen politikaları anlattı. Başkan Şahin’in konuşmasının ardından gündem maddelerinin görüşülmesine geçildi. TBB Genel Sekreteri Dr. Hayri Baracli gündem maddeleri hususunda katılımcıları bilgilendirirken gündem maddeleri görüşülerek oy birliğiyle karara bağlandı.

Başkan Şahin, “Bilgi güçtür, iktidar yapar. Şehirlerimizi bilgiye dayalı yönetmemiz bizim en büyük gücümüz olacak.” dedi

TÜRKİYE VE AVUSTURYA BELEDİYELERİ İŞ BİRLİĞİNE GİDİYOR

Türkiye Belediyeler Birliği ve Gaziantep Büyükşehir Belediye Başkanı Fatma Şahin 20-21 Ekim tarihlerinde düzenlenen Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası (EBRD) toplantısı için gittiği Viyana’da Avusturya Belediyeler Birliği ve Viyana Belediye Başkanı Michael Ludwig’i ziyaret etti.

nasıl su medeniyeti oluşturduğunu bütün dünyaya göstermemiz lazım.” dedi.

Türkiye’nin Viyana Büyükelçisi Ozan Ceyhan da çok yönlü bir şehir olan Gaziantep’in Viyanalılar tarafından daha iyi tanınması için buradaki Türk toplumuyla yoğun bir çalışma sürdüreceklerini belirterek, Avusturya’da Gaziantep’e kardeş şehir olabilecek çok sayıda güzel kentin bulunduğunu dile getirdi.

Viyana milletvekili Aslıhan Bozatemur’un da katıldığı ziyarette iki Birlik arasında ekolojik kent, gastronomi, ticaret, yeşil ulaşım ve kardeş şehir konularında iş birliği fırsatları görüşüldü. Karşılıklı tecrübelerin paylaşıldığı görüşmede Gaziantep’te hayata geçirilen çalışmalarından örnekler aktaran Başkan Şahin, “Birlikte yapacağımız çalışmalar önemli bir başlangıç olacak. İki ülke arasında dostluk ve barışın kazanacağına ve yerelden yerele diplomasiyi artırıp çoğaltacağımıza inanıyorum.” dedi.

Akademik iş birliği çalışmalarının da gündeme geldiği toplantıda Başkan Şahin, Avusturya Belediyeler Birliği Başkanı Michael Ludwig ve ekibini Türkiye’deki belediyelerle tecrübelerini paylaşmak üzere Türkiye’ye davet etti.

Başkan Şahin: “Şimdi tanıtım zamanı.”

Türkiye’nin Viyana Büyükelçiliğinde Türk sivil toplum kuruluşu temsilcileriyle de bir araya gelen Başkan Şahin, burada yaptığı konuşmada 2014’te belediye başkanı olarak göreve başladığı Gaziantep’te akıllı şehir planlaması, yeşil şehir, kültürel mirasın korunması ve mülteci konularında dünyaya örnek gösterilebilecek bir belediyecilik modeli meydana getirdiklerini ifade etti.

Kültürel mirasın ülkeler ve toplumlar için önemine dikkati çeken Şahin, Gaziantep’te İslam medeniyetine ait bütün tarihi eserlerin restorasyondan geçirilerek ziyarete hazır hale getirildiğini belirterek, “Şimdi tanıtım zamanı, Fırat’ın çocuklarının nasıl bir medeniyet kurduğunu,

Başkan Şahin, “Birlikte yapacağımız çalışmalar önemli bir başlangıç olacak. İki ülke arasında dostluk ve barışın kazanacağına ve yerelden yerele diplomasiyi artırıp çoğaltacağımıza inanıyorum.” dedi.

YAŞLILARIN SORUNLARINI ARAŞTIRMA KOMİSYONU TOPLANDI

Türkiye Belediyeler Birliği Genel Sekreteri Dr. Hayri Baraçlı, Genel Sekreter Yardımcısı Dr. Ramazan Özcan Yıldırım ve Hukuk İşleri Müdürü Av. Zeliha Mercimek ile Türkiye Büyük Millet Meclisinde “Yaşlıların Hayatın Çeşitli Alanlarında Yaşadıkları Sorunların Araştırılarak Alınması Gereken Tedbirlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonu”na katıldı. 6 Ekim’de toplanan komisyonda Dr. Baraçlı, “Adil Bir Yaş Alma” konulu sunumunu yaptı.

Dr. Baraçlı sunumunda şunları söyledi: “2019 yılında 60 yaş ve üzeri insan sayısı 1 milyar civarındayken 2020 yılında 60 yaş ve üstü insan sayısı, 5 yaşından küçük çocukları da geçti. Onun için 2050 yılında da 60 yaş üstü dünya nüfusu oranı yüzde 12’den yüzde 22’ye, neredeyse iki

katına çıkacak. Bu da bizim çeşitli tedbirler almamızı gerektiriyor. Biz de bu noktada yerel yönetimler olarak farklı bir perspektiften olaylara bakıp Türkiye’de 1391 belediyenin çalışmalarının bu boyutta gelişmesi gerekliliğiyle ilgili çalışmalarımızı yapıyoruz.” Sunumda dünya nüfus

projeksiyonları ve buradan hareketle konuya ilişkin ideal hizmetin hangi unsurları içermesi gerektiği aktarıldı. Bununla beraber belediyelerin yaşlılara yönelik hizmetleri anlatılarak komisyon üyelerinin soruları cevaplandırıldı.

UCLG DÜNYA KONGRESİ

Türkiye Belediyeler Birliğinin de üyesi olduğu Birleşmiş Kentler ve Yerel Yönetimler Teşkilatı’nın (UCLG) 7. Dünya Kongresi 10-14 Ekim 2022 tarihleri arasında Güney Kore’nin Daejeon şehrinde düzenlendi.

2022-2025 dönemi yönetim organları seçiminin de gerçekleştirildiği Kongre kapsamında; Yönetim Kurulu, Genel Kurul ve Dünya Konseyi toplantıları ile tematik oturumlar dünyanın farklı bölgelerinden gelen binden fazla şehrin temsilcisinin katılımıyla gerçekleştirildi.

Kongrede, 7 bölge teşkilatından katılan üye belediyelerin yaptığı seçim sonrası; Konya Büyükşehir Belediye Başkanı Uğur İbrahim Altay, Güney Kore Daejeon Büyükşehir

Belediye Başkanı Jang-Woo Lee, Uruguay Montevideo Büyükşehir Belediye Başkanı Carolina Cosse ve Hollanda Lahey Büyükşehir Belediye Başkanı Jan Van Zanen’in birer yıl UCLG Başkanlığı yapması için fikir birliğine varıldı. Bunun yanında TBB Başkanı Fatma Şahin, UCLG’nin karar organı olan Dünya Konseyi ve Yönetim Kurulu üyeliğine seçildi. Teşkilatın 2023 yılı dönem başkanlığını devralan Konya Büyükşehir Belediye Başkanı Uğur İbrahim Altay, Dünya zirvesinde

yaptığı konuşmada tüm dünyanın barışa, huzura ve adalete en çok ihtiyaç duyduğu bir dönemde; UCLG olarak daha fazla barış istemekten hiçbir zaman geri durmayacaklarını ifade ederek, “Sahip olduğumuz dayanışma ruhu, güzel bir gelecek inşa etmeyi en büyük amaç olarak gören bizler için güç kaynağı olacaktır. ‘Bir’ olarak; daha sürdürülebilir, daha barışçıl ve daha adil şehirlerin yaygınlaşmasını sağlamak en öncelikli hedefimizdir.” diye konuştu.

ULAŞIM DAİRE BAŞKANLARI İSTİŞARE TOPLANTISI

Türkiye Belediyeler Birliği Ulaşım Daire Başkanları İstişare Toplantısı, belediyelerin ulaşım daire başkanları, çeşitli bakanlık ve belediye temsilcilerinin katılımıyla 7 Eylül’de TBB hizmet binasında gerçekleştirildi.

Toplantının açılış konuşmaları TBB Genel Sekreteri Dr. Hayri Baraçlı, TBB Ulaşım Komisyonu Başkanı ve Gaziantep Büyükşehir Belediyesi Ulaşım Daire Başkanı Hasan Kömürçü ile 1. Sınıf Emniyet Müdürü Zeki Bal tarafından yapıldı.

Dr. Baraçlı: “TBB olarak toplu ulaşım bilinçlendirme seferberliği başlatabiliriz.”

TBB Genel Sekreteri Dr. Hayri Baraçlı açılışta gerçekleştirdiği “Toplu

Ulaşımında Mükemmele Doğru” başlıklı sunumunda pandemi sonrası ulaşım, ulaşım ana planı, akıllı toplu ulaşım, entegre planlama, filo yönetimi, akıllı altyapı ve erişilebilirlik gibi konu başlıklarına değindi.

Konuşmasında sürdürülebilir toplu ulaşımın önemine yer veren Dr. Baraçlı, “Sürdürülebilir toplu ulaşım, kalitenin sürekliliğinin sağlanmasıyla yakalanabilir. Sürdürülebilir ulaşım anlayışıyla çevre odaklı bir

anlayış içerisinde hizmet ve yaşam döngüsüne entegre ettiğimizde gelecek nesillere daha yaşanabilir bir dünya, şehir, köy, kasaba bırakma fırsatına sahip olabiliriz. Onun için hem çevreyi hem ekonomiyi hem enerjiyi düşünerek çalışmalarımızı sürekli olarak devam ettirmemiz gerekiyor.” dedi.

Toplu ulaşımın bir kültür olduğuna ve bireyselleşmenin önüne geçebilmek için trafik eğitimlerinin anao-

kullarından başlaması gerektiğine vurgu yapan Dr. Baraçlı, “Anaokulundan başlayarak toplu ulaşımı sevdirmeyi ön planda tutmamız lazım. TBB olarak yerel yönetimler, Milli Eğitim Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı ile toplu ulaşım bilinendirme seferberliği başlatabiliriz. Bu seferberlikte bugünkü toplantının bir çıktısı olabilir.” diye konuştu.

Kömürcü: “Yeşil ulaşım hedeflerimize katkı sağlayacaksa hızlı bir şekilde yönetmelik üzerinde çalışmaları tamamlamamız gerekiyor.”

Pandemi ve Ukrayna Savaşı ile beraber enerjinin ne kadar önemli olduğunun daha iyi anlaşıldığını kaydeden Kömürcü, iklim değişikliğinin olumsuz etkilerinden bahsederek Türkiye’de de son zamanlarda yaşanan zamansız yoğun yağışlara dikkati çekti. Çevre sorunlarının yaşam kalitesini düşürdüğünü belirten Kömürcü, dünyanın bu süreci yönetmek için başlattığı çeşitli iş birliklerine değindi.

Türkiye’nin 2022 yılında İklim Şurası düzenlediğini ifade eden Kömürcü, “Çevre Bakanlığımızın adı

da bu vesileyle değişmiş oldu. Bu da bu konudaki duruşumuzu açıkça ortaya koymuştur. Yerel yönetimler olarak yetki sınırları çerçevesinde bu olumsuzlukları ilk etapta minimize etmeye orta ve uzun vadede ise etkilerini ortadan kaldırmaya yönelik politikaları hayata geçirmek için ciddi uğraşlar vermekteyiz.” dedi. Konuşmasında belediyelerin mevzuat ve yönetmeliklerden kaynaklı yaşadıkları zorluklara dikkati çeken Kömürcü, “Belediyeler olarak yeşil ulaşım hedeflerimize katkı sağlayacaksa hızlı bir şekilde yönetmelik üzerinde çalışmaları tamamlamamız gerektiğini düşünüyorum.” dedi.

Bal: “Trafik kazaları gençler ve çocuklar için birincil ölüm nedeni.”

1. Sınıf Emniyet Müdürü Zeki Bal Konuşmasında trafik güvenliğini artırmaya yönelik Birleşmiş Milletler (BM), Avrupa Birliği (AB) ve Türkiye’deki hayata geçirilen faaliyetlere yer veren Emniyet Müdürü Bal, 2021-2030 Karayolu Trafik Güvenliği Strateji Belgesi ve 2021-2023 Karayolu Trafik Güvenliği Eylem Planı ile güvenli yaklaşım sistemi ve 2021-2023 Karayolu Trafik Gü-

TBB Genel Sekreteri Dr. Hayri Baraçlı açılışta gerçekleştirdiği “Toplu Ulaşımda Mükemmele Doğru” başlıklı sunumunda pandemi sonrası ulaşım, ulaşım ana planı, akıllı toplu ulaşım, entegre planlama, filo yönetimi, akıllı altyapı ve erişilebilirlik gibi konu başlıklarına değindi.

venliği Eylem Planı ile ilgili gelinen aşama ve alınan mesafelere ilişkin katılımcıları bilgilendirdi.

Dünya Sağlık Örgütü verilerine göre trafik kazalarının yıllık 1 milyon 350 bin can kaybına yaklaşık 20 milyon ise sakatlanmaya sebep olduğunu söyleyen Bal, “Bahsedilen rakamlar milyonlarla ifade ediliyor. Maalesef trafik kazaları istatistiklere göre 5 ve 29 yaş, yani yetiştirdiğimiz en üretken çağda gençler ve çocuklar için birincil ölüm nedeni. Dolayısıyla hayatın, canlılığın, ekonominin, sosyalitenin gereği olan dolaşımın böyle bir etkisi de var. Dolayısıyla vatandaşın can güvenliğinin nasıl sağlanacağı perspektifinden olaya yaklaşıyoruz.” şeklinde konuştu. Bal, konuşmasında Emniyet Genel Müdürlüğü Trafik Başkanlığının çalışmalarını ilişkin de bilgiler aktardı.

Toplantının öğleden sonraki bölümü ise konuyla ilgili sunumlar ve Avrupa Hareketlilik Haftası tanıtımı etkinliği ile devam etti.

Gaziantep Büyükşehir Belediyesi Ulaşım Daire Başkanı
Hasan KÖMÜRCÜ

BELEDİYE BAŞKANLIĞI GÖREVİ YAPMIŞ EMEKLİLERE MAKAM TAZMİNATI ÖDENMESİ VE 7417 SAYILI KANUN’UN GETİRDİKLERİ

Akın ŞİMŞEK

Özlük Daire Başkanı/ Yönetim Hizmetleri Genel Müdürlüğü/ Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı

Belediye başkanlığı görevi yapanlardan herhangi bir sosyal güvenlik statüsünden emekli olanlara makam tazminatı ve bu tazminata bağlı olarak görev tazminatı ödenmesi konusu; 2008 öncesi belediye başkanı seçilenler ile Ekim 2008 sonrası belediye başkanlığına seçilen ve daha önce Emekli Sandığı ile hiç ilişkilendirilmemiş belediye başkanları arasındaki ayırım nedeni ile adil olmayan bir uygulama olarak karşımıza çıkmaktaydı.

İlk olarak Emekli Sandığından emekli olan belediye başkanlarına makam tazminatı ve daha sonra da bu tazminata bağlı olarak temsil veya görev tazminatı ödenmesi öngörülmüş iken, 2008 yılında 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun geçici 4'üncü maddesiyle makam tazminatı ödenen belediye başkanlarının kapsamı biraz daha genişletilmiş ve 2008 yılından önce seçimle göreve gelmiş ve SSK veya Bağ-Kur gibi diğer sosyal güvenlik statülerinden emekli olmuş belediye başkanlarına da; kadınlarda 58, erkeklerde 60 yaş ve herkes için 9.000 gün prim ödeme veya kadın erkek ayrımı olmaksızın herkes için 5.400 gün prim ödeme ve 61 yaş şartını sağlama-ları kaydıyla Emekli Sandığından emekli olan belediye başkanlarına ödenen makam tazminatı ile bu tazminata bağlı olarak verilen temsil veya görev tazminatından yararlanma imkânı sağlanmıştır. Ancak 2008 yılından sonra belediye başkanı seçilenlerden 5510 sayılı Kanuna göre veya SSK ve Bağ-Kur'dan emekli olanlara ise emekli aylıkları ile birlikte makam tazminatı ve bu tazminata bağlı olarak temsil veya görev tazminatı ödenmiyordu.

Kamuoyunda ek gösterge yasası olarak bilinen ve 5 Temmuz 2022 tarihli Resmi Gazetede yayımlanan 7417 sayılı Devlet Memurları Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ile belediye başkanlığı görevi yapanlardan emekli olanlara makam tazminatı ve bu tazminata bağlı olarak temsil veya görev tazminatı ödenmesi ile ilgili önemli bir düzenleme yapılmıştır. Bu yasanın 17'nci maddesi ile 5510 sayılı Kanun'a eklenen ek 21'inci madde düzenlemesi ile seçimle göreve gelen belediye başkanlarından emekli olanlara makam tazminatı ve bu tazminata bağlı olarak temsil veya görev taz-

minatı ödenmesi konusundaki eşitsizlik giderilmiştir. Bu düzenleme ile emekli olunan sosyal güvenlik statüsü ayrımı yapılmaksızın seçimle göreve gelen belediye başkanlarına makam tazminatı ödenmesi öngörülmüş ancak bu tazminatlardan yararlanmanın diğer şartları genel hükümlere göre belirlenmiştir.

Makam Tazminatı Nedir?

Kamu kurumlarında görev yapanlardan kadro dereceleri ve unvanlarına göre öncelikle 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu ile belirlenen gösterge rakamı üzerinden makam tazminatı adı altında bir ilave ödeme yapılması öngörülmüştür. Ayrıca bazı özel meslek mensuplarının makam tazminatları da kendi özel personel kanunlarında belirlenmiştir. Yargı personeline de yüksek hâkimlik tazminatı adı altında belirlenme yapılmıştır. Belediye başkanlarının makam tazminatına ilişkin usul ve esaslar ise 5434 sayılı T.C. Emekli Sandığı Kanunu'nun ek 68'inci maddesinde düzenlenmiştir. Bu maddeye göre makam tazminatı ile yüksek hâkimlik tazminatı ödenmesini gerektiren görevlerde toplam 2 yıl bulunduktan sonra emekliye ayrılanlara makam veya yüksek hakimlik ve temsil veya görev tazminatları bulundukları en üst görevleri esas alınarak ödenmektedir. Örneğin; seçimler nedeni ile bir dönem belediye başkanlığı yapan kişinin daha önce veya belediye başkanlığı sonrasında kamuda makam tazminatına müstahak görevi varsa yüksek göstergeli makam tazminatının belirlenmesinde belediye başkanlığı makam tazminatı da dikkate alınacaktır.

Ancak bu tazminatların ölenlerin dul ve yetimlerine ödenmesinde iki yıl görev yapmış olma şartı aranmamaktadır. Bu tazminatlar, ölenlerin aylığa müstahak dul ve yetimlerine aylık bağlama oranları üzerinden ödenmektedir.

Kamuoyunda ek gösterge yasası olarak bilinen ve 5 Temmuz 2022 tarihli Resmi Gazetede yayımlanan 7417 sayılı Devlet Memurları Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ile belediye başkanlığı görevi yapanlardan emekli olanlara makam tazminatı ve bu tazminata bağlı olarak temsil veya görev tazminatı ödenmesi ile ilgili önemli bir düzenleme yapılmıştır.

Emekli İken Kamuda Çalışmaya Devam Edenlerin Makam Tazminatı

Herhangi bir sosyal güvenlik kurumundan emekli olanların kamuda çalışmaya başlamaları halinde genel olarak emekli aylıkları kesilmekle birlikte seçimle göreve gelenler içerisinde yer alan belediye başkanlarının da dâhil olduğu bazı görevlerde bulunanların istisna olarak emekli aylıkları kesilmemektedir. Kamuda çalışanlardan emekli aylıkları kesilmeyenlere emekli aylıkları ile birlikte makam tazminatları da ödenmeye devam edilmektedir.

Ancak makam tazminatına bağlı olarak verilen temsil ve görev tazminatları, yönetim ve denetim kurulu üyelikleri dâhil olmak üzere kamu kesiminde her ne suretle olursa olsun aylık veya ücret alıp almadıklarına bakılmaksızın görev alanlara bu durumları devam ettiği sürece ödenmemektedir. Tazminattan yararlanırken, yararlanma şartlarını

kaybedenlerin en geç bir ay içinde durumu Sosyal Güvenlik Kurumuna bildirmeleri gerekmektedir. Bu durumun ortaya çıktığı tarihi takip eden aybaşından itibaren tazminat ödenmesine son verilmektedir. Zamanında bildirimde bulunmayanlara ödenen tazminat kanuni faizi ile birlikte geri alınmaktadır.

Makam Tazminatında İki Yıl Görev Yapma Şartı İstisnası

Emekli Sandığı emeklilerine makam tazminatı ödenmesinde bu tazminata müstahak görevlerde en az iki yıl bulunma şartı bulunmakla birlikte dul ve yetimlere bu tazminatların ödenmesi ile 12 Şubat 2000 tarihinden önce makam tazminatına müstahak görevleri sona ermiş olanlar istisna tutulmuştur. İkinci istisnai düzenleme 5434 sayılı Kanun'a 4505 sayılı Kanun'un 4'üncü maddesiyle eklenen geçici 208'inci maddede yapılmıştır. Bu düzenleme gereğince Kanun'un yürürlük tarihi olan 12 Şubat 2000 tarihinden önce görevleri sona ermiş olanlar için makam tazminatı, yüksek hâkimlik tazminatı ile temsil tazminatı ödenmesinde iki yıllık görev süresini doldurma şartı aranmaktadır.

Belediye Başkanlarının Makam Tazminatı Nasıl Belirleniyor?

Emekli Sandığına tabi belediye başkanlarının makam tazminatları 5434 sayılı T.C. Emekli Sandığı Kanunu'nun Ek 68'inci maddesinin dördüncü fıkrası ile belirlenmiştir. Bu düzenleme gereğince Emekli Sandığından emekli aylığı bağlanan büyükşehir belediye başkanlarına 7000, il belediye başkanlarına 6000, ilçe ve ilk kademe belediye başkanlarına 3000, diğer belediye başkanlarına 1500 gösterge rakamı üzerinden makam tazminatı, buna bağlı olarak temsil veya görev tazminatı ödeniyor. Bu tazminat göre-

terge rakamları toplamının memur maaş katsayısı ile çarpımı neticesinde bulunan tutar da emekli aylıkları ile birlikte ayrıca ödenmektedir.

Emekli Belediye Başkanlarından Kimlere Makam Tazminatı Ödeniyor?

Emekli belediye başkanlarından en az iki yıl belediye başkanlığı yapmış ve Emekli Sandığından emekli olmuş belediye başkanlarına makam tazminatı ve bu tazminata bağlı olarak verilen temsil veya görev tazminatı ödenmektedir.

Ayrıca 2008 yılından önce seçimle göreve gelmiş ve en az iki yıl belediye başkanlığı yapanlardan SSK, Bağ-Kur gibi diğer sosyal güvenlik statülerinden emekli olanlardan 9000 gün prim ödeme, kadınlarda 58, erkeklerde 60 yaş şartını veya 5.400 gün prim ödeme ve 61 yaş şartını sağlayanlara da Emekli Sandığından emekli olan belediye başkanlarına ödenen makam tazminatı ile bu tazminata bağlı olarak verilen temsil veya görev tazminatı almaktadırlar.

2008 yılından sonra belediye başkanı seçilenlerden 5510 sayılı Kanuna göre veya SSK ve Bağ-Kur'dan emekli olanlardan büyükşehir belediye başkanları haricinde diğer belediye başkanlarının makam tazminatı hakkı bulunmuyordu ancak 7417 sayılı Devlet Memurları Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'un 17'inci maddesi ile eklenen 5510 sayılı Kanun'un ek 21'inci maddesi makam tazminatının kapsamı genişletilmiş, 2023 yılı Ocak ayından itibaren öncelikle sosyal güvenlik statüsü ayrımı yapılmadan seçimle göreve gelen belediye başkanlarından emekli olanlara diğer şartları da sağlamaları halinde görev yaptıkları beldenin statüsüne göre büyükşehir, il, ilçe veya belde

belediye başkanlarından Emekli Sandığı emeklilerine ödenen makam tazminatından yararlanma hakkı getirilmiştir.

Halen Belediye Başkanlarına Ödenen Makam Tazminatı ve Bu Tazminata Bağlı Olarak Verilen Temsil veya Görev Tazminatı Tutarları Ne Kadardır?

Makam tazminatına müstahak görevlerde bulunan bütün kamu çalışanları gibi belediye başkanlarının da temsil veya görev tazminatı tutarları makam tazminatından yararlanıp yararlanmadıklarına göre belirlenmektedir. Yararlanılan makam tazminatının göstergesine göre de temsil veya görev tazminatının göstergesi belirlenmektedir. Genel olarak belirtmek gerekirse de makam tazminatı göstergesi 7000 ve daha fazla olanlara temsil tazminatı ödenmekte, 7000 göstergenin altında makam tazminatı olanlara ise görev tazminatı ödenmektedir.

Bu kapsamda da 1 Temmuz 2022 tarihinden geçerli olarak tespit edilen memur maaş katsayısı esas alınarak belediye başkanlarına ödenen makam tazminatı ve bu tazminata bağlı olarak verilen temsil veya görev tazminatı göstergeleri ve tutarları tabloda gösterilmiştir.

Belediye Başkanlığı Yapanlardan Kamuda Daire Başkanı, Genel Müdür Yardımcısı Gibi Makam Tazminatına Müstahak Görevlere Atananların Durumu

Belediye başkanlığı yapmış olanlardan kamu kurum ve kuruluşlarında daire başkanı, genel müdür yardımcısı gibi makam tazminatına müstahak görevlere atananların emeklilikte makam tazminatları belirlenirken belediye başkanlığı dâhil olmak

üzere yüksek olan makam tazminatı göstergesi esas alınmaktadır.

Belediye başkanı olanlardan iki yıl görev yapmadan belediye başkanlığından ayrılanlardan kamu kurumlarında makam tazminatına müstahak bir göreve atananların emekliliklerinde makam tazminatına hak kazanmaları için gerekli iki yılın hesabında belediye başkanlığında geçen süre de dikkate alınmaktadır.

Örneğin; Bir beldede bir yıl belediye başkanlığı yapmış ve herhangi bir şekilde görevden ayrılmış bir kişinin daha sonra bir bakanlıkta daire başkanı atanması ve bir yıl da daire başkanı olarak görev yaptıktan sonra emekli olması halinde belediye başkanlığında geçen bir yıl süresi ile daire başkanlığında da geçen bir yıl süresi de dikkate alınarak makam tazminatı ve bu tazminata bağlı olarak verilen temsil veya görev tazminatı ödenecektir.

Kamuda Aktif Çalışan Emekli Belediye Başkanlarının Makam, Temsil ve Görev Tazminatı Ödeme Esasları Nelerdir?

Makam tazminatı bu tazminata müstahak görevlerde bulunanlara verilmektedir. Makam tazminatına bağlı olarak verilen temsil veya görev tazminatı da makam tazminatı ödenmesine hak kazanmış olanlara verilmektedir. Makam tazminatı kamuda görev yapanlardan belediye başkanları gibi emekli aylıkları kesilmeden çalışmaları öngörülmuş

olanlara görevdeyken de emekli maaşları ile birlikte ödenmektedir. Ancak makam tazminatına bağlı olarak verilen temsil veya görev tazminatı kamuda görev yapanlardan emekli aylıkları kesilmeden çalışanlara görev yaptıkları sürece ödenmemektedir. Örneğin; Halen aktif olarak görev yapan bir belediye başkanı emekli aylığı ile birlikte makam tazminatını da almaya devam edilecektir. Ancak belediye başkanı olarak görev yaptığı sürece temsil veya görev tazminatı ödenmeyecektir. Belediye başkanlığı sona erdiği zaman tekrar seçilmez ve kamuda herhangi bir görev de almazsa makam tazminatına bağlı olarak verilen temsil veya görev tazminatı da ödenmeye başlanacaktır.

Belediye Başkanı İken Sosyal Güvenlik Sisteminde Sigortalı Olarak İlgilenmemiş Olanlara Makam Tazminatı Ödenir mi?

Emekli Sandığı emeklisi belediye başkanlarına makam tazminatı ve bu tazminata bağlı olarak verilen temsil veya görev tazminatı da ödenmesi için iki yıl belediye başkanlığı yapmış olmak yeterlidir. Makam tazminatından yararlanabilmek için öngörülen iki yıllık sürenin hesabında sigortalı olup olmadıklarına bakılmaksızın belediye başkanı olarak geçen sürelerin tamamı dikkate alınmaktadır. Dolayısıyla belediye başkanlarının makam tazminatı ve bu tazminata bağlı olarak ödenen temsil veya gö-

rev tazminatına hak kazanmalarında aranan en az iki yıllık sürenin hesabında sigortalı olup olmadıklarına bakılmaksızın belediye başkanlığında geçen sürelerin dikkate alınması gerekmektedir. Örneğin; Emekli iken belediye başkanı seçilen bir kişi görevde iken herhangi bir sigortalılık statüsünde ilgilenmese de veya daha önce ilgilenmemiş olsa da iki yıl belediye başkanlığı görevini tamamlamış olması halinde makam tazminatına hak kazanacaktır. Ayrıca halen belediye başkanlığı dâhil kamuda görev de almıyorsa makam tazminatına bağlı olarak verilen temsil veya görev tazminatına da hak kazanacaktır.

Belediye Başkanlığında 65 Yaşından Sonra Geçen Süreler Makam Tazminatına Hak Kazanmada Dikkate Alınır mı?

Belediye başkanlığına seçilenler memuriyette genel yaş haddi olan 65 yaş nedeniyle sosyal güvenlik sisteminde sigortalı olarak ilgilendirilmemektedirler. Bu nedenle de doğal olarak 65 yaşın üzerinde belediye başkanı olarak geçen sürelerde sigorta primi ödenmesi dolayısıyla da sigortalı olması mümkün olmuyor. Belediye başkanlarının makam tazminatını düzenleyen genel yasa hükmü olan 5434 sayılı T.C. Emekli Sandığı Kanunu'nun Ek 68'inci maddesinin dördüncü fıkrasında da makam tazminatından yararlanabilmek için öngörülen iki yıllık sürenin hesabında sigortalı olup olmadıklarına bakılmaksızın belediye başkanı olarak geçen sürelerin tamamının dikkate alınacağı açıkça belirtilmektedir. Bu nedenlerle 65 yaşın dolurulmasından sonra belediye başkanlığında geçen sürelerin makam tazminatından yararlanabilmek için öngörülen iki yıllık sürenin hesabında dikkate alınması gerekmektedir.

Belediyenin Statüsü	Makam Tazminatı		Temsil Tazminatı		Görev Tazminatı		Toplam	
	Gösterge	Tutarı (TL)	Gösterge	Tutarı (TL)	Gösterge	Tutarı (TL)	Gösterge	Tutarı (TL)
Büyükşehir Belediye Başkanı	7.000	2.335,22	17.000		-	-	24.000	
İl Belediye Başkanı	6.000	2.001,62	-	-	15.000		21.000	
İlçe Belediye Başkanı	3.000	1.000,81	-	-	9.000		12.000	
Belde Belediye Başkanı	1.500	500,40	-	-	7.500		9.000	

Yeni Düzenleme Gereğince Emekli Belediye Başkanlarına Hangi Şartlarla Makam Tazminatı Ödenecek?

Yeni düzenleme gereğince;

- Seçimle göreve gelmiş,
- En az iki yıl görev yapmış,
- Herhangi bir sosyal güvenlik statüsünden emekli olmuş,
- Emekli maaşı ile birlikte makam tazminatı ödenmeyen bütün belediye başkanı emeklilerine 2023 yılı Ocak ayından itibaren makam tazminatı ve bu tazminata bağlı olarak verilen temsil veya görev tazminatı ödenmeye başlanacaktır. Artık belediye başkanlarının makam tazminatının belirlenmesinde 9.000 gün prim ödeme, kadınlarda 58, erkeklerde 60 yaş şartını veya 5.400 gün prim ödeme ve 61 yaş gibi genel tarih, yaş ve prim günü sağlanması gibi şartları aranmayacak ve sadece herhangi bir sosyal güvenlik statüsünden emekli olmuş olması yeterli olacak. Ancak emekli aylığı almasına rağmen halen aktif olarak belediye başkanı olarak veya belediye meclis üyesi gibi görevler de dâhil kamuda görev yapmakta olanların bu görevleri süresince makam tazminatına bağlı olarak ödenmesi gereken temsil veya görev tazminatları ödenmeyecektir.

Halen Emekli Aylığı Alan Belediye Başkanlarının Sosyal Güvenlik Kurumuna Başvurmaları Gerekliyor mu?

Yeni düzenleme gereğince uygulanan yürürlüğe gireceği 2023 yılı Ocak ayından önce herhangi bir sosyal güvenlik statüsünden emekli aylığı bağlananlardan emekli aylıkları ile birlikte makam tazminatı ödenmeyenler makam tazminatından yararlandırılacaklardır. Bu uygulama için kişilerin Sosyal Güven-

lik Kurumuna başvuru yapmalarına dair yasada herhangi bir hükme yer verilmemiş olup Sosyal Güvenlik Kurumunca kişilerin durumuna göre inceleme yapılarak makam tazminatları ödenmeye başlanacaktır. Ancak bu şekilde makam tazminatına hak kazanacaklara geçmişe yönelik herhangi ödeme yapılmayacaktır.

SSK'dan 6.300 Gün Prim Ödemiş ve Emekli Olmuş ve Halen Çalışmayan Bir Belediye Başkanına Makam Tazminatı Ödenecek mi?

Yeni düzenleme gereğince seçimle göreve gelmiş, en az iki yıl görev yapmış, SSK'ya 6.000 gün prim ödemiş ve emekli olmuş ve halen bir işte çalışmayan bir belediye başkanına 2023 yılı Ocak ayından itibaren yaşlılık aylığı ile birlikte makam tazminatı ve bu tazminata bağlı olarak verilen temsil veya görev tazminatı da ödenmeye başlanacaktır.

SSK'dan 3.600 Gün Prim Ödeme ile Kısmi Yaşlılık Aylığı Alan Bir Belediye Başkanına Makam Tazminatı Ödenecek mi?

Yeni düzenleme gereğince seçimle göreve gelmiş, en az iki yıl görev yapmış, SSK'ya 3.600 gün prim ödemiş ve yaş haddinden kısmi emekli olmuş ve halen bir işte çalışmayan bir belediye başkanına 2023 yılı Ocak ayından itibaren yaşlılık aylığı ile birlikte makam tazminatı ve bu tazminata bağlı olarak verilen temsil veya görev tazminatı da ödenmeye başlanacaktır.

Bağ-Kur'dan 5400 Gün Prim Ödeme ile Kısmi Yaşlılık Ay- lığı Alan Bir Belediye Başka- nına Makam Tazminatı Öde- necek mi?

Yeni düzenleme gereğince seçimle göreve gelmiş, en az iki yıl görev

yapmış, Bağ-Kur'a 5.400 gün prim ödemiş ve yaş haddinden kısmi emekli olmuş ve halen bir işte çalışmayan bir belediye başkanına 2023 yılı Ocak ayından itibaren yaşlılık aylığı ile birlikte makam tazminatı ve bu tazminata bağlı olarak verilen temsil veya görev tazminatı da ödenmeye başlanacaktır.

2008 Yılından Önce Belediye Başkanlığı Yapmış ve Halen Makam Tazminatı Alan Be- lediye Başkanlarının Hakla- rında Yeni Düzenleme ile Bir Farklılık Olacak mı?

Yeni düzenleme ile daha önce makam tazminatı ve bu tazminata bağlı olarak verilen temsil veya görev tazminatından yararlanamayan belediye başkanlarının yararlanmaları hakkı getirilmektedir. Dolayısıyla halen makam tazminatı ve bu tazminata bağlı olarak verilen temsil veya görev tazminatından yararlananlar için herhangi bir düzenleme yapılmamış olup durumları değişmeyecektir.

**Emekli maaşı ile birlikte
makam tazminatı
ödenmeyen bütün
belediye başkanı
emeklilerine 2023 yılı
Ocak ayından itibaren
makam tazminatı ve bu
tazminata bağlı olarak
verilen temsil veya görev
tazminatı ödenmeye
başlanacaktır.**

KANOYLA KÜREK ÇEKTİLER

Avrupa Hareketlilik Haftası kapsamında Bayraklı sahilde renkli etkinliklere imza atan Bayraklı Belediyesi, kano gösterileri ve spor etkinlikleriyle farkındalık yarattı.

Başkan Serdar Sandal, oğlu Yağız ile beraber dragon teknesine bine rek kürek çekti. Bayraklı sahilindeki tekvando, karate, corn hole ve zumba gösterilerinde sahneye çıkan çocuklar, gençler ve engelli sporcular da alanı dolduran yüzlerce vatandaşla keyifli anlar yaşattı. Aktif hareketlilik, toplu taşıma, temiz hava, akıllı ulaşım çözümleri gibi konularda farkındalık yaratıldı. Gün boyu süren etkinliklerde vatandaşlar da kanoya bindi.

Başkan Sandal: “Farkındalık yaratmayı sürdüreceğiz.”

Bayraklı Belediye Başkanı Serdar Sandal, “Avrupa Hareketlilik Haftası’nın amacı; dünya genelinde karbon salınımını sıfıra indirmek ve daha yaşanabilir kentler yaratmak. Bayraklı’da bu amaca uygun olarak hem denizde hem de karada etkinliklere imza attık. Gençlerimizle, çocuklarımızla, özel gereksinimli sporcularımızla ve İzmir Kürek Kulübü’nün profesyonel kürekçileriyle bağ kurarak, farkındalık yarattık. Körfezin en güzel sahil şeridinde sahhip Bayraklı’da bu tür etkinlikleri artıracamız ve daha güzel yarınları birlikte yaratacağız.” dedi.

Bayraklı Belediye Başkanı
Serdar SANDAL

Bayraklı Belediyesi, tüm dünyada sıfır karbon, daha yeşil, daha temiz, sürdürülebilir ulaşım ve sürdürülebilir şehirler yaratmak amacıyla

düzenlenen Avrupa Hareketlilik Haftası kapsamında bu yıl da renkli etkinliklere imza attı. Körfezde kano ve kürek çekme gösterileri yapıldı.

Soru & Cevap

Sorularınızı
www.tbb.gov.tr
 adresinde yayınlanan
 Birliğimiz web
 sitesindeki
 “Soru-Cevap”
 formunu doldurarak
 iletebilirsiniz.

1) Belediye işyerlerinin kiracıları, sözleşmedeki “tüketici fiyat endeksindeki on iki aylık ortalama” şeklindeki kira artış oranının yüksek olduğundan yakınmakta ve bu sene konutlardaki gibi %25 oranında kira artışı talep etmektedir. Belediye meclisinde bu yönde bir karar alarak kira artışını %25 olarak belirlememiz mümkün mü?

2886 sayılı Devlet İhale Kanunu’nun 4’üncü maddesinde ihalenin; bu kanunda yazılı usul ve şartlarla, işin istekliler arasından seçilecek birisi üzerine bırakıldığını gösteren ve yetkili mercilerin onayı ile tamamlanan sözleşmeden önceki işlemleri tanımladığı, 33’üncü maddesinde teklifler verildikten sonra bu kanunda yazılı haller dışında zam veya indirim tekliflerinin kabul edilmeyeceği belirtilmektedir. Kanunda sözleşmenin değişen koşullara göre uyarlanması ile ilgili herhangi bir düzenlemeye yer verilmemiştir.

2886 sayılı Kanun’un 64’üncü maddesinin son fıkrasında ise üç yıldan fazla süre ile kiraya verme işlerinde, kira bedelinin her yıl şartname ve sözleşmesindeki esaslara göre yeniden tespit edileceği düzenlenmiştir.

6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu’nun konut ve çatılı işyeri kiralalarının uygulama alanını düzenleyen 339’uncu maddesinde, konut ve çatılı işyeri kiralalarına ilişkin hükümlerin, bunlarla beraber kullanımı kiracıya bırakılan eşya hakkında da uygulanacağı, kamu kurum ve kuruluşlarının, hangi usul ve esaslar içinde olursa olsun yaptıkları bütün kira sözleşmelerine de bu hükümlerin uygulanacağı hükmüne yer verilmiştir.

6217 sayılı Yargı Hizmetlerinin Hızlandırılması Amacıyla Bazı Kanun’larda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun’un Geçici 2’nci maddesinin birinci fıkrasında “Kıracının Türk Ticaret Kanun’unda tacir olarak sayılan kişiler ile özel hukuk ve kamu hukuku tüzel kişileri olduğu işyeri kiralalarında, 11/1/2011 tarihli ve 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu’nun 323, 325, 331, 340, 342, 343, 344, 346 ve 354 üncü maddeleri 1/7/2012 tarihinden itibaren 8 yıl süreyle uygulanmaz. Bu halde, kira sözleşmelerinde bu maddelerde belirtilmiş olan konulara ilişkin olarak sözleşme serbestisi gereği kira sözleşmesi hükümleri tatbik olunur. Kira sözleşmelerinde hüküm olmayan hallerde mülga Borçlar Kanun’u hükümleri uygulanır.” denilmiş ve ikinci fıkrasında “Bu fıkrayı ihdas eden kanunla değiştirilen 6098 sayılı Kanun’un 344’üncü maddesindeki tüketici fiyat endeksindeki oniki aylık ortalamalara göre değişim oranının esas alınacağına ilişkin hüküm, birinci fıkrada kapsamında olan kira sözleşmeleri ile akdedilmiş diğer kira sözleşmelerinin yenilenmesinde uygulanır.” şeklinde düzenlemeye yer verilmiştir.

6098 sayılı Kanun’un 138’inci maddesinde “Sözleşmenin yapıldığı sırada taraflarca öngörülmemiş ve öngörülmesi de beklenmeyen olağanüstü bir durum, borçludan kaynaklanmayan bir sebeple ortaya çıkar ve sözleşmenin yapıldığı sırada mevcut olguları, kendisinden ifanın istenmesini dürüstlük kurallarına aykırı düşecek derecede borçlu aleyhine değiştirir ve borçlu da borcunu henüz ifa etmemiş veya ifanın aşırı ölçüde güçleşmesinden doğan haklarını saklı tutarak ifa etmiş olursa borçlu, hâkimden sözleşmenin yeni koşullara uyarlanmasını isteme, bu mümkün olmadığı takdirde sözleşmeden dönme hakkına sahiptir. Sürekli edimli sözleşmelerde borçlu,

kural olarak dönme hakkının yerine fesih hakkını kullanır.” hükmü yer almaktadır.

Yukarıda yer alan mevzuat hükümlerinden yola çıkıldığında, söz konusu işyerlerinin kira sözleşmesinde belediye meclisi kararıyla kira indirimine gidilmesinin uygun olmadığı, kiracıların 6098 sayılı Kanun’un 138’inci maddesine göre hâkimden sözleşmenin yeni koşullara uyarlanmasını isteme, bunun mümkün olmaması halinde sözleşmeden dönme veya fesih hakkını kullanabileceği değerlendirilmektedir.

2) Belediyemiz mülkiyetinde bulunan taşınmazların işletme hakkının sermaye artırımı amacıyla 5 yıl için belediye şirketine devredilmesi uygun mudur?

5393 sayılı Belediye Kanunu’nun 18’inci maddesinin birinci fıkrasının (i) bendinde sermaye artışına karar verme, belediye meclisinin görev ve yetkileri arasında sayılmıştır.

6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu’nun 127’nci maddesinde ticaret şirketlerine ser-

maye olarak konulabilecek unsurlar sayılmış olup maddenin birinci fıkrasının (d) bendinde “taşınır ve taşınmazların faydalanma ve kullanma hakları” da yer almaktadır. Kanunun, anonim ve limited şirketlerin aynı sermaye hususunu düzenleyen 342 ve 581’inci maddelerinde de “Üzerlerinde sınırlı aynı bir hak, haciz ve tedbir bulunmayan, nakden değerlendirilebilen ve devrolunabilen, fikri mülkiyet hakları ile sanal ortamlar da dâhil, malvarlığı unsurları aynı sermaye olarak konulabilir. Hizmet edimleri, kişisel emek, ticari itibar ve vadesi gelmemiş alacaklar sermaye olamaz” hükmüne yer verilmiştir.

2886 sayılı Devlet İhale Kanunu’nun ‘Kapsam’ başlıklı 1’inci maddesinde belediyelerin satım, kira, trampa ve mülkiyetin gayri ayni hak tesisi işlerinin bu kanunda yazılı hükümlere göre yürütüleceği düzenlenmiştir. Aynı kanunun ‘İlkeler’ başlıklı 2’nci maddesinde ise ihalelerde açıklık ve rekabetin sağlanmasının esas olduğu hüküm altına alınmıştır. 2886 sayılı Kanun’un ilgili hükümlerinden de anlaşılacağı üzere belediyelerin gelir getirici nitelikteki işlerini, açıklık ve rekabet ilkelerini de sağlayacak şekilde 2886 sayılı Kanun hükümleri çerçevesinde ihale yolu ile yapmaları gerekmektedir.

Yukarıda yer verilen mevzuat hükümlerinden yola çıkıldığında işletme hakkının kiralınması ve taşınmaz kiralalamaları idareler açısından gelir getirici nitelikte işlemler olduğundan bu tür işlemlerin 2886 sayılı Kanun kapsamında üçüncü kişilere ihale yolu ile devredilmesi gerektiği yönünde Sayıştay denetim raporlarında açıklamalara yer verildiği, bununla birlikte belediyenin mülkiyetinde bulunan taşınmaz malların kullanım hakkının, belediye şirketine sermaye olarak konmasında 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu hükümlerine uygun olduğu değerlendirilmektedir.

3) Norm Kadro Yönetmeliğinde D-7 grubunda bulunan belediyemizde yazı işleri, mali hizmetler, fen işleri ve imar şehircilik müdürlüğü, diğer müdürlük kadrolarından 4 müdürlük ve zabıta ile itfaiye amirlikleri bulunmaktadır. Belediyemiz bilgi işlem müdürlüğü kurabilir mi, bu müdürlüğe hangi şartları taşıyan müdür veya yetkili atanabilir?

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 48'inci maddesinde belediye teşkilâtının, norm kadroya uygun olarak yazı işleri, malî hizmetler, fen işleri ve zabıta birimlerinden oluşacağı, beldenin nüfusu, fizikî ve coğrafi yapısı, ekonomik, sosyal ve kültürel özellikleri ile gelişme potansiyeli dikkate alınarak, norm kadro ilke ve standartlarına uygun olarak gerektiğinde sağlık, itfaiye, imar, insan kaynakları, hukuk işleri ve ihtiyaca göre diğer birimlerin oluşturulabileceği, bu birimlerin kurulması, kaldırılması veya birleştirilmesinin belediye meclisinin kararıyla olacağı düzenlenmiştir.

Bu Kanunun 49'uncu maddesinde de norm kadro ilke ve standartlarının Çevre ve Şehircilik Bakanlığı ve Devlet Personel Başkanlığı tarafından müştereken belirleneceği, belediyenin ve bağlı kuruluşlarının norm kadrolarının, bu ilke ve standartlar çerçevesinde belediye meclisi kararıyla belirleneceği hüküm altına alınmıştır.

22/02/2007 tarihli ve 24442 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan

Belediye ve Bağlı Kuruluşları ile Mahalli İdare Birlikleri Norm Kadro Yönetmeliği'nin 9'uncu maddesinde bu Yönetmeliğe ekli cetvellerde alt gruplar için unvan ve sayı itibarıyla tespit edilenler dışında kadro kullanılamayacağı, bu Yönetmeliğin ekinde yer alan Ek-2 Belediye ve Bağlı Kuruluşları ile Mahalli İdare Birlikleri Norm Kadro Standartları Cetvellerinde belirtilen birim müdürlüğü ve üstü yönetici kadro unvanları ile Yönetmeliğin ekinde yer alan Ek-3 Belediye ve Bağlı Kuruluşları ile Mahalli İdare Birlikleri Kadro Unvanları Listelerinden (I), (II) ve (III) sayılı listelerde belirtilen unvanlar kullanılarak idarî birimlerin oluşturulacağı, birim müdürlüğü ve üstü yönetici kadro unvanlarının hizmet gereklerine uygun olarak belirleneceği ve fiilen icra edilmeyen hizmetlere ilişkin kadro unvanları kullanılamayacağı hükümlerine yer verilmek suretiyle kadroların kullanılması ve birimlerin oluşturulmasında esas alınacak ölçütler belirlenmiştir.

Yönetmelikte D-7 grubunda yazı işleri, mali hizmetler, fen işleri, imar ve şehircilik müdürlükleri ile birlikte diğer müdürlükler için 5 adet müdür kadrosu ihdasına imkân tanınmış olup bu müdürlükler III sayılı Listedenden seçilebilecektir. Bilgi İşlem Müdürlüğü de III sayılı Listede yer verilen müdürlükler arasında yer almaktadır.

Bilindiği üzere müdür kadrosu, 02/07/2020 tarihli ve 31173 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Belediye ve Bağlı Kuruluşları ile Mahalli İdare Birlikleri Personelinin Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Esaslarına Dair Yönetmelikte görevde yükselmeye tabi kadrolar arasında sayılmıştır. Bu Yönetmeliğin 6'ncı maddesinde görevde yükselme suretiyle atanacakların 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 68'inci maddesinde belirtilen atanabilme ve görevde yükselme sınavında başarılı olma şartlarını taşımaları gerektiği düzenlenmiştir. Görevde yükselme sınavına tabi olarak atanacaklarda aranacak özel şartların yer aldığı 7'nci maddede ise; müdür veya şube müdürü kadrosuna atanabilmek için;

1) Fakülte veya en az dört yıllık yüksekokul mezunu olmak,

2) Son müracaat tarihi itibarıyla, koruma ve güvenlik görevlisi amiri, şef, koruma ve güvenlik şefi, bando şefi, hukuk müşaviri, çözümleyici, uzman, sivil savunma uzmanı, ayniyat saymanı, muhasebeci, kontrol memuru ile eğitim kadrolarında veya en az önlisans düzeyinde öğrenim gerektiren unvan değişikliğine tabi kadrolarda en az iki yıl ya da 5'inci maddenin birinci fıkrasının (d) bendinin (2) numaralı alt bendinde sayılan görevlerde veya ortaöğretim düzeyinde öğrenim gerektiren unvan değişikliğine tabi kadrolarda en az altı yıl çalışmış olmak gerektiği belirtilmektedir.

Yukarıda yer verilen açıklamalar ışığında; Norm Kadro Yönetmeliğinde belediyenizin yer aldığı D-7 grubunda diğer müdürlükler için 5 kadro kullanılmasına izin verildiği, bu grupta zabıta ve itfaiye teşkilâtının amirlik şeklinde oluşturulacağı öngörülmüş olup bu birimlerin müdürlük olarak kabul edilmeyeceği dikkate alındığında belediyenizin meclis kararı ile bilgi işlem müdürlüğü kurabileceği, Görevde Yükselme Yönetmeliğinde müdürlükler için teknik öğrenim gerektiren müdürlük ve diğer müdürlük ayrımının kaldırılması nedeni ile yukarıda yer verilen şartları taşıyanlar arasından görevde yükselme sınav sonucuna göre başarılı olanlardan asaleten bilgi işlem müdürü kadrosuna atama yapılabileceği, buna imkân bulunmaması halinde yine bu şartları taşıyan bir memurun vekâleten bu kadroya görevlendirebileceği, bu kadroya atanacak nitelikleri haiz memur bulunmaması halinde geçici bir tedbir olmak üzere bu niteliklere en yakın personel arasından tedviren görevlendirme yapılabileceği değerlendirilmektedir.

Desteklerinizle Günden Güne
Büyümeye Devam Ediyoruz...

TBB BELEDİYE AKADEMİSİ

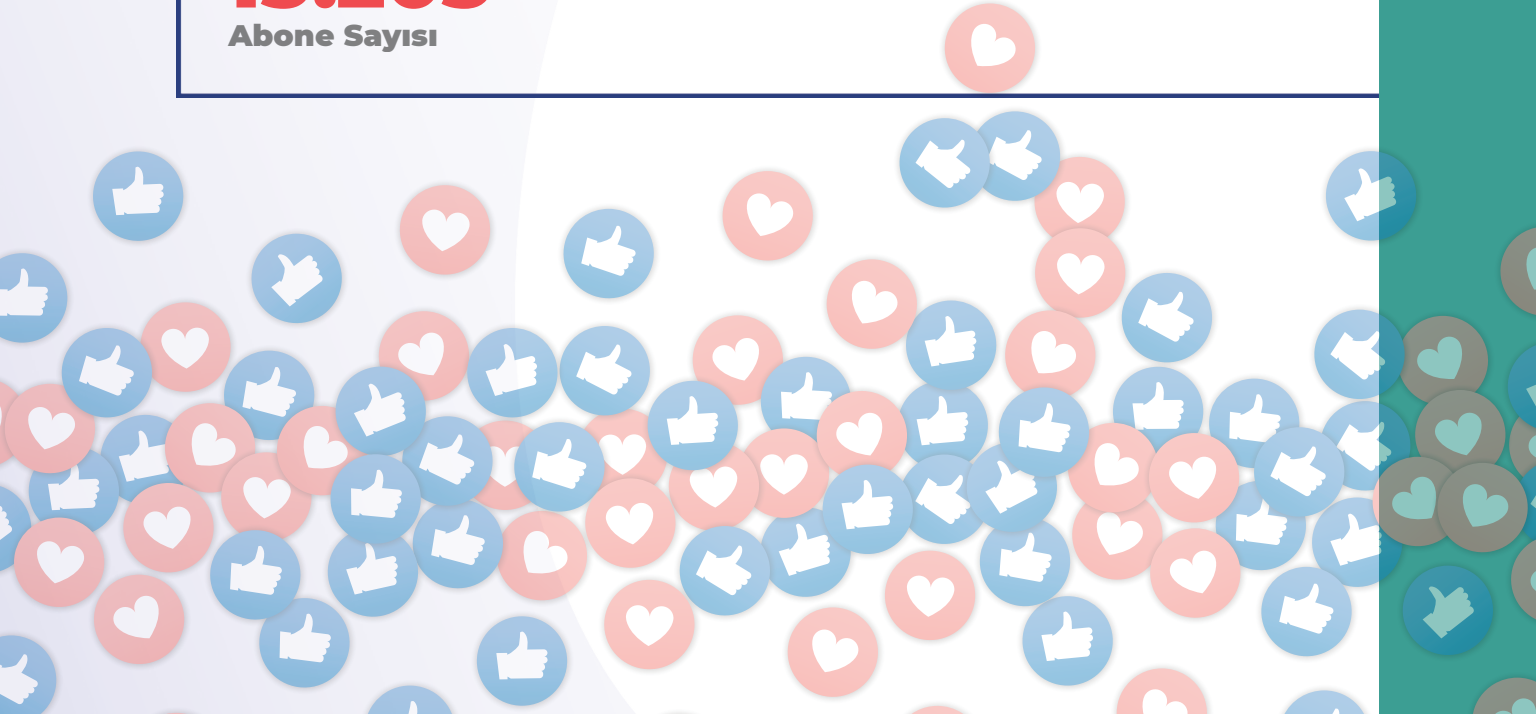
youtube kanalı

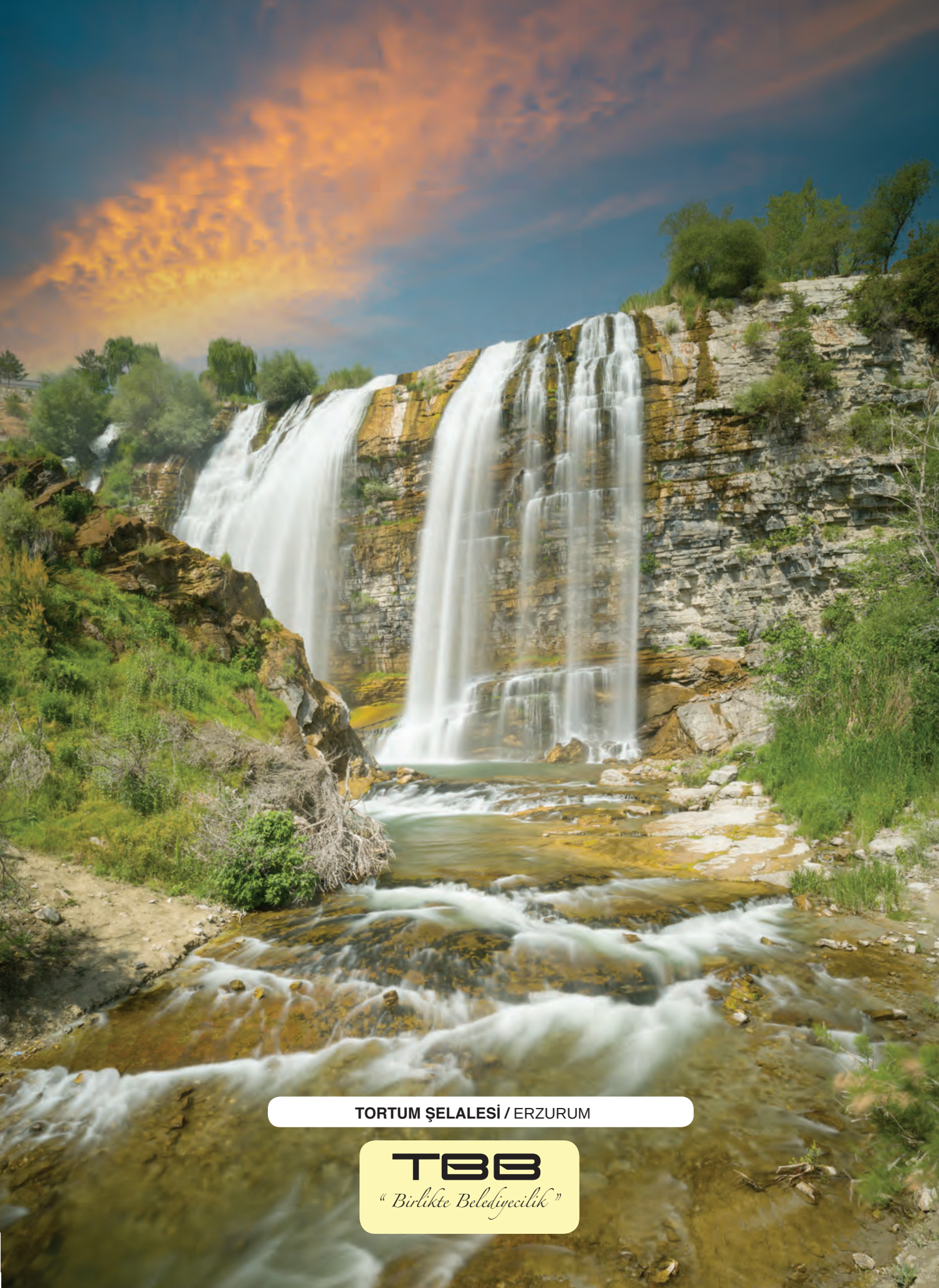
2021 Yılından Bu Yana İstatistikler

2.020.410
Görüntülenme

192.645
İzlenme Süresi (Saat)

15.203
Abone Sayısı

TORTUM ŞEHALESİ / ERZURUM

TBB

“ Birlikte Belediyecilik ”